

ایران کی

د افغانانو وژنه غموونکې ده!

محرک

شپاړسم کال، څلورمه، پرلپسې ۱۱۷مه کڼه،
شور-چوږا ۱۳۹۹ل، شوال المکرم ۱۴۴۱هـ ق، می ۲۰۲۰م

- غازي عبدالصبور سالنگي اتل او قهرمان!
- له مسئولیته تېښته نو همدې ته وایې...!!

د عمر بن عبدالعزیز
د قبر سپکاوی

د شهید عالیقدر امیر المؤمنین ملا اختر محمد منصور تقبله الله
د څلورم تلین په مناسبت ځانګړې لیکنې:

شہید منصور صاحب

پخپل شهادت سره امریکایانو ته ستر درس ورکړ!

د پولادي هوډ لرونکي رهبرياد!!

منصور؛ رهبري از دل سياست و مبارزه

زموږ کښتۍ يې ډوبوله،
خپل درياب يې توپاني شو

د هیواد علمي او جهادي شخصیت
شیخ فقیر الله ﷺ ژوند، خدمتونو او کارنامو ته کتنه

د صحت کمیسیون له عمومي مسؤل
ملا عبدالحق آخند سره مرکه

د قتل یوه پېښه

چې ټوله امریکا یې ولرزوله!

لړليک

شپاړسم کال، څلورمه، پرلپسې ۱۱۷مه گڼه، ثور-جوزا ۱۳۹۹ل،
شوال المکرم ۱۴۴۱هـ ق، می ۲۰۲۰م

امتیاز:

دافغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کمیسیون

۱۵ امتیازخاوند:

عبید تنویر

مسؤل مدیر:

ډاکټر صابر، حمید، جمیل مېرني
او افضل محمد تراب

لیکوال پلاوی:

گډون:

۳۵۰ افغانۍ	افغانستان:
۵۰۰ کلدارې	پاکستان:
۷۰ ډالره	امريکا:
۷۰ یورو	اروپا:
۳۰ افغانۍ	يوه گڼه:
۶۰ کلدارې	

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
دادارې دپاڼيسې ترجماني وکړي هره ليکنه دليکوال
خپل نظر دی.

تخنیکي چارې: تخنیکي خانگه

پتې:

srak_111@yahoo.com

مخ	عنوان	گڼه
۱	سرمقاله.....	۱
۲	له مسئولیتته تېښته همدې ته وایي؟!.....	۲
۴	دقتل یوه پېښه چې ټوله امریکا یې ولرزوله!.....	۴
۶	زموږ کښتۍ یې ډوبوله ، خپل دریاب یې توپاني شو!.....	۶
۸	د پولادي هوډ لرونکي رهبر په یاد!!.....	۸
۱۲	شهید منصور رح پخپل شهادت امریکایانو ته ستر درس ورکړ... ..	۱۲
۱۴	منصور رهبري از دل سیاست و مبارزه	۱۴
۱۶	شهید منصور رحمه الله د قربانۍ په اوج کې	۱۶
۱۸	د هیواد له نامتو عالم مولوي نظرگل صاحب سره مرکه....	۱۸
۲۴	یو رښتینی امیر	۲۴
۲۶	دصحت کمپسیون له مسؤل ملا عبدالحق اخند سره مرکه	۲۶
۳۱	شیخ الحدیث مفتي سعید احمد پالنپوري رح ژوند ته کتنه	۳۱
۳۴	شهید منصور؛ اسلامي امارت یې په سختو حالاتو کې وځلاوه	۳۴
۳۶	اې شهید امیرالمؤمنینه!.....	۳۶
۳۷	هغه جومات چې اتوم بم هم وران نه کړای شو!.....	۳۷
۳۸	گلکڅونه.....	۳۸
۴۰	ولې طالبانو د اوربند اعلان په ځنډ وکړ.....	۴۰
۴۱	آیا پوهیږئ! دکتور ایاز چا شهید کړ؟	۴۱
۴۲	یوه شپه له غازي عبدالصبور سره	۴۲
۴۵	تاریخ جوړوونکي اتلان به څنگه روزي؟!	۴۵
۵۰	دهم حوت، روز ماندگار در تاریخ آزادگان.....	۵۰
۵۲	د دوحي ترون د شیرمحمد عباس ستانکزي له لیدلوري؟	۵۲
۵۴	شیخ فقیر الله رحمه الله جهادي ژوند ته لنډه کتنه	۵۴
۵۹	غازي عبدالصبور سالنګي اتل او قهرمان!.....	۵۹
۴۰	د حضرت عمر بن عبدالعزیز رح د قبر سپکاوی.....	۴۰
۶۲	استعمار د استعمار ستر خطر.....	۶۲
۶۴	د اسلامي پوځ درې نه هیرېدونکي اتلان.....	۶۴
۶۶	محبه! ته نجیب څه پېژني؟ هغه اتل، بوتل او که قاتل؟ ..	۶۶
۶۷	له روژې بعد زموږ مسئولیتونه	۶۷
۷۰	دعاء!!.....	۷۰

ایران کې د افغانانو وژنه غموونکې ده!

د خواشینۍ ځای دی او رو چې په ایران کې زموږ څو هېوادوال یو ځل بیا د هغه هېواد د پولیسو د ناترسه چلند او عمل له کبله ژوندي سوځېدلي او څو نور تپیان شوي دي، په داسې حال کې چې یوازې لږ موده وړاندې زموږ یو شمېر نور هېوادوال د همدې ګاونډي د عسکرو له لوري په اوبو کې ځان غرقولو ته مجبور شوي وو.

په داسې وخت کې چې افغانان د بل هر وخت په پرتله د نړیوالو او ګاونډیانو زیات ملاتړ او لاسنیوي ته اړتیا لري، د ایراني چارواکو لخوا داسې عمل ډیر غموونکی او حسن همجواری له اصولو سره په سخت ټکر کې رازی.

د افغانستان اسلامي امارت له ایرانه مطالبه کوي چې د دې تازه او مخکینیو پېښو پلټنه وکړي او عاملین یې مجازات کړي - که داسې ونشي، دا به نه یوازې د دوو ګاونډیو هېوادونو د ولسونو پر خپلمنځي روابطو منفي اغېز ولري بلکې په نړیواله کچه به هم د ایران انځور مشکوک معرفي کړي.

له بده مرغه، له تېرو اتلسو کلونو راهیسې د افغانانو پر سر د حاکمانو په حیث داسې اشخاص تحمیل شوي چې د خپل هېواد ارضي تمامیت، خپلواکي، حیثیت او د خپلو خلکو ژوند ته، که په هېواد کې دننه وي او که بهر، تر کوم متاع زیات ارزښت نه ورکوي.

د هېواد د استقلال د اعادې او له خپلې خاورې او ولسه د دفاع لپاره د اوسنۍ ناکامې، فاسدې او د پردیو تر نفوذ لاندې ادارې پرځای د یوه مستقل، د افغانانو له دیني او ملي ارزښتونو سره د موافق، په خپلو پښو ولاړ، ټولشموله مرکزي او مقتدر حکومت ته اړتیا ده. افغانان د اشغالګرو ځواکونو د وتلو په پیل سره دې هدف ته د ورنږدې کېدو په حال کې دي. د خپلې خاورې او خلکو له ژونده د دفاع لپاره اسلامي امارت، د خپلو پرګنو په مرسته، دې هدف ته د رسېدو لپاره په خپل ټول توان کار کولو ته ژمن دی، او تر پوره کېدو پورې به یې تعقیبوي.

ان شاءالله

له مسؤليتہ تينبته نو همدې ته وايی...!!

ليکنه: موسی فرهاد

اسلامي امارت د رهبري شوری تشکیل په هيڅ سايت يا رسنی کې نه دی خپور کړی، دا ټول څه ثابتوي چې دغه راپور له غیر واقعي او گمراه کوونکو منابعو څخه تهیه شوی دی.

په راپور کې زیاته شوې چې له ۲۰۱۹ کال راهیسي- تراوسه د طالبانو او القاعدې اړیکې شته او القاعده د طالبانو په مرسته په افغانستان کې یو ځل بیا ځواکمنه شوې.

ویل کیږي چې دا راپور د امنیت شورا د (تحليلي مرستې او د بندیزونو د څار ډلې) لخوا چمتو شوی او د تیري میاشتې پر ۲۷مه نیټه په داسې حال کې د امنیت شورا غونډې ته وړاندې شوی؛ چې د دوځې د تړون له مخې ټاکل شوې وه د همدې میاشتې پر ۲۹مه نیټه باید د ملگرو ملتونو امنیت شورا کې پر دې بحث وشي؛ چې د افغانستان اسلامي امارت مسئولین د ملگرو ملتونو له توریست څخه وایستل شي. ترڅو په افغان سوله کې موانع له منځه ولاړ شي. دا پریکړه ملگرو ملتونو هم د قطر د تړون پرمهال تائید کړې وه.

په رپوټ کې پورتنۍ خبرې ته ورته نوري هم ډېرې بې سنده او بې مدرکه خبرې اوډل شوې چې د ملگرو ملتونو په شان نړیواله اداره څه چې حتی یو باشعوره شخص یې هم بنایي په ویلو د شرم احساس وکړي.

ځکه چې له ورايه سرې پوهیږي چې د دې بې سنده او بې دلیلې تورو کتارولو مقصد فقط او فقط دا دی چې ملگري ملتونه له خپله مسؤليتہ ځان گوښي ته کړي.

او هغه ژمنه چې د دوځې د تړون پرمهال یې کړې وه؛ چې د افغانستان د سولې په لاره کې به مرسته کوي، د

څو ورځي وړاندې د ملگرو ملتونو د امنیت شورا له ادرسه رسنیو ته یو اوږد راپور واستول شو، چې پکې ویل شوي وو، افغانستان کې اوس هم په زرگونو القاعده جنگیالي شتون لري، او اسلامي امارت ورسره په مستقیمه رابطه کې دی.

که څه هم د یادې نړیوالې ادارې بین المللي حیثیت خو دا ایجابوي چې هره خبره یې باید مستنده او پر واقعیتونو بنا وي، له تناقضاتو، اټکلونو او تخمینی قضاوتونو څخه باید پاکه وي.

مگر متاسفانه چې د دغې ادارې دا وروستی راپور له هر ډول معیار څخه خالي او مطلق پروپاگنډ، له بدنیتو او کرکي څخه ډک یو گذارش و.

جالبه دا وه چې په یاد راپور کې پخپله دا هم ویل شوي چې د دې معلوماتو لپاره کومه خپلواکه پلټنه نه ده شوې، بلکې راپور د کابل ادارې او ځینو نورو حکومتونو د معلوماتو په اساس تهیه شوی. (په دومره ستره کمزورۍ له اعتراف سره سره بیا هم د دغه سازمان په ادرسه داسې ناچله او غیرمستند راپور خپریدل؛ پخپله د هغه نارینستینولي په ډاگه کوي.)

طالبانو پخپله یوه رسمي تبصره کې د یاد راپور ځیني تناقضات په گوته کړي، مثلاً: د اسلامي امارت د څو ادارو د مسؤلینو نومونه غلط بنودل شوي دي، دغه راز د یوه ولایت والي یو ځای مړ بلل شوی او په همدې راپور کې بل ځای برحاله والي معرفي شوی دی. په راپور کې راغلي چې د اسلامي امارت د شوری تشکیل یې د اسلامي امارت له رسمي سايت څخه اخیستی، په داسې حال کې چې

تړون موادو ته به ژمن پاتي کيږي؛ په همدې مقصد به د مۍ پر ۲۹مه نيټه د طالب مشرانو نومونه له تورلړه باسي؛ چونکه هغه ژمنه يې ونشوای پاللې؛ نو د ځان د خلاصون په پار يې د دروغو داسي بې سنده تورونه پرامارت ولگول، چې له حقيقت سره نيم فيصد هم تړاو نلري.

متاسفانه چې ملگرو ملتونو د افغانستان په اړه په سلگونو ځله پخپلو دا ډول بې بنسټه او يولوريزه څرگندونو سره خپل حيثيت ته دروند زيان رسولي، هيڅوک بيا هيله مندي نشي لرلای چې دغې ادارې ته دې د يو منځگړي او بې پرې ارگان په سترگه وگوري.

د دوحې د تړون له مخې چې ترهرچا وړاندي يې ملگرو ملتونو امنيت شورا تائيد وکړ؛ پکار دا وو چې له تړون نه لس ورځې وروسته د بنديانو تبادلې تکميل شوې وای، بين الافغاني مجالس پيل شوي وای، د افغانستان د راتلونکي نظام، اوربند او نورو اړوندو مسائلو په اړه جدي بحثونه شوي وای؛ يوې مثبتې پايلې ته رسيدلي وای؛ متاسفانه چې په دې اړه نه امريکا هغسي- چې لازمه وه؛ جدیت وښود، نه ملگرو ملتونو او نه، نورو زیدخله اړخونو.

له همدې ځايه وه چې ترننه پوري د دوحې د تړون مواد د تعميل پرځای په پرلپسې- توگه له تعويق سره مخ

کيږي، وروستی قدم چې بايد د م.م. امنيت شورا اخيستی وای؛ او له تورليسته يې طالب مشران ايستلي وای، او په دې توگه يې خپل د منځگړيتوب، نړيوال حقوقي مسئوليت ادا کړی وای؛ متاسفانه چې دلته يې هم له ناغېرې کار واخيست، برعکس د افغانستان د مسائلو د حل په لاره کې د مرستې پرځای يې له پروپاگنده ډک داسي راپور نشر- کړ، چې له امله يې پرځان د افغان ولس باور نور هم زيانمن کړ.

او د ملگرو ملتونو نړيوال سوله ايز حيثيت تر سوال لاندي راغی، چې واقعاً دغه سازمان د هغو داخلي او بهرني اړخونو تر اغيز لاندي راغلي چې هغوی په افغانستان کې بڼه ورځ ليدل نه غواړي، د سوله ايز او خپلواک افغانستان په حق کې نه دي، بلکې د مستعمره، جنگ ځپلي، او نا امنه افغانستان کې خپلي گټې خوندي بولي.

که فرضاً داسي څه وي لکه څنگه چې د ياد راپور له محتوا څرگنديږي؛ دا نو بيا رښتيا چې له وجداني او اصولي مسئوليتته د تينبتي يوه هڅه ده. چې بايد د ملگرو ملتونو غوندي نړيواله باحيثيته اداره يې مرتکبه نه شي.

پای .....!

حکمت

الله پاک قبول پټ ساتلي ترڅو زړونه په وېره کې پاتې شي.
 د توبي دروازه يې پرانستې پرېښې تر څو انسان په اميد کې پاتې شي.
 اعتبار يې خاتمې ته ورکړی تر څو انسان په خپل عمل مغرور نه شي.
 کچېرې شکل او بدن له روح څخه مهم وای بيا به روح اسمان ته نه ختله او بدن به د خاورو لاندي نه دفن کيدو
 ډېر په ځمکه کې مشهور وي خو په اسمان کې نا معلوم وي.
 ډېر په ځمکه کې نا معلوم وي خو په اسمان کې معلوم وي
 بهتر د الله په وړاندي تقوا دار دی نه واکمن
 (إن أكرمكم عند الله أتقاكم)

د قتل یوه پېښه چې ټوله امریکا یې ولرزوله!

حسن مومند

امریکا به دنړۍ په کمزورو هېوادونو کې دخپلو پلانونو دتطبيق ننداره کوله نن کمزوري هېوادونه او کمزوري ولسونه د امریکا ننداره کوي؛ له دې نندارې خوند اخلي او خپلې خواوې یې سروې .

هغه امریکا چې به یې په هېوادونو کې دخپلوشیطاني پلانونو دتطبيق لپاره دهېوادونو سیاسي نظامونه ړنگول او فوځ به یې اقتدار ته راوستلو نن په هماغې امریکا کې د ولسمشر- پورې ټولې سیاسي څېرې پټې دي او د امریکا په لارو کوڅو اوسرکونو یواځې وسلوال ځواکونه ښکاري او داسې برېښي لکه دنظام پرضد چې فوځ کودتا کړی او ولس یې پرضد راوتی وي .

هغه امریکا چې ټوله نړۍ کې یې بد امنی خپره کړیده نن پکې دبل هر ځای نه زیاته بدامنی ده.

هغه امریکا چې دشومولانونو اومخامخ حملو په نتیجه کې یې زموږ دگران هېواد په شمول گڼ اسلامي هېوادونه داور په لمبو کې لولپه کړل نن پخپله د اور په لمبو کې لولپه ده؛ دنگې پلازې، سوېر ستیورونه، دولتي دفترونه اوموتري یې پخپله دخپل ولس په لاسوڅېرې؛ امنیتي ځواکونه یې دمخنیوي هڅې کوي خو پکې ناکام دي. نن امریکایې ولس اواپارتمنتي ځواکونه دیوبل په مقابل کې ولاړ دي.

هغه امریکا چې تل یې دخلکو ودانۍ په درندو بمونو وړانې کړيدي نن یې دهېواد ابادی دخپلو خلکو په لاس وړانېږي.

هغه امریکا چې یې دیرغلونو له لارې داسلامي هېوادونونظامونه له منځه وړي نن یې دخپل ولس په لاس ۲۳۵ ایالتونو نظامونه فلج اوپکې بهرنی حالت اعلان شويدي. هغه امریکا چې فوځونو یې تل

د امریکا په مني سوتا ایالت کې دغلا په تور دنیول شوي تورپوستي امریکایې جارج فلویډ دپولیسو په یو مرکز کې دمړینې د ویدیو خپرېدلو سره سم په سیمه ایزه سطحه لاریونونه پیل شول چې ډېر ژر ټولې امریکا ته خپرې شوې. د امریکا په څېر هېواد چې پکې دخان ځانۍ چاپیریال دی؛ خلک یې سخت مصروف اودهرچا غم اوحوبسي خپله وي؛ اقوام، قبایل او انساب نشته او نه هم قومي قبیلوي اونسبي خواخوږي اوبدیني شته خوسره له دې هم ددې یوناروا قتل له امله ډېر زیات خلک راپورته شوي اوله مني سوتا تر واشنگټن دی سي پورې چې هر ځای لاریون کونکو ته وکتل شي سم دانسانانو سمدرښکاري .

مقتول تور پوستی دی او زیاتره لاریون کونکي هم تور پوستي دي خو سپین پوستي پکې هم ښه ډېر دي او ددې ظلم پر ضد داسې قهر اوغصه ښکاره کوي لکه دمنی سوتا پولیسو چې یوتن نه بلکې ټول خلک وژلي وي .

سپینه مانۍ چې په دې مادي نړۍ کې دطاقت تر ټولوستره نښه گڼل کېږي اوس دزرونولاریون کونکو تر محاصرې لاندې ده او د امریکا دمتحده ایالاتو ولسمشر ډونلډ ټرمپ چې دنړۍ تر ټولو ستر طاقت لرونکی شخص گڼل کېږي اوس یې دهمدې سپینې مانۍ په زیرزمیني کې دنړۍ تر ټولو یوې خوندي گټونکې خونې ته پناه وروړېده .

هغه امریکا چې نړۍ کې به یې د دولتونو پرضد ولسونه راپاڅول او د ولسي لاریونونو له لارې به یې نظامونه ړنگول نن پخپله مظاهرو نیولې او نظام درنگېدو دلوی گواښ سره مخامخ دی.

پرنور وگولئ ورولي اودبې گناه خلکو وینې یې توی کړيدي نن دهماغې امریکا دامنيتي ځواکونو دتوپکو شپلئ دخپل ولس پرلور دي .

هغه امریکا چې دخپل هر دښمن داقتصاد تباہ کولو په موخه یې تل هرډول ناوړه اقدامات کړيدي پخپله وايي چې په هېواد کې دروانو گډوډيو له امله یې اقتصاد ته ۵ زره ملیارده ډالر تاوان رسېدلی دی .

هغه امریکا چې یې دسترو بمونوپه غورځولو زموږ دغریبو کورونه ، زموږ دافتخار څلي او زموږ دجوماتونو منارونه نړول نن په هماغه امریکا کې مظاهریانو د امریکا دمؤسس او بنسټ گر جورج واشنگتن مجسمه راوړوله چې دا د امریکا په تاریخ کې د امریکا په معنوي حیثیت ډېر سترگوزار دی .

هغه امریکا چې دځمکواوزېرمو دقبضې اوغصب په موخه به یې په قبضه شویو سیمو دخپلو بیرغونو د ودرولو هڅې کولې نن یې بیرغ دخپلو وگړو په لاس سوځول کېږي چې دا د امریکا دملا په تېر د امریکا دخپلو خلکو ډېر ستر گوزار دی .

او هغه امریکا چې دخپلومادي موخولپاره یې دتولې نړۍ د زندۍ کولو هڅې کولې اوددې لپاره ډېر ناوړه اقدامات دمشر- اوکشر- بوش په زمانه کې ترسره شوي وو نن د امریکا په اړه هماغه بوش وايي: امریکا کې دروانو بې عدالتیو په اړه اندېښمن یم ؛ هغه د جورج فلویډ وحشیانه وژنې ته په اشارې ویلي دي: وپره لري چې هسې نه روانې بې عدالتی هېواد د نه جبرانېدونکې ماتې سره مخ او جورج فلویډ په څېر یې زندۍ کړي .

دبوش اندېښنه بېخي پرځای ده هغه هم پدې پوهېږي چې داد بې عدالتی یانې ظلم مکافات دی ؛ هغه په هېواد کې دننه د ولس په وړاندې د دولت دروانودبې عدالتیو او ظلمونو نه ناخوښه ښکاري خوا امریکا چې په تولې نړۍ کې کوم ظلمونه کړيدي چې دمشر اوکشر بوش پکې ډېره ستره ونډه ده هغه ظلمونه نه یادوي او نه هغه داسې بد عمل گني چې بد نتایج ولري ځکه چې امریکایان دخپل هېواد نه بیرون په نورو خلکو کېدونکي ډېر ستر ظلمونه هم ظلمونه، نه گني ؛ د امریکایانو عمل ته چې وکتل شي داسې ښکاري لکه یهودان چې له یهودانو پرته ټول انسانان د دوه پښو وحشي ځناور گني امریکایان هم په همدې عقیده دي اوله امریکا بیرون ټولو خلکو او خصوصاً مسلمانانو ته د ضرر رسونکو حشراتو او حیواناتو په ډېر په کم نظر گوري .

درنگ اونسل پر بنسټ دروان تعصب اوتبعیض پر ضد که په امریکا کې دننه ناره پورته کېږي دا ښه خبره ده ؛ دیو تورپوستي دمظلومانو قتل له امله که دظالمانو پر ضد د امریکا ولس راپورته کېږي داهم ډېره ښه ده خو پوښتنه دا ده چې امریکایان چې ځان دنړۍ تر

ټولو مذهب اوبشر دوسته انسانان گني پر افغانستان او عراق د امریکا یرغل اودې دواړو هېوادونو کې د امریکایې وحشي- فوځیانو په لاس دکوچنیانو او مېرمنو په شمول دسونو زرو بې گناه انسانانو قتل عام او بې ساري لویه بربادي ولې نه ویني او پر ضد یې نه راپورته کېږي ؟

آیا همدا بشر دوستي اومذهبتوب دی ؟

دیو امریکایې په وژل کېدو دې قیام کوي او دهمدې امریکایې فوځیانو په لاس چې په سونو زره بې گناه انسانان وژل کېږي پرې دې چوپه خوله وي ؟! که امریکایې ولس په امریکا کې دننه درنگ او نسل دتعصب او تبعیض خلاف وي نو د امریکایې او نا امریکایې د تبعیض او تعصب سره ولې خپل مخالفت نه ښکاره کوي ؟

خبره یواځې دعراق او افغانستان نده بلکې په ټولې نړۍ او خصوصاً عالم اسلام کې دروانو ټولو بد امنیو ، وینو تویدلو اوداخلې جنگونو تر شا د امریکا لاس دی ؛ اوس چې دیو امریکایې په وژل کېدو امریکایان راپاڅېدل که همداسې د امریکایې دولتونو د ظلمونو پر ضد امریکایان راپورته شوي وای ولې به نړۍ د دومره سترې بد امنۍ ښکار کېدله او ولې به دا دومره زیات بې گناه انسانان دوحشت ښکار کېدل .

حقیقت دادی چې په نړۍ کې دتر سره شویو اوروانو ظلمونو په هکله د امریکا ولس او دولت دیوبل نه بېلول ؛ یومجرم گرځول اوبل ته برانت ورکول بېخي ناسم قضاوت دی ، ځکه چې دولتي ټول ظالم مشران دهمدې ولس له منځ نه راغلي اوهمدې ولس چې یوځل څوک منتخب کړيدي نودهغوی دټولو وحشتونو دلیدلو نه پس یې بیا هم همغوی منتخب کړيدي چې پدې توگه ټول امریکایان په ټولو شویو او روانو وحشتونو کې یوشان شریکان گنل کېږي .

نو تعجب دی دهغو خلکو پر حال چې ددې لاریونونو نه پس امریکایان دژوندي احساس لرونکی ملت په القابو یادوي . څوک چې دبشریت دښمنان نه وي ؛ بشر دوستي اوخواخوږي یې عامه وي ؛ عدل په هرځای کې غواړي او دهر چا اوهرځای کې دظلم خلاف وي هغوی ددې وړ دي چې دژوندی احساس څښتنان وگنل شي .

په اوسنی زمانه کې دخمکې پر مخ له امریکایانو زیات دمادیاتو وړي ، دسیمواو زېرمو دغصب حریصان ؛ دبشریت دښمنان ، دبې گناه انسانانو زیات قاتلان او پر کمزورو ولسونو زیا ظلم کونکي نشته .

روان حالت ددوی دبدو اعمالو مکافات دي ؛ ټول مظلوم ولسونه هیله لري چې دا حالت نور هم زیات بدتر شي چې په نتیجه کې امریکا ټوټه ټوټه ، غرور یې مات او ټوله نړۍ یې له شرونو خوندي شي . ان شاءالله تعالی .

زموږ کښتۍ يې ډوبوله، خپل درياب يې توپاني شو

چې سلگونو ښارونو ته يې لمن غځيدلې او لا هم د پراختيا په حال کې دي.

د امريکا په متحده ايالاتو کې روان اعتراضونه له دې راپيل شول چې د روان ميلادي کال د می مياشتې په ۲۵ مه د مينه سوتا ايالت په ميناپولس ښار کې د جورج فلويډ په نوم يو ۴۶ کلن تورپوستی امريکايي يوې مغازې ته ورځي تر څو سگريټ واخلي. دوکاندار وايي چې د جورج فلويډ لخوا ورکړل شوی شل ډالريز نوټ جعلی دی، له دې سره جنجال پېښېږي او دوکاندار پوليسو ته زنگ وهي. شيبه وروسته پوليس را رسېږي او تور پوستی امريکايي نيسي په ځمکه يې ځملوي، د ډرک چاوين په نوم د پوليسو يو سپين پوستی افسر د تورپوستي جورج فلويډ په غاړه گونډه ږدي دغه راز نور پوليس د هغه په اورمير او نس باندې ورکيني.

سپين پوستي پوليس تور پوستی سړی ځملولی او په غاړه يې گونډه ور ايښي، خلک په سرک تگ راتگ کوي او ځينې يې د دې صحنې انځورونه اخلي. خلک پوليسو ته زاری کوي چې خپل زنگون د جورج فلويډ له غاړې پورته کړي خو هغه هيڅ باک نه کوي، تور پوستی په ډير عجز د ژوند خواست کوي، کله د خپلې

امريکا چې له تيرې څه کم يوې پېړۍ راهيسې د نړۍ مقتدر هيواد گڼل کېږي په دې شهرت لري چې د نړۍ په بيلابيلو هيوادونو کې د خپلې پوځي برلاسی او سياسي گټو لپاره د جگړو اورونه بلوي. په هيوادونو يرغلونه کوي، بلواگانو ته لمن وهي، ولسونه د جنگ لمبو ته تېل وهي خو خپله د خیر په غونډۍ ناسته او د انسانانو پر هډونو بل شوي اور ته ځان تودوي.

اما دا ځل وينو چې دغه اور خپله په امريکا کې بل شوی دی، په ټولنيزو رسنيو کې انځورونه نښي چې د امريکا په مختلفو ښارونو کې د اعتراضونو يو خونړی څپه راپورته شوې ده، قهرېدلي معترضين په حکومتي ادارو، د پوليسو په موټرو او دولتي تاسيساتو بريدونه کوي، دولتي ودانيو او موټرو ته اور اچوي او له هيڅ تعرض او تهديد څخه دريغ نه کوي.

که څه هم په امريکا کې د سپين پوستي حاکمې طبقې په وړاندې د تبعيض خپليو تور پوستو اعتراضونه اوږده سابقه لري چې له دې وړاندې هم په ۱۹۹۲ م کې په لاس انجلس په ۲۰۱۴ کې په فرگوسن او په ۲۰۱۵ کې د مريلنډ ايالت په بالتيمور ښارونو کې دې ته ورته اعتراضونه راپورته شوي وو. اما د اوسنيو بلواگانو خصوصيت دا دی چې دا د امريکا د تاريخ تر ټولو پراخ اعتراضونه دي

مور نوم اخلي او د مرستې غوښتنه کوي او کله په ډير عجز وایي (ساده نه شم اخیستلی) خو بیا یې هم له غاړې زنگون نه پورته کیږي، تر دې چې له پوزې یې وینې راوځي او بدن یې بې سده کیږي. ۹ دقیقې وروسته چې کله پولیس د نوموړي له غاړې پښه پورته کوي نو گوري چې تور پوستی فلویډ ژوند له لاسه ورکړی او مړ دی.

د سپین پوستو پولیسو لخوا د تور پوستي جورج فلویډ دغه وړ بې رحمانه مرگ چې په اجتماعي رسنیو کې ژوندی صحنې نشر شوې، نړۍ ته ټکان ورکړ. دا د وحشت او خناروتوب اوج و. یو متهم چې اصلا بې گناه و، په ډیر ظلم او قساوت په داسې حال کې ووژل شو، چې مخ یې د پاخه سرک په سوزنده ډبرو لگیدلی و، د ژوند خواست یې کاوه خو بیا هم ور باندې رحم ونه شو.

د تور پوستي فلویډ دې وژلو یو ځل بیا د تبعیض په وړاندې د کرکې او احتجاج هغه اور راژوندی کړ چې په امریکایي ټولنه کې اوږده سابقه لري. تر څو لسيزې پخوا پورې په امریکا کې تور پوستو ته اصلا د انسانانو په نظر نه کتل کیدل، د هغوی هوټلونه، کارځایونه، تعلیمي ادارې او هر څه له سپین پوستو بیل وو. وروسته که څه هم امریکایي چارواکي د بشر- د حقوقو د نړیوالی- ټیکه دارۍ مدعیان شول اما د تور پوستو او نورو اقلیتونو په خلاف تبعیضی- چلند لا هم جریان لري. د یوې احصائې له مخې په تیر ۲۰۱۹ م کال کې د امریکایي پولیسو لخوا له زر تنو زیات کسان بې محاکمې وژل شوي چې په څلورو کې درې برخې یې تور پوستي دي.

د جورج فلویډ له وژل کیدو سره راپورته شوی احتجاج ډیر ژر د امریکا ټولو ایالاتونو ته خپور شو، همدا اوس په لسگونو ښارونو کې دغه احتجاجونه روان دي. له دې جملې په نیویارک، لاس انجلس او پلازمینه واشنگتن کې هم په پوره قوت اعتراضونه جریان لري. معترضین په بیلابیلو طریقو د احتجاج غږ پورته کوي، په اکثر سیمو کې احتجاجونه په تاوتریخوالی او بنسټي، گڼ شمیر موټر، کارځایونه او حکومتی ودانۍ سوځول شوي دي. ډیر مظاهره کوونکي د سپینې مانۍ له خوا سره را ټول شوي دي، تر دې پورې چې د سپینې مانۍ د امنیت لپاره ملي گارډ گمارل شوی او ټرمپ څو ځله په زیر خانو کې پناه اخیستې ده.

د ټرمپ په مشرۍ امریکایي حکومت د معترضینو په وړاندې سخته رویه خپله کړې، په لومړي ځل امریکایي پوځیان لارو او کوڅو ته ایستل شوي تر څو د مظاهره کوونکو مخنیوی وکړي. د

انټرنیټ قطع کیدو راپورونه ورکړل شوي، د سي این این خبریالانو په شمول امنیتي چارواکو سلگونه مظاهر کوونکي نیولي او په اخ و ډب کې د لسگونو کسانو د وژل کیدو خبرونه ورکړل شوي دي.

په امریکا کې پیل شوي خشونت آمیز اعتراضات که له یوې اجتماعي لاملونه لري بل اړخ ته سیاسي فضا هم د مظاهرو په اور تیل پاشلي دي. ټرمپ چې په سپین پوستو امریکایانو کې پراخ محبوبیت لري په وړاندې یې د دموکرات گوند هڅه کوي چې له دې موضوع څخه د نوموړي د عامه محبوبیت د کمولو لپاره استفاده وکړي. د دموکرات گوند پلویان هڅه کوي، اعتراضونه زور واخلي او د راتلونکي نومبر میاشتې تر ټاکنو وړاندې د ټرمپ د واکمنۍ دوره له آشوب او گډوډۍ ډکه دوره معرفي کړي.

له بلې خوا روان اعتراضونه د کرونا له بحران سره یو ځای شوی او د امریکا اقتصاد ته یې درانه زیانونه اړولي دي، دا نارامۍ په داسې حال کې راپورته شوې چې په امریکا کې د کرونا له امله له څلویښت میلیونه زیات خلک بې کاره شوي او کرونا تر سل زره زیات امریکایان وژلي دي. د نژادي تبعیض را برسیره کیدل او په امریکا کې د سپین پوستي او تور پوستی تر عنوان لاندې شخړو د دې هیواد نړیوال پرستیژ هم اغیزمن کړی دی او د امریکا د ضعف نقاط یې برملا کړي دي.

دا ټول څه ثابتوي چې هغه امریکا چې یو وخت یې زموږ په هیواد مغرورانه یرغل وکړ او غوښتل یې خپل افکار پر موږ وټپي اوس خپله له داسې بحران سره مخامخ شوی چې په سیاسي، اقتصادي او اجتماعي لحاظ یې پراخ زیانونه ور اړولي دي. امریکا نور په هغه موقف کې نه ده چې د نورو هیوادونو سرنوشت وټاکي، بلکې له خپلې لمنې یې اور اخیستی او د ځان په غم ککړه ده.

له دې څخه ثابتیږي چې د الهی تقدیر سره سم د امریکایي فرعونیت زوال پیل شوی دی او نور یې په نړۍ انحصاري قدرت پای ته رسېږي. دغه حالت نه یوازې زموږ د ملت بلکې د ټولو استعمار خپلو هیوادونو او ملتونو لپاره بڼه زیږی دی. له بلې خوا هغو کم ظرفه پردیپالو او د طاغوت اجیرانو ته د عبرت وړ درس دی چې خپل راتلونکی یې په امریکا پورې تړلی و او امریکا ورته بې زواله ځواک ښکارېده. دوی باید په خپله تگلاره له سره غور وکړي او باید د بندگانو د بندگۍ په ځای د رب العباد جل جلا له بندگۍ ته راوگرځي.

دیولادی هوډ لرونکي رهبرياد!!

بشير ارمان

غروپه يو اتفاق دځنډ او تاخير پرته له شهيد منصور صيب سره دنوي اميرياز عيم په حيث بيعت وکړ، په دې سره څو قدرت طلبه اشخاصو د پرديو په لسون د اسلامي امارت د واحد صف دننه د فساد او فتنې په غرض د بغاوت او عدم اطاعت يوه څپه راپورته کړه

که څه هم د بغاوت او نه اطاعت دافتنه په بنسکاره دومره قوي او پراخه نه برېښېده، خو د زماني حساسيت او دمکاني اهميت له پلوه جدي او ډارونکې احساسيده، په دې دليل چې فتنه اچونکو اشخاصو يا کړيو کړو وپورته په کتوز مور لوی د بنمن (امريکا) سره دخپلې بایللې جگړې د بري تمه پيداشوه، او هغه خپلې ټولې شومې هيلې تر همدې فتنې پورې وتړلې، او داسې يې وانگيرله چې طالبان به نور خپل امارت د ټوټې کيدو او متلاشي کيدو څخه ونشي ژغورلی، د همدې بدنيت او عزم په موخه يې د اسلامي امارت صف کې درامنځته درزدلويولو او بغاوت کونکو د هڅولو کوښښونه په کار واچول، دخپلو څارگر وادارو لخوا يې ورته پريمانه مرستې او کومکونه رسول شروع کړل، وسلې، مهات او نغدي يې ور کړي او په لسون يې ياغيانو د هيواد جنوب لويديځ حوزې ځينو سيمو کې د اسلامي امارت خلاف حملې او بريدونه شروع کړل، الله الحمد اسلامي امارت ته وفادارو مجاهدينو ورته د غاښ ماتونکي ځواب په ورکولو هغوی داسې وځپل چې ترننه يې بيا سر ونه نيغ نکړي شول، مرکزونه او منطقي ترې تصفيه شوې او په لنډ وخت کې ټوله فتنه په نطفه کې خنسا او شنده شوه، څو مشران يې د امريکايانو او کابل اجير رژيم لخوا په څرخکو کې پورته او وژغورل شول، د څه موده ځنډ وروسته يې بيا هغوی د څرخکو په مټ غرنيو سيمو کې بنسکته کړل او هلته يې ترې ويډيوگانې

د جوزا لومړۍ نيټه؛ هرکال پخپل راتگ مور ته داميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور د مظلومانه شهادت در دوونکې حادثه رايادوي، دهغې ترڅنگ يې قايدانه، مبتکرانه او مجاهدانه صلاحيتونه، تاريخي برياوې او کارنامې هم راپه زړه کوي او زموږ د فکرونو او ذهنونو په هنداره، په نيکمرغه ژوند او تاريخي کارنامو يې ديونا مکمل شوي - نيمگړي پاته داستان نقوش پرېږدي.

له شک پرته مرحوم منصور صيب په ډيرو نامساعدو حالاتو او ترينگلو شرايطو کې د اسلامي امارت د سياسي او جهادي قيادت پيټی پورته کړ، هغه مهال يولورته د امريکا په مشرۍ د يو کم پنځوس يرغلگرو هيوادو متحد ځواکونه پخپل ټول معاصر ځواک د افغانستان اسلامي امارت دخپلو او افغان ملت غلامو لپاره دنړۍ لويه جگړه پرمخ بيوله او دخپل بري په موخه يې ډول، ډول نوي او پرمختللي وسلې استعمالولې، د جهاد او مقاومت ليکو پوپناه کولو په بد غرض يې دمختلفو نومونو او عنوانو لاندې ځانگړي عمليات روان کړي وو، دکومو په ترڅ کې چې هره ورځ لسگونه او ډيرواري سلگونه مجاهدين، طالبان او عام افغانان په شهادت رسيدل، دمظلومو افغانانو په کليو، کورونو، مدرسو، روغتونو، مسجدونو او حجرورزگونه ټن وزن لرونکي بمونه غورځول، په دين او وطن مېن افغانان يې دنه پای لرونکو وپرونو او مرگونو په تيغ کينولي وو

بل پلوه دې وخت کې د افغانستان اسلامي امارت دخپل صف دننه د څو قدرت مينو اشخاصو لخوا د ځينو جدي ستونزو او مشکلاتو سره لاس وگريوان شو، کله چې د افغانستان د اسلامي امارت دمؤسس اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله دوفات خبر بنسکاره شو، او د اسلامي امارت رهبري شورى اکثریت

وکړې، خونړۍ ته داوښيي چې د طالبانو صف دننه مخالفت شتون لري او ياغي شوي طالبان د امارت پر ضد جگړه کوي

دا د امریکا په مشرۍ د صليبي يرغلگرائتلاف خلاف د مقاومت او جهاد په تاريخ کې لومړی چانس و چې يرغلگروته د افغانستان اسلامي امارت د متحد جهادي او سياسي صف دننه د يودرز جوړولو په اړه څه نا څه هېله منډې ورکړه، کله د دینه وړاندې په کراتو موراتو دوی هڅې کړې وې، چې د طالبانو صف کې په يونه، يوشکل درزيا اختلافات واچوي، خو موفق شوي نه وو، داځل چې دملا محمدرسول اومنان نيازي په مشرۍ يوشمېر کسانونه يواځي د منصور صيب رحمه الله سره د بيعت کولو نه انکار وکړلکې عملاً د امارت پخلاف يې ځينوسيمو اولسواليوکې بريدونه اوحملې هم وکړې، نو دلته و چې امريکايانو ته خپله پخوانۍ ورکه په لاس ورغله، هغوی کونښن وکړ چې ياد اشخاص تقويه او اکمال کړي، ليکن دهغوی په وړاندې د افغانستان د اسلامي امارت دفاعي

غبرگون دومره قوي، چټک

او منظم وو، چې امريکا

اونورو خارجيانو ته

يې دهغوی د پاللو

او تقويه کولو فرصت

او موقع په لاس

ورنکړه، امارت په

لومړي غبرگون

ښودو دهغوی د تجمع ټول مرکزونه

پنگ او ونيول، سربيره په دې چې اسلامي امارت دهيواد په ټولو ولسواليو او ولايتونوکې دامريکايانو داشغال پر ضد جگړې ته هم دوام ورکړ، امريکايانو فکر کاوه چې کله د امارت په مجاهدينو دخپل صف له داخل څخه بريدونه او عمليات پيل شي، نو هيڅکله به په دواړو محاذونو جگړه ونکړې شي، ليکن دهغوی دمې او توقع خلاف امارت صف نه دياغيانو بريدونو

دامريکايانو خلاف د مقاومت ليکوته کوم ټکان ورنکړي شو برعکس هغوی ټول اسلامي امارت و خپل او د تجمع مرکزونه يې ورته پنگ کړل

دوهمه لويه، مجهزه او مضبوطه فتنه دامريکا اونورو نړيوالو څارگر و ادارو لخوا لومړی په عراق کې رامنځته کړې شوه، هلته امريکايانو د شيعه وسني ترمنځ دنفاق تخم په کرلوسره، سنيان او شيعه گان په يوه لويه خپلمنځي جگړه کې ښکېل کړل، چې په سبب يې دواړو لوريو ته درانه اونه جبرائندونکي تاوانونه واوښتل، په خاصه توگه د عراق اوسوريې سنيانو ته خودسراو مال له پلوه دومره درانه زيانونه واوښتل چې شايد تر څولسيزويه هم جبران نشي، څه موده وروسته هغه فتنه دنړيوالو څارگر و ادارو په مرسته له عراق نه افغانستان ته راوړل شوه، او دلته يې ورته دوه عمده اهداف وټاکل، يود عراق په څير د سنيانو او شيعه گانو ترمنځ د يوې نه پای لرونکې جگړې پيلول، د کومې لپاره چې نه تنها افغانستان ډگر گرځول شوی و بلکې

د پاکستان، ايران په گډون

د مرکزي اسيا هيوادونه هم

ټاکل شوي وو، دوهم

هدف د افغانستان

د اسلامي امارت

د ځواک خپل اوله منځه

وړل ورته هدف غوره

شوی و، خود اسلامي امارت

بیدار و مشرانو په خاصه توگه دشهيد

منصور صيب جرثمندانه پريکړ او مدبرانه تصميمونو د نړيوالو استخباراتو دغه ټول پلانونه شنډ او ناکامه کړل، نه دلته د عراق پشان د سنيانو او شيعه گانو ترمنځ د ډښمنيو څخه ډکه يوه نه پای لرونکې جگړه پيل شوه اونه د افغانستان د اسلامي امارت د ځواک خپلو په اړه دنړيوال ښکېلاک ارمانونه پوره شول! دهيواد په ختيځ (ننگرهار او دکونړ ځينو سيموکې) اود شمال لويديځ

(فاریاب ځینو برخو کې) کې سرپورته کړې، ورسره د مرکزي اسیاله هیوادو څخه راغلو مهاجرینو په یوځای کیدو سره یوه دیوځای مسلك لارویانو په ضم کیدو یې د افغانستان اسلامي امارت په مجاهدینو په ضد حملې پیل کړې، او ځینې سیمې یې لاندې کړې، په هغو سیمو کې یې په افغان ولس له امریکایانو څخه هم سخت وحشتونه او ظلمونه وکړل، د افغانستان اسلامي امارت مجاهدین دغه مهال ټول هیواد کې داشغالگرو له منگولو څخه د هیواد ازادولو په جهاد بوخت وو، ترڅنگ یې د داعش فتنې په مهارولو او شنډولو کې هم بری ترلاسه کړ، د امارت خلاف دوه طرفه جنگ پیل شوی و یعنې د امریکایانو او داعشیانو هم آهنگ او همزمان عملیات او بمبارونه کیدل، چې له امله یې ځینې سیمې داعشیانو ونیوې او پکې خپلې تورې جنوې یې پورته کړې، په دغسې یو جنگي حالت یا وضعیت کې دنړۍ ډیر منظم نا منظم پوځیان یا جنگیالي هم د مقاومت روحیه له لاسه ورکوي او جگړه پایلې، جنگیالي یې وسلې غورځوي او فاتح لوري ته ځانونه تسلیموي، او یا ځانونه د جگړې له ډگره په تینسته وباسي، د مرحوم منصور صیب د فعال، بیدار او جرئت مندانه قیادت په برکت د اسلامي امارت مجاهدین نه د جگړې څخه لاس په سر شول اونه (خدای مکره) داعشیانو، امریکا او کابل رژیم ته تسلیم شول، په کلک پولادي مقاومت سره یې په یو وخت کې د امریکا او داعش دواړو خلاف جنگ ته دوام ورکړ، د خوارجو داعشیانو په مرکزونو یې تهجمي عملیاتو په دوام سره لکه الحمد تیرکال ټول هیواد یې د داعشي فتنې له شتون څخه پاک اعلان کړ.

عرض دا چې منصور صیب رحمه الله په ډیر نازک او باریک وخت کې په کامل جرئت او همت سره دواړو دښمنانو (امریکایانو او داعش) پخلاف د جهاد پریکړه وکړه، یقیناً دا یوه لویه فیصله کونکې تاریخي پریکړه وه، لوی زړه او همت یې غوښته، نه یې د داعشیانو په فشار د امریکا خلاف جگړه تم کړه، اونه یې د امریکایانو پوځي فشار له ډاره داعشیانو خلاف د جهاد کړې پریکړه بیرته واخیسته، هم زمان یې د دواړو خلاف د جهاد

او جگړې ستراتیژي تیاره او عملي کړه، دهغې په نتیجه کې الحمد لله هم داعشي فتنه مهار او کابو شوه او هم امریکا د تاریخي او عبرت ناک شکست سره مخ شوه، چې بالاخر دخبرو او مذاکراتو غږ یې وکړ، دکومو په ترڅ کې چې دروان ۲۰۲۰ زکال د فبرورې په ۲۹ مه د قطر په دوحه کې دنړیوالو په حضور کې داشغال دپای ته رسولو هوکړه په امضاء کولو یې اعلان وکړ چې په ۱۴ میاشتو کې به خپل ټول ځواکونه له افغانستان څخه وباسي او بیا لپاره به د افغانستان په کورنیو چارو کې د لاسوهنې جسارت نکوي.

په حقیقت کې ددې تاریخي بریا او شاندارې سوې کړیدیت یا امتیاز په ټوله کې د افغانستان اسلامي امارت د موجوده وینې او مدبر قیادت سره یوه مرحوم منصور صیب ته رسي، چا چې په لومړي سر کې د دواړو دښمنانو (امریکا-داعش) پخلاف د جهاد تاریخي پریکړه وکړه، او د دواړو پر ضد له جنگیدو څخه وروسته نشو، حال دا چې امریکا او بهرنیو استخباراتو په گډه د اپلان جوړ کړی و، چې د خوارجو-داعشیانو له واردولو وروسته به دوی په دریمه غونډۍ ناست وي، طالبان او داعشیان به یوبل وژني او فقط دوی به داعش ته تر شاه پوځي اکمال رسوي! خو اسلامي امارت چې هغه مهال په سر کې یې د منصور صیب په څیر فعال، بیدار او مدبر قیادت شتون لاره، داعش یې د یته پرېښود چې په هیواد کې یې د ځان لپاره ځالي جوړې کړې وی، او بیا دهغو ځالو څخه یې ټول هیواد ته خپل کرغیږن نفوذ او شتون غځولی وی، ټول داعش یې د ننگرهار په یوه محدوده سیمه کې کلابند کړ، دغه مهال اسلامي امارت داسې ماهرانه تاکتیکونه غوره کړل چې امریکایان او داعشیان دواړه یې جنگ کې بنکېل او مصروف وساتل، دکوم له امله چې هغوی یوبل سره هغسې مرستې ونکړې شوې، چې تمه یې کیده، بالمقابل د منصور صیب د زیاتې پاملرنې په برکت د افغانستان اسلامي امارت مجاهدین دومره زړور او غښتلي شول چې دخپلو تهجمي عملیاتو په مټ یې بېسته ولایتونه ونیول، په دې وجه امریکایان

کړي، هغه و چې دجوزا په لومړي نيټه دکندهار گلستان ولسوالۍ ته څيرمه دامريکايانولخواپه يوډرون بريدکې يې په شهادت ورساوه، د شهادت سر پڼڅه کاله پوره شول، خو کارنامې او برياوې يې دافغانانو او مسلمانانو په زړونو کې هغسې ژوندۍ او تازه دي، نن ورځ په داسې حال کې موږ يې پنځم تلين لمانځو چې داسلامي امارت دباتورو اوننگياليمجاهدينوپه لاس هم داعشيان - خوارج نيست ونايود شوي او هم دهغوی باداران (امريکايان) په تينسته دوتلو حال کې دي دافغانستان اسلامي امارت سره يې په ۱۴ مياشتو کې دخپلوټولو ځواکونو دويستوپه اړه رسمي عهدکړی دی، چې همداشيې يې دوتلوبهیر جريان لري پای.

ديته وزگارنشول چې هغوی دټاکلي پلان سره سم داعش تقويه اوټول هيواد ته غځولی وی، هغوی خپله ټوله توانائې دطالبانو دتهجمي بريدونو په مهارولو او مخنيوي کې راټوله کړې وه، څو هغوی دولایتونو دمركزونو او ښارونو دنيولو څخه لري وساتي، نوهغه ارزوچې امريکا اونورونړيوالو استخباراتو دداعشيانوتقويه کولوپخاطر درلوده، پوره نشوه او په عملي کولوکې يې ناکام اوپاته راغلل .

هغه وچې چې امريکا اوداتتلافي هيوادواستخباراتو په گډه دمنصورصيب رحمه الله د له منځه وړلو پريکړه وکړه، ځکه هغوی پوهيدل چې دمنصورصيب پاته کيدل، ددوی ټول پوځي موجوديت په وړاندې يوقوي چيلنج دی، او دوی يې په ژوندکې نشي کولی چې په اسانه خپل شوم پلانونه او بد عزائم تطبيق

سمع او إطاعت امت ته کاميابي او سعادت ورکوي

خادم آواز ورته وکړ چې ای قتيبه (قتيبه د لسگونو زره مجاهدينو قمندان او رهبر وو) قتيبه د قاضي " جميع " مجلس ته حاضر سو، قضيه يې د غټ کاهن سره راغلې وه، قاضي و کاهن ته وويل " څه دعوه لري ای د سمرقند اوسيدونکي؟ هغه ورته وويل چې دعوه مي داده (قتيبه بغير له دي چې موږ ته فرصت او وخت راکړي ترڅو چې موږ خپل د ځان په هکله فيصله وکړو، په ناڅاپي ډول سره د خپل لښکر او فوځ سره زموږ په ښار رانتوت) قاضي و قتيبه ته مخ ورواړوه او ورته ويلي ويل، ای قتيبه ته څه وايي د سمرقندي په خبره کي؟ قتيبه ورته وويل چې " الحرب خدعة " جنگ چم ورکول دي دښمن ته، سمرقند لوی ښار دی، او شاوخوا يې نور ښارونه هم دي، ټولو مقاومت وکړ، نه يې اسلام راوړ او نه يې جزیه قبوله کړه، قاضي ورته وويل چې تا دوی و اسلام ته او جزیه ته او يا و جنگ ته د مخه راو بلل؟ قتيبه ورته وويل چې يا، بلکي ناڅاپه ورباندي ورغلو، قاضي ورته وويل: ای قتيبه اقرار دي وکړ، چې کله مدعي عليه اقرار وکړي محاکمه پای ته رسيږي، ای قتيبه الله جل جلاله ددې امت نصرت ندی کړی مگر په عدل سره، دا دين په غدر ندی کاميابه سوی، بيا قاضي فيصله وکړه چې د مسلمانانو ټول لښکر دي د سمرقند له خاوري ووځي، يو دي هم نه پاته کيږي ترڅو چې مسلمانان خبر ورکړي چې دوی د خپل ځانو په اړه تصميم ونيسي، چې اسلام راوړي او که جزیه قبلوي او که جنگ ته تيار يږي.

د سمرقند کاهنانو هيڅ تصديق ددي فيصلې نه کاوه، او نه يې گمان کاوه چې مسلمانان به داسي وکړي، خو يو څو ساعته نوه تير سوي چې قاضي او قتيبه او د مسلمانانو لښکر د سمرقند څخه د اسلام د بيرغ سره په سپيره گردو کي ووتل، د همدې ورځي لمر نه وو ډوب سوی چې د سمرقند په کوڅو کي بغير د سپيو د انگولا بل هيڅ نه اوريدل کيده، په هر کور کي ژړا او رول کيده چې د مسلمانانو پروت لويي ژړل، وبالاخره د سمرقند اوسيدونکي د هغه مشر کاهن سره يو ځای د مسلمانانو و معسکر ته ورغله او کليمه د شهادت يې پر خوله وه (اشهد ان لا اله الا الله محمد رسول الله)

شهید منصور صاحب

پخپل شهادت سره امریکایانو ته ستر درس ورکړ!

د عالیقدر امیر المؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور تقبله الله د شهادت د څلورم تلین په مناسبت

م عارف

رامنځته شوی خفگان رفع شو او مجاهدینو په تسکین سره بیرته خپلو جهادي عملیاتو، بریاوو او لاسته راوړنو ته مخه کړه.

له پورته بحث څخه جوتولای شو چې د منصور صاحب شهادت د بریا وو کیلي/کونجی وه او دا یې ثابته کړه چې د اسلامي امارت صف د دنیا د ټولو معاصرو جوړښتونو او ایزمونو پر خلاف داسې یو صف ده چې له امیره تر ماموره، له اعلی تر ادنی ټول یې سره برابر او د قربانی په روحیه جهاد او مبارزه کوي.

هیڅ فرد یې په بل تفوق نه غواړي؛ بلکې د قربانیو ډگر ته د ورتگ لپاره سیالی سره کوي.

کله چې د اسلام دښمنان په یوه اسلامي صف کې دا ډول صلابت، اراده او پوخ عهد گوري، نو متزلزل او مایوسه کیږي، په دې فکر کوي چې د دغه صف د ټولو افرادو له منځه وړل ورته ناممکن دي، نو آیا د ځینو افرادو په شهادت رسول یې د دوی شومې هیلې پوره کولای شي؟

بې له شکه چې په داسې حال کې په مقابله کې ولاړ دښمن له یأس او ناامیدی

له نن څخه څلور کاله وړاندې په همدې ورځ د اسلامي امارت پخوانی زعیم شهید امیر المؤمنین ملا اختر محمد منصور رحمه الله د امریکایي اشغالگرو ځواکونو په یوه هوایي برید کې په شهادت ورسید.

د هغه شهادت اگر که په لنډ زمانې لحاظ د اسلامي امارت په لیکو کې اندیښنې را پیدا کړی، خو دا چې د اسلامي امارت د کنترول او صلاحیت لوړه مرجع د اسلامي امارت رهبري شورا وه، نو یې ډیر ژر د شهید منصور صاحب له شهادت څخه را وروسته ټوکیدلې اندیښنې رفعه کړې او پرځای یې بل زعیم جناب شیخ صاحب مولوي هبة الله اخندزاده حفظه الله وټاکل شو او د امارت لیکې تر پخوا لا ډیرې پیاوړې، منظمې او له ابتکاراتو سره ملې شوې.

د شهید منصور صاحب شهادت واقعا یوه غمیزه وه، خو که په عموم کې نظر وشي په جهادي مبارزو کې شهادتونه تر ټولو لوړ هدف او د بریا هغه ستره څوکه وي.

په بل تعبیر له مشره تر کشره هر مبارز او مجاهد له ځانه سره دا هیله او ارزو لري چې د خدای په لاره کې شهید شي او د الله تعال په لاره کې یې قربانی په نصیب شي.

د منصور صاحب شهادت هم د ده جناب لپاره تر ټولو لویه بریا وه او شهادت یې د الله تعالی په لاره کې یو قبول شوی بنده ورڅخه جوړ کړ.

له شهادت څخه وروسته یې د صف ملگري او تر بیعت لاندې پیروان په دې نه وو خفه چې منصور صاحب ولی خپل تر ټولو لوړ هدف ته ورسید او بریالی شو؛ بلکې په دې غمجن او خفه وو چې د شهید منصور صاحب خلا به څرنگه ډکه شي؟ جهادي او امارتي صف ته زیان وارد نشي او خدای مه کړه دا لوی بنیان مرصوص او ستره د عزت او ویاړ ماڼی ږنگه او متضرره نشي.

کله چې د منصور صاحب له شهادته وروسته د امارت صف پخپل حال او بلکې لا ډیر پیاوړی او منظم تبارز وکړ، د منصور صاحب د شهادت له امله

سره لاس او گريوان او پخپله ننگلاره بيا غور ته اړ کيږي.

د شهيد منصور صاحب له شهادت او را وروسته جرياناتو څخه امريکايي جهت له همدا ډول يوه وضعيت سره مخ شو، دا ورته ښکاره شوه چې له اسلامي امارت سره د معرکې او جگړې له لارې تعامل ورته گران پريوزي او د دې صف ماتول او محوه کول ورته ناممکن دي، نوېې ځکه عقب نشيني وکړه، هغه طالب چې يو وخت يې مړ غوښت، اوس يې د يوه مطرح او منلي جهت په توگه پيژني.

له امريکا سره په دوحه کې د اشغال د پای ته رسيدو تړون او د امريکايي مشرانو پرلپسې د ځواکونو د ايستلو، ماتې منلو او مايوسۍ دريځونه ښکاره کيدل، دا خبره ثابتوي چې اسلامي امارت د قربانيو په برکت او د جهاد په لاره کې د ثبات، برداشت، تعهد او ستر ايتار له امله خپل مقابل جهت ته ماتې ورکړه او هغوی يې د جگړې د ميدان پرېښودلو ته اړ کړل.

د انساني تاريخونو په ټولو جگړو کې داسې هيڅ نه دي پېښ شوي چې يو جهت بل جهت بالکلیه محوه اوناوود کړي، خو ماتې هغه مهال مينځته راځي چې يو جهت د ډيرو ځپلو، مايوسۍ او وارخطايۍ له امله ميدان پريردې او له جگړې لاسه واخلي.

دانو هغه وخت دی چې که څوک وغواړي يانه، دوهم جهت بريالی بلل کيږي او تښتيدلي جهت ته خلک مات شوی وايي.

په افغانستان کې هم کيسه همداسې ده، دلته امريکا بشپړه نه ده محوه شوې؛ بلکې اراده يې ماته شوه، مايوسه شوه او نور يې د جنگ د دوام حوصله او انرژي له لاسه ورکړل.

دغه حالت ته د دښمن را رسيدل له دې امله و چې د اسلامي امارت صلابت او ټينگتيا له هغه څه ډير لوړ وو چې دښمن يې فکر کړی وو.

د امريکا او ورسره اشرا باڼو په ماتې کې د زرگونو نورو شهيدانو ترڅنگ د منصور صاحب شهادت ستر او کليدي رول درلود.

ځکه د هغه له شهادت سره دا ښکاره شوه چې دا صف ډيره لوړه حوصله او برداشت لري، داصف د ډيرو کلکو خلکو څخه جوړ شوی، دا صف ډير پياوړی او منظم دی، رهبري يې له داسې خلکو څخه جوړه ده چې د خپلو آرمانونو د تحقق په لاره کې ځانونه اورته اچوي خو تغير، ماتې او مايوسي نه مني.

په دې توگه نو شهيد منصور صاحب پخپله قربانی سره امريکا او ټولني نړۍ ته د اسلامي امارت د حقانيت او قوت ثبوت وړاندې کړ او شهادت يې امريکايي اشغالگروته معکوسه نتيجه ورکړه، ځکه هغوی غوښتل چې د منصور صاحب په شهادت سره دا واحد صف ټوټې ټوټې او سره وپاشي، خو چې ونشوه نو لينگي يې سست شول او د جگړې او ميدان د پرېښودو پريکړه يې وکړه.

منصور

رهبری از دل سیاست و مبارزه

شهید امیرالمومنین هدف اصلی دشمنان صلیبی را به درستی درک کرده بود که چرا در افغانستان اینهمه جنگ و خونریزی به راه انداخته و چرا در تداوم تجاوز اصرار دارند، او با دل پر غم می دید که چگونه یک مشیت خاین و وطنفروش همه چیز و ارزش‌های فاخر ملت افغانستان را بی‌محابا به فروش گذاشته و چگونه با آبروی ملت عزیز بازی کرده و چگونه به اسم ملت فاجعه خلق کرده و چگونه به خاطر خوش‌رضایتی کفار، خون هموطنان مظلوم خود را ناحق ریختانده و می‌دید عده‌ای فریب‌خورده چگونه در صف ظالمین مددگار ظلم شده اند.

شهید منصور صاحب مجبوریت‌های ملت مستضعف خود را کاملاً احساس می کرد و شب و روز در تلاش بود تا بحران جنگ در افغانستان ختم شده و صلح و آرامش فضای کشور را آکنده از خوشی و صمیمیت کند.

شهید امیرالمومنین بر خلاف تبلیغات زهرآگین دشمن که مدام چشم پیروزی‌های روزافزون قافله امارت اسلامی به رهبری وی را نداشته و همواره مثل خار در چشم مخالفان بود؛ اما چون با خدایش روراست و با ملت خود وفا و عهد دوستی داشت و با سرزمین خود محبت قلبی داشته و از رنج و درد ملت خود کاملاً آگاه بود، از زیر بار خروارها تبلیغات

(به مناسبت چهارمین سال یاد شهادت عالیقدر منصور صاحب تقبله‌الله) یاد و خاطره‌اش را در حالی زنده نگه می‌داریم که هنوز درد فقدانش تازه است؛ عالیقدر امیرالمومنین شهید تقبله‌الله در تکاپوی عزت اسلام و سربلندی مسلمانان از جان‌ش مایه گذاشت و عمر گرانبهای خویش را فدای دین مقدس اسلام نمود او تا لحظه آخر زندگی در حرکت و فعالیت بود؛ هر کسی نامش را شنید و از تلاش و کوشش او خبر شد مثل ابر بهاران در غمش اشک باریده و برایش از رب متعال بهترین‌های آخرت را آرزو کرد.

منصور رهبر خردمندی بود که بدون اغراق برای رهبریت امارت اسلامی و قافله جهاد معاصر شخصیتی کم نظیر بوده، و بی‌تردید یک غنیمت و چانس طلایی بود؛ او خردمندانه جهاد معاصر را به پیش برده و رهبریت می‌کرد از مخالفت مخالفان و از ملامت ملامت‌گران خوفی به دل راه نداده و جز حق از کسی ترس و هراس نداشت.

چیدمان سیاسی و ترکیب رهبری منصور در شناخت افراد کلیدی امارت اسلامی و جایابی آنها در وظایف مختلف، فراخ بخشی تشکیلات امارت اسلامی، توجه به ظرفیت و نیازهای زمانی، مشوره‌طلبی در امور جهادی با اهل خبره، توجه و احترام عمیق به علماء و مشایخ دینی، دلسوزی غیرقابل وصف او در دلسوزی ملت و مظلومیت افغانستان تنها صفات معدود از صفات نیک و خصال برجسته آن رادمرد راه راستین بود.

شهید امیرالمومنین لحظه آرام و قرار نداشت وقتی می‌دید ملت مظلوم‌اش زیر بمباران شدید متجاوزین و قوت‌های خارجی و ایادی اجیر آنها قرار دارد، درد ملت را کاملاً درک و از غم‌شان لحظه غافل نبود، دنیا و آسایش آن را بوسیده در طاق بلند گذاشته بود و هم و غمش دین، ملت، آزادی سرزمین افغانستان از چنگ اشغال بوده و در این راه، فراوان قربانی‌ها را با جان و دل خرید.

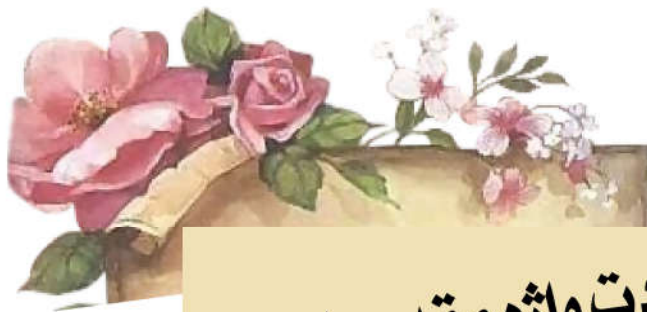
شهید امیرالمومنین در صبر و حوصله کم‌نظیر بود هیچگاهی به خاطر شخص خود از کسی آزرده نمی‌شد، هزاران سخن نقد و نصیحت را از آحاد ملت، علماء و مجاهدین با صبر و حوصله مثال زدنی می‌شنید و تنها دغدغه‌اش آسودگی ملت عزیز و کسب رضای خداوند متعال بود؛ او با مستمندان ملت بسیار شفقت داشته و رهبری فرزانه و به حق دلسوز بود و از هیچ تلاشی در دور کردن غبار غم از رخسار هموطنان خود دریغ نمی‌کرد.

عاليقدر اميرالمومنين منصور صاحب شهيد را به درستی می‌شناخت کباب شده و واقعا در غم ایشان سوختند. خداوند متعال جنت الفردوس را نصیب آن رادمرد گردانیده که واقعا اکنون در طلوع آفتاب آزادی و دمیدن خجسته بهار عزت، جای ایشان مثل بسیاری از شهدای والا مقام امارت اسلامی خالی است. روح‌شان شاد، جایشان بهشت، و راه‌شان پر رهرو باد.

منفی دشمنان همواره سرخرو و سربلند برآمده و چون افق نگاهش فراتر از مادیات و منافع دنیا را می‌دید بدون توجه به قیل و قال و دروغ و تهمت‌های دشمنان دست از مبارزه برحق خود نکشیده بلکه هربار قوی‌تر، با نشاط‌تر و خیلی سرحال‌تر از گذشته به مسئولیت‌های خطیر جهادی پرداخته و همواره مجاهدین را نسبت به ملت مظلوم افغانستان، آینده با عزت فرزندان کشور و نجات کشور از بحران‌های مصیبت‌بار توصیه به خیر کرده و فرمان به نیکی می‌داد.

حقیقتا باید گفت المیه شهادت عالیقدر اميرالمومنين منصور ضایعه جبران ناپذیر بوده و خبر دردناک شهادت آن بزرگمرد به شمول ملت مجاهد و غیور افغان، تمام مسلمانان مظلوم در کش ورهای کفر و اسلام از شرق گرفته تا غرب و از جنوب گرفته تا شمال را آزرده خاطر کرد و نسبت به حادثه دردناک شهادت‌اش همگان ناخوش شده و مثل بدن کباب شده منصور هر کسی که

شهادت واژه مقدس است...

رحمت اللطفت

شهادت واژه مقدسی است که مصداق آن بر هر کس دست نیست، شهادت ثمره ای والای هدف مند و آرزوی مقدس یک مجاهد است، مجاهد در سکر جهاد و آرمان مقدس دارد، که هر دو، آرمان مقدس است، شهادت یا سرفرازی در برابر دشمن، شهادت تنها واژه ای نیست که از چند حروف ترتیب و تدوین گردد بلکه شهادت از آرمان والای مقدس و نیت نیک سرچشمه میگیرد، مجاهد بخاطر اعلائی کلمه الله و بهتر از دینش عزت اسلامی باینده خون شهادت را کسب میکند، شهادت لقب اعزازی ملی و قومی نیست، تا بالایی هر کسی مطابق میل خود بخاطر بلند بودن شان و ترفیع منزلت شخصی نامیده شود، بلکه شهادت یک ارزش اسلامی است که با هدایای خون در راه الله توأم باین نیت نیک و اخلاص دست به دست می‌آید، مادر کشوری زندگی میکنیم که همه چیز بر خواسته از ارزش با نیت بلکه ارزش با تابع ایمال ماست.

شهادت سمت نظامی و یا موهف پوشالی حکومتی نیست تا حد الله محب، امر الله صالح و امثال آن در تعریف شهادت و شهید نقش ایفا نموده به هر کفتار لاشه خوار این لقب اعزازی و سمت حکومتی را اعطایند!

شهادت نه با پول معامله میشود، و نه از طرف افراد و اشخاص این لقب دینی تفویض می‌گردد، بلکه شهادت نتیجه معامله خون است، مشتری شهادت مجاهد با بایع آن الله متعال است. در افغانستان با هر چه بازی شده حتی با ارزش با، ارزش با در افغانستان و نه بازی شطرنج سیاسیون دین ستیز و دین فروش است که در وقت نیاز مندی هر چه دل شان خواست به هر کس لقب مقدس میدهند.

وقتی نخب کمونیست، کارل، حفیظ‌الله امین، ترکی و... شهید باشند هیچ کسی در افغانستان خودمرو نیست.

شہید منصور رحمۃ اللہ علیہ

د قربانی پہ اوج کی

قاری عبدالستار سعید

د مینہ د کمال بیلابیل مراتب د خلکو تر منہ شہرت لری. پہ عربی ادب کی د وامق او عذراء مینہ، پہ ہندی فرهنگ کی د ہبر او رانجا محبت او پہ عام اسلامی ادب کی د مجنون او لیلا عشق ہغہ افسانہ دی چې د پیرویو له تیریدو وروسته لا ہم زموږ د شاعرانو پر ژبو دي. خو په دې عاشقانو کی یو ہم داسې نشته چې د خپل معشوق لپاره یې ځان په اور لولپه کړی وي.

په عام عرف کی له گل سره د بلبل مینہ ہم اورنی. مینہ بلل کیږي. ځکه بلبل د گل دیدن ته د اغزو په څوکو ورځي او خپله سینہ په هغو اغزو زخمي کوي چې اللہ تعالیٰ د دې لطیف موجود (گل) د حفاظت لپاره د هغه په شاوخوا راگرځولي وي.

اما یو بل درد شته چې تر زخمي کیدلو په مراتبو سخت دی او هغه د بدن په اور سوخیدل دي. په همدې اساس خو د عشق نہایي مرتبہ هغه ټاکل شوې، کله چې عاشق د خپل محبوب لپاره ځان په اور وسوځوي. په همدې اساس خو شاعران پتنگ یا پروانہ هغه عاشق بولي چې د عشق وروستنۍ مرحلہ یې طی کړې ده.

نه هر خامی ز پایان شب عاشق خبر دارد

که فصل آخر این قصه را پروانہ می داند

پتنگ یا پروانہ هغه یوازینی عاشق دی چې خپل معشوق (شمعې) ته د رسیدلو لپاره ځان په اور سوځوي، خو له سوخیدو سره سره یې هیڅ فریاد ہم نه پورته کیږي. په همدې اساس خو د پتنگ عشق تر بلبل ډیر اصیل او لوړ گڼل کیږي. شاعر وایي:

نالیدن بلبل ز نوآموزی عشق است

هرگز نشنیدیم ز پروانہ صدایی

د فارسی ادب لوی شاعر شیخ سعدي هم بلبل ته نصیحت کړې چې عشق دې له پتنگه زده کړي.

ای مرغ سحر عشق ز پروانہ بیاموز

کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

په هره ټولنه او فرهنگي حوزه کې د انسانانو لپاره د شرف او لوړتیا ځانگړي معیارونه شتون لري، چې د هغو په اساس د افرادو ټول کيږي او مقام یې تشخیص کیږي. په اسلامي ټولنه کې دغه معیارونه زموږ دیني معتقدات دي. په اسلامي قاموس کې یو مسلمان په دې ترازو وزن کیږي چې له خپل رب جل جلاله سره څومره مینہ لري؟ د خپل پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم سره د عشق او محبت گراف یې څومره دی؟ د خپل دین اسلام د ساتنې او لوړتیا لپاره تر کومه حدہ قربانی ته حاضر دی؟ او بالاخره کله چې د ایشار صحنہ راځي تر کومه حدہ خپل عشق ثابتولی شي.

له خپل محبوب او معتقد بها سره مینہ او محبت هغه څه دی چې د عاشق اصلي توبه بلل کیږي. څومره چې دغه مینہ زیاته وي، اورنی وي، هیجاني وي او خارق العاده وي همدومره د میني د لاروي په اصالت او کمال دلالت کوي.

این مدعیان در طلبش بی‌خبرانند
 کآنها که خبر شد خبری باز نیامد
 خو تاسو به وایاست، چې انسان خو
 اشرف المخلوقات دی او دالله تعالی په
 ټول مخلوق کې برتر او مخکښ
 موجود دی، نو بیا څرنگه امکان لري
 چې د پتنگ په شان یو کوچنی مخلوق
 دې د عشق او مینې په شان په یوه عمده
 موضوع کې له انسانه سبقت وکړي؟ آیا
 پتنگ واقعا په یوازې سر د مینې تر
 ټولو دنگه څوکه فتحه کړې او په دې
 کارنامه کې یوازې دی؟

ځواب دا دی چې نه هیڅکله نه؟
 که افسانوي عاشقانو لکه مجنون او
 وامق د پتنگ مقام ته ځان ونه رساوه،
 اما دالله تعالی د لارې داسې دلسوخته
 عاشقان شته چې د پتنگ غوندې یې د
 دین په مینه ځانونه لولپه کړل او په دې
 ډول یې د قربانۍ، ایثار او فداکاری تر
 ټولو دنگ مینار فتحه کړ.

د نړیوال صلیبي یرغل په وړاندې زموږ اتلس کلن جهاد یوازې د متقابلو اړخونو د
 نامتوازنو امکاناتو له امله بې سارې واقعه نه وه، بلکې په دې جهاد کې د (استشهاد) کارنامه د
 قربانۍ هغه نمونه وه چې تر دې لوړ د عشق او ایثار د کومې مرتبې تصور نه شي کیدلای.
 په دې سربیره کله چې د جهادي صف زعیم او مشر همداسې قربانۍ ته امادګي نیبي، نو د
 اخلاص او فداکاری وروستی حد ګڼل کیدای شي. لوی عالمر او مدرس مولوي عبدالصیر
 صاحب حکایت کوي چې یو وخت مې شهید امیر المؤمنین ملا اختر محمدمنصور صاحب ته د
 فدایانو عرائض او شکایات ورسول. شهیدمنصور صاحب راته وویل چې فدایانو ته ډاډ ورکړه
 چې که مې ستاسو په شان ځان په دین لولپه نه کړ نو بیا مې مه منئ.
 هو کې، هغه رښتیا ویل: هغه واقعا ځان همداسې په دین لولپه کړ.

د اسلامي امارت د رهبري شوری غړی او د مشرتابه دفتر رئیس جناب متقي صاحب چې د
 شهید منصور صاحب جسد یې لیدلی و، راته وویل چې د شهید منصور صاحب بدن داسې
 سوځیدلی و چې د بدن پوستکي یې تور سکور ګرځیدلی و او پیژندل یې سخت و. کله مې چې
 د ده دا حالت ولید له ځان سره مې وویل چې تر دې نو زیاته قرباني نشته. که څوک غواړي
 واقعا د الله تعالی په لاره کې ځان قربان کړي هغه نو باید داسې قرباني ورکړي.

واقعا! د اسلامي امارت زعیم شهید ملا اختر محمد منصور صاحب له خپل دین سره د
 مینې او ژمنتیا هغه ثبوت وړاندې کړ چې هیڅوک ترې انکار نه شي کولای. نوموړي داسې
 قربانۍ ورکړه چې تر هغه پورته قرباني متصوره نه ده.
 نو شهید امیره! درو بارو! او د قربانۍ اوج ته د رسیدو مبارکي درکوو.
 رب دې سوځیدلی وجود وښه! آمین

جزیره که تنها دوصد نفر زندگی میکنند...

جزیره اګوشیما متعلق به مجمع الجزایر جاپان که در آن تنها دوصد نفر بدون
 حیوانات زندگی میکند، مردم از گیاهان طبیعی و برگ درخت به عنوان مواد
 خوراکی استفاده می کنند.

این جزیره به عنوان نماد قدرت الهی در روی زمین است، اگر عقل سلیمی با
 سلامت و تندرستی به آن نگاه کند وحدانیت خدا وقدرت الهی را در خواهد
 یافت، که الله متعال چدر ذات مقتدر وتوانمند است؟ در میان بحر انبوه جزیره
 سبزی را خلق کرده است وباشندگان آن را از برگ درختان تغذیه میکند وآن رزق
 را که خودش تضمین نموده است اعطا میکنداما ما انسان ها هستیم که به جای
 تفکر عقلانی واندیشیدن نگاههای سر سری داریم، به جای تصدیق حقایق به
 تصورات بی نتیجه اکتفا میکنیم.

د هیواد له نامتو عالم نمونه اسلاف جناب مولوي نظر گل صاحب - د امت برکاته - سره مرکه

جناب مولوی صاحب!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

وبعد! د افغانستان اسلامي امارت د فرهنگي چارو کمیسیون په پام کې لري، تر څو د هیواد له نومیالیو علماء کرامو او مشایخو سره علمي، جهادي او هر اړخیزې مرکې وکړي، تر څو چې نوی نسل او ځوان قشر ترینه گټه ترلاسه کړي او د خپلو اسلافو له افکارو، صفاتو، کردار سره آشنا شي.

د دغو مرکو لړۍ جاري ده، چې له تاسو سره دا ځل مرکه هم ددې لړۍ یوه کړۍ ده. هیله ده چې د څرک دمینه والو اذهان په خپلو ذرینو خیالاتو او علمي ویناوو مزین کړئ.

لومړۍ پوښتنه: جناب مولوی صاحب! ستاسو شهرت، علمي مقام او جهادي ژوند هر چاته ښکاره دی، خو بیا هم د مرکې د دود او دستور په اساس که لطف وکړئ او د څرک مجلې لوستونکو ته ځان معرفي کړئ، ښیگره به مو وي.

جواب: د افغانستان اسلامي امارت د فرهنگي چارو د کمیسیون ټولو محترمو مشرانو، کشرانو او ټولو کارکونکو او عامو لوستونکو او کتونکو ته!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

وبعد اولاً د څرک مجلې د مسئولینو ډیره شکریه ادا کوم چې زه یې هم د هیواد د علماء په لیست کې شامل کړم دا دوی حسن ظن ده الله ج دې مونږ په حقيقي علماوو کې شمار کړي

زه مولوي نظر گل د حاجي صاحب قلم الدین زوی د حاجي صاحب محمد امین لمسی د لوگر ولایت د محمدآغې ولسوالۍ د مغل خیلو د کلي اوسیدونکی یم او د خپل عمر ۷۲ پسرلی شمارم

دوهمه پوښتنه: جناب مولوی صاحب! د خپلو زده کړو په باب که رڼا واچوئ چې مروجو دودیز فنون مو چیرته لوستي، په ځانگړې توگه د لوړو زده کړو یعنی موقوف علیه (وره دوره) او لویې دورې په باب مو راته وواياست چې چیرته او له کومو استادانو مو لوړې زده کړې وکړې؟ او هم که لطف وکړئ او د خپلو یو څو هغو استادانو نومونه راته بیان کړئ چې زیات فیض او پوهه مو ترینه ترلاسه کړې ده؟

جواب: محترمو ستاسو ته به معلومه وي چې افغانستان کې سابقه درسونه په شخصي او انفرادي توگه وو، فنون مې په مختلفو استادانو ویلي بعضې معتمد فنون او د تکمیلې کتابونه مې له دغو محترمو استادانو څخه ویلي دي مرحوم شیخ الحدیث فقیر محمد نورالله مرقده چې د لوگر مرکز د پادخواب شانه د کلي و او الحاج عبدالحليم صاحب نورالله مرقده چې په سرسنگ اخندزاده صاحب سره مشهور وو اصلي د لوگر مرکز د شمک د قلعه و او بل مرحوم حاجي صاحب محمدصادق نورالله مرقده چې اصلي د غزني د شلگر وو او د لوگر په محمدآغې ولسوالۍ کې د محمدآغې په کلي کې مدرس او امام وو او د محمدآغې حاجي صاحب باندې مشهور وو او بل شهید مولوي صاحب علم گل نورالله مرقده چې د لوگر مرکز پادخواب د کلي اوسیدونکی وو مشهور استادان مې دغه وو او موقوف علیه (وره دوره) مې له شهید گمنام مولوي فضل الحق اخندزاده صاحب مشهور په ملاحسن قلعه اخندزاده سره و اصلي د لوگر محمدآغې ولسوالۍ د کلي و او په ابتداً د خلق او پرچم کې امیر د ولایتي هم و سره وکړه.

او لويه دوره مې له الحاج شهيد مولانا محمداسلم صاحب رحمه الله باندې كړې ده چې مرحوم د غزني ولايت د ناوې ولسوالۍ د سره كلي ۱۷ د لويې دورې ابتدا مو په كابل سرچوك كې د كوهستان د حضرت صاحب په څلورمنزله جومات كې شروع كړه، خو بيا د ښار له ژونده طالبان او استادان ډير په تنگ شول وجه يې داوه چې دښار منځ وو د زيات شور له وجهې طالبانو او استادانو مطالعه نشوه كولى شيخ صاحب محترم مې راته وويل چې په اطرافو كې ځاى پيدا كړه پسرلى له كابل نه ځم

جناب شيخ القرآن والحديث ميرصاحب د مغل خيلو او شيخ القران والحديث جناب فضل الحق اخندزاده صاحب د لوگر ولايت مركز پادخواب شانه كلي كې د شاهي بيالي د سړك په غاړه نوې مدرسه تاسيس كړه يو كال مخكې به فضل الحق اخندزاده صاحب له كلنگاره د درس له پاره ورته راته د مدرسې د اهتمام چارې يې شهيد مولوي محمدنبي چې د لوگر د پاتخواب د سيمې اوسيدونكى وو ورته سپارلې وې زه ورته راغلم حال مې ورته بيان كړ چې مكمله دوره استادان او شاگردان زه درته راولم كه ته يې اداره كولى شې او شيخ صاحب تنخوا هم نه غواړي حتي مستقل خوراك هم نه غواړي نو مهتمم ډير خوشحاله شو او دې كارته حاضر شو د ژمي په تيريدو سره پسرلى ټول د پاتخواب شاني كلي مدرسې ته راغلو تر مني پورې مو لويه دوره په ډيره خوشحالي سره سر ته ورسوله.

دريمه پوښتنه: داسې مو اوريدلي دي چې جناب شيخ المشايخ ارواښاد ميرصاحب عبدالستار جان (دمغل خيلو مير صاحب رحمه الله عليه) چې دخپل وخت لوى ولي او نوميالى عالم ؤ، له تا سره يې بې سارې مينه او زيات شفقت درلود، كه ددې رمز او راز راته ووايست او هم د ارواښاد مير صاحب (رحمه الله) دعلمي، روحاني او اجتماعي شخصيت په اړه خپل ياداشتونه راته په گوته كړئ، نو دا به له ځوان كهول او معاصرو علماؤ سره ستاسو شفقت وي، تر څو چې دوى هم د خپلو اسلافو له سيرت او حالاتو نه خبر شي.

جواب:د مغل خيلو مير صاحب رحمه الله باره كې به دومره ووايم چې د خپل وخت لوى ولي او عالم وو ماسره يې د زياتې مينې راز دا وو چې زما ورسره تعلق زيات وو زه به يې په خدمت كې ډير حاضرېدم په ما يې چې څومره شفقت كاوو مابه يې هغومره ډير عزت كاوو يوه ورځ يې راته ويل چې راشه جلالين او دا نور كتابونه په شوق درته ووايم ما ورته وويل جناب ته زمونږ په كلي كې يې زه چې له تاسره په جومات كې درس وايم او پلار او وروڼه مې چې كار كوي ماته په مسجد كې طاقت نه راځي دوعا راته وكړه بيا به يې ډيرې دوعاگانې راته كولې.

جناب ميرصاحب ډير لوى ولي د وخت ؤ اجتماعي جنبه يې ډيره بيساري وه، د ظاهر شاه د واكمنۍ په مهال په افغانستان كې عموماً د روسانو نفوس په زياتيدو وو حتى په اوردو كې يې ظابطان او په فارلمان كې وكيلان هم نظره پيدا كړل كله چې د روسانو پلويان ډير شول نو جناب ميرصاحب د لوگر خاص څو كسان بافكره او د وردگو ولايت عبدالرب اخندزاده صاحب د غزني او د قندهار ډير په راز پوى باتجربه علماء كرامو سره ډير په مخفي توگه مشوره وكړه چې بايد پر ولايت او ولسواليو كې جيد علماء كرام كانديدان كړو او په پراخه كچه ورته كامپاين وكړو چې فارلمان ته كامپاين شي تر څو د روسانو مخه په فارلمان كې هم ونيسو هماغه وو چې له لوگره هم مخكښ علماء كانديدان شول خپلو علماوو كانديدانو ته ميرصاحب پخپله هم په پراخه كچه كامپاين وكړ د ميرصاحب د كامپاين برکت وو چې له لوگره مولوي صاحب محمدنبي محمدي او مولوي صاحب سيداكبر دلاور فارلمان ته كامپاين شول

د كامپاين په جريان كې ميرصاحب سره دوه نفره د لوگر د خرڅ ولسوالۍ څخه خروار (اسلام دره) ولسوالۍ ته روان شول بڼه د کوتل په سړك مخالفينو (دخلقيانو پلويان) په يو لوى كمر باندې سړك بند كړى ؤ تر څو ميرصاحب خپلو علماوو ته كامپاين ونكړي ځكه د ميرصاحب رسوخ په ولس كې زيات وو مخالفين په دې پوهيدل چې ولس د ميرصاحب له خبرې نه تيريگي په خپل ټول توان يې كوشش كاوو تر څو ميرصاحب د كامپاين مخه ونيسي يو عالم ملگري يې وايي موټر مو بند شو ميرصاحب جناب پكې ناست ؤ مونږ ورته كتته شولو چې هر څه خوارې مو وكړه كمر ونه ښوريد جناب ميرصاحب په اسماء الله اذكرو مصروف ؤ رابښكته شو سفينه چپنه يې اغوستې وه چپنه يې قټ كړه او په تيره يې كېښوده دواړه لاسونه مبارک يې له كمر نه لاندې كړل او مونږ ته يې غږ ونكړ دالله اكبر په ويلو سره يې كمر د سړك غاړې ته كړ او لاره خلاصه شوه مونږ ټول حيران شولو ميرصاحب هم نور څه ونه ويل او لاړو خروار ته.

او بله واقعه د مبارک داسې وه چې کله د ظاهرشاه د حکومت په خلاف د علماوو مظاهري شروع شوې د کابل پل خشتي جومات کې ډير زيات شمير خلک راټول شوي و حتی د ننگرهار، لغمان څخه هم هم لوی لوی بستونه راغلي و صبغت الله مجددي او اخوانيانو د مظاهرو سرپرستي شروع کړه او مظاهره په سياسي طرف لاره جناب ميرصاحب په مظاهره ناراضه او خفه شو ځکه چې د مظاهري د کوم هدف په خاطر شروع شوې وې هغه مو له لاسه ورکړی وو او صبغت الله مجددي او اخوانيانو سياسي رنگ ورکړ، د پل خشتي دوهم چت کې ميرصاحب بعضي د راز علماء کينول زه هم د ميرصاحب په غوښتنه په مجلس کې حاضر شوم جناب مير صاحب د مظاهري منفي جوانب بيان کړل هغوی قناعت وکړ فيصله داسې وشوه چې مارشال شاولي خان چې د سردار داؤد تره ده هغه ته به ورشو يو دوه مادې به پرې ومنو او مظاهره به رخصت کړو مونږ ته به دا گټه په لاس راشي چې زور او دبدبه به مو باقي پاتې شي په دغه خبره اتفاق وشو جناب ميرصاحب او درې نفره نور علماء شاولي خان ته ولاړل او شاولي خان ورسره مادې ونه منلې جناب ميرصاحب ډير جلاي ورنه جگ شو او شاولي خان يې له نکټايي څخه ونيو او ټکان يې ورکړ ورته يې وويل چې دغسې به دې په ورځ د قيامت د خپل جد(نيکه) په مخ کې له ستونې نيسم جد(نيکه) کې يې اشاره وه حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم ته ځکه مير صاحب سيد وو، شاولي خان د ډبر هيبث او وېرې له وجهې چپ ودرید کوم عکس العمل يې ونکړ او ميرصاحب او ملگري يې ورنه را ووتل.

او بل د مير صاحب دا عادت ؤ چې کله به لوگر ولايت ته نوی والي راغی نو ميرصاحب به مبارکي ته ورغی او د لوگر د علماوو او مدارسو په اړه به يې معلومات ورکړل او د لوگر د مجاهد او متدين ولس په اړه به يې تفصيلي خبر ورکړ تر څو نوی والي دلته د علماوو او مدارسو په عاداتو پوی او آگاه شي او ميرصاحب به خپله همکاري ورسره ښکاره کړه نو هغوی به زيات متاثره شول

څلورمه پوښتنه: جناب شيخ صيب دخپلې تدریسي لړۍ په هکله مو معلومات راکړئ او دا راته ووايست چې دیوه فارغ عالم لپاره تدریس څومره حیاتي ارزښت لري اوستاسې له انده یوه مدرس عالم بایدکومې ځانگړتیاوې ولري؟

جواب: محترم د تاسو د پوښتنې په ځواب کې به دومره ووايم چې ماسره د دوره حدیث په کال هم تر دیارلس نفره طالبانو پورې ول چې درس مې ورکاؤ پس له فراغت د لوگر ولايت د مرکز د کمالخيلو د ټول کلي امامت زما ؤ، زمونږ په وخت کې رواج داسې وو چې يو مدرس به د يو کلي امامت ونيو نو په دغه کلي کې به چې څومره جوماتو نه ول د هغو امامت به ټول ددغه مدرس په غاړه وو بيا عادت داسې وو چې دغه مدرس سره به طالبان اوسيدل او هغوی د امامت په چارو کې به يې له خپل اوستاد سره مرسته کوله او درس ته به دغه مدرس امام ته راتلل، نو د کمالخيلو کلي تقريبا اته جوماته امامت ؤ طالبانو به لمنځونه ورکول او درس ته به زما مسجد ته راتلل، زه له هرې خوا درس ته فارغه وم زیاتي خواری. به مې په درس او مطالعه کې کولې شوق زيات راسره ؤ حتی دسهار له اذانه ورسته تر جمع پورې به مې يو کتاب درس کاؤ بيا ورسته د سهار له لمانځه بيا آن تر ماسپين لمانځه پورې به د درس لړۍ جاري وه، په اول کال راسره څه د صرفو کتابونه په نحوه کې کافي، جامي په منطقو کې تر مرزا قطبي پورې او همداسې د فقه څه کتابونه څه د اصول فقه کتابونه لکه نورالانوار دا کتابونه راسره ول.

څه موده ورسته په سردار داؤد خان باندي خلقيانو کودتاه وکړه حالات بدليدل د ملاحسن قلعه اخنذاده صاحب په سرپرستي لوگر کې خفيه جهادي هڅې شروع شوې زه يې له مرکز او محور د جهاد چې قلعه جواد ؤ رابط وټاکلم روزانه به تلم او راتلم تر څو په ولايت لوگر حمله وشوه او د جهاد غږ پورته شو درسونه پاتې شول الله ﷻ دې قبول کړي.

تدریس د يو فارغ عالم لپاره خپل هدف او مقصد ته رسيدل او ښکاره غټه کاميابي ده، ما پخپل ابتدائي حالت کې له خان، ملک او دنياوالو نه هيڅ طمع نه کوله د علم په وجه مې پر دوی ځان لوړ باله او ټولو راته احترام درلود، خو شرط په کې استغناء عمل او مصروفيت په خپل علم ده هر فارغ عالم باید استغناء العمل ولري الله ﷻ به ډير عزت او وقار ورپه برخه کړي.

پنځمه پوښتنه: ستاسې دطالبۍ په دوران کې په لوگر ولايت کې مشهور درسونه کوم ؤ او د کومو عالمانو نومونه دخلکو په خولو کې ؤ؟

جواب: محترم ستاسو د پوښتنې په ځواب کې به دومره ووايم چې په لوگر کې زمونږ په وخت کې جناب ميرصاحب د مغل خيلو کلي کې، حاجي صاحب فقيرمحمد د محمدآغې په کلي کې، دسهاکو اخنذاده جناب محمدنبي صاحب، جناب عبدالحليم د سرسنگ اخنذاده

صاحب، د څرخ مولوي صاحب جناب محمددين صاحب، جناب محمد نبي د عباس د کلا اخنډزاده صاحب، شيخ صاحب قدوس جان، الحاج محمدصادق صاحب، الحاج مولوي صاحب سيداکبر دلاور، الحاج فضل الحق ملاحسن قلعه اخنډزاده صاحب، مولوي محمدنعيم کون اخنډزاده صاحب، الحاج مولوي صاحب علم گل، الحاج مولوي صاحب محمدايوب، الحاج مولوي صاحب دورمحمد د دادوخيلو د کلي، دا هغه اشخاص وو چې زمونږ په وخت کې په لوگر کې مشهور او معروف ول.

شپږمه پوښتنه: جناب شيخ صاحب دهر مدرس خپل تفردات وي او هر عالم ځوانانو طالبانو ته مختلفې توصيې کوي، نو ستاسو په اند بايد يو طالب العلم کومې نکتې دخپلې زده کړې په وخت په پام کې ولري؟

جواب: محترمه هر طالب العلم بايد ابتداً هغه مدرس استاد غوره کړي چې پوه عامل، مخلص او په زدکړه د شاگردانو کې حريص وي له داسې استادانو ډيره ښه استفاده کيدلی شي، طالب بايد له استاد نه مخکې ځان په مطالعه باندې ښه پوی کړي او دا ځانته معلومه کړي چې په کوم ځای پوی او په کوم ځای پوی نشوم مطالعه ځکه طالب ته مفیده ده چې د استاد په درس باندې بيا ښه په اسانه سره پوهيدلی شي او بل طالب بايد خپل قيمتي وخت په عبث مجلسونو خصوصاً په حاضر وخت کې له موبايلو څخه ځان ډير وساتي په اوس وخت کې په عموم کې چې علمي سويو ته صدمه رسولې هغه موبایل بللی شو هر طالب بايد له موبایل نه اجتناب وکړي.

اوومه پوښتنه: ستاسې دطالبې په دور کې دمنکراتو په مخنيوي او دټولني په اصلاح کې دعلماوو کردار څومره رول درلود؟ آیا ولس ورسره همکاري کوله او څومره ورسره همغږی ؤ؟

جواب: محترمه زمونږ د طالبې په دوره کې ظهور د خلق او پرچم نه وو خو څه نور منکرات موجود ول لکه ساز او سرود، قماربازي، غلاوي او...

خو طالبانو او بعضې مدرسینو به ممانعت کاوو حتی د شپې به د ساز او سرود په محفلونو ورتلل او د زور له لارې به یې منع کول خو د ولس ورسره ډير همکاري نه وه، بل په لمانځه کې عموماً خلک کمزوري ول په اطرافو کې عام اخندانو ملایانو د امرالمعروف دنده نه کوله دهغوی د نه توجه او کمزوري له وجهې په ولس کې لږ سستي وه په لمانځونو کې.

اتمه پوښتنه: کله چې کمونیستانو وغوښتل تر څو افغانستان ترخپل واک لاندې راولي، نو په دې وخت کې په لوگر کې دجهاد رهبري چا کوله؟ دیو څو تنو نومیالیو نومونه راته واخلي.

جواب: محترمه! مونږ مخکې یادونه وکړه چې عمومي رهبري د جهاد له جناب حضرت صاحب ضیاء المشایخ رحمه الله او دده له ځوی جناب رئیس صاحب اسمعیل جان اغا سره وه او مرکز د جهاد د کابل قلعه جواد ؤ هغوی د لوگر لپاره آمر ولایتي د ملاحسن د قلعه اخنډزاده صاحب جناب فضل الحق صاحب ټاکلی ؤ او زه یې د دوی دواړو تر منځ رابط وټاکلم ځکه په ما د دواړو ډير اعتماد ؤ.

له آمر ولایتي سره خپل ځینې شاگردان لکه ملاخوشحال، ملاکاتب، ملاعزیزالله، ملاعزیزالرحمن، ملازلمی، ملاموسی جان، ملا اسدالله، او ملاخوشار الوزی په جهادي چارو کې همکاران ؤ ټول کارونه منظم روان وو ارتباطات تر پل خمري، وردگ، غزني او تر پکتیا پورې ورسیدل حتی نصرالله منصور صاحب د څرخ مولوي صاحب سيداکبر مولوي صاحب محمدنبي به د ملاحسن قلعه اخنډزاده صاحب ته راتلل او په جهادي چارو کې به یې مشورې ورسره کولې.

نو یوه کودتاه په اوردو کې برابره شوه په سرپرستي د وزیرماليه عبدالمالک خان مونږ ته یې شفرونه راکړل مخکې له دې چې کودتا وشي کار کشف شو عبدالمالک سره له ډيرو اوردو ملگرو گرفتار شول.

همدارنگه ملاحسن قلعه اخنډزاده صاحب حاجي محمود او ملامرادگل هم په یوه چاپه کې ونيول شول باقي ملگرو په خپل منځ کې ملاخوشحال د امیرولایتي په توگه وټاکه، ورسته له ډيرو هلو ځلو په لوگر ولایت حمله وشوه او چور شو ډير خلک مسلح شول ورسته بيا هرې خواته حملې شروع شوي.

نهمه پوښتنه : گاونډي هيواد پاکستان ته مو په کوم کال هجرت وکړ او چيرته مو استوگنه غوره کړه او دهجرت له ديار څخه مو څنگه خپله مبارزه پيل او پرمخ روانه کړه؟

جواب: گاونډي هيواد ته مو په کال ۱۹۶۳ کې پاکستان ته مهاجر شوم دوه کاله مې د بډه بیره په سيمه کې تير کړل بيا د مولوي محمدنبي فاميلۍ چې جوړه شوه هلته مو ژوند غوره کړ.

کله چې د حرکت انقلاب تنظيم منظم شو زه اميرصاحب د حرکت له خپل ځان سره په دفتر کې د يو څه خاص کارونو لپاره حصار کړم، تر يو کال پورې مې په دفتر کې مختلف خدمات تر سره کړل او د شوری غړی هم وم بيا مې لوگر ته هم د اميرصاحب په اجازه مختلف سفرونه وکړل او خپل جهادي خدمات مو جاري ساتل.

لسمه پوښتنه : له کوم جهادي تنظيم سره مو اړيکې درلودې او کومې دندې مو په کې اجراء کړي دي؟

جواب: محترمو مونږ مخکې هم اشاره وکړه الحمدلله د تنظيمونو له پيدا کيدلو تر مخه مو هم جهادي چارې پر مخ وړلې خو کوم وخت چې تنظيم د حرکت انقلاب اسلامي افغانستان جوړ شو له لوگر نه مونږ ارتباط د همکارۍ ورسره شروع کړ او خپل جهادي خدمت مو د دوی په سر پرستی کې په مخ روان کړ.

کله چې لومړی مهاجر شوم په ریاست د عوت تنظيم کې په خدمت وگمارل شوم چې ډیر مهم سفرونو مو تر مرانشاه، اعظم ورسک، باجوړ او د افغانستان ډیرو ځایونو ته وکړل ورسته کله چې نظامي آلات او اسلحې را ډیرې شوې زه د فتر نظامي مرستیال وټاکل شوم له څه مودې ورسته بیا رئیس نظامي تعین شوم.

یوولسمه پوښتنه: د حرکت دامیر صاحب جناب ارواښاد مولوي محمدنبي محمدي (رحمه الله) په باب هم که څه توضیحات راکړئ چې د جهاد اهدافو ته څومره وفادار وو ، ولس ورسره څومره مینه درلوده؟ او د ولس څومره خواخوږی ؤ؟ په دې اړه که څه خاطرې راته بیان کړئ.

جواب: محترمو د مولوي صاحب محمدنبي په باره کې به دومره ووايم چې ډیر جيد عالم، د ښه قلم او بیان څښتن وو جهاد ته ډیر مخلص او وفاداره وو، واقعي مجاهدین يې ډیر نازول، اتفاق او اتحاد د تنظيمونو کې ډیر خوښ او مخلص وو.

يو وخت د جهاد کې داسې راغی لوگر کې تقريباً مرکزونه ختم شول مجاهدین عام پاکستان ته راغلل بعضې مشران کابل ته داخل شول لکه مولوي صاحب شفيق امير ولايتي کابل، حاجي عبدالرازق مسؤل شکردره ملک ښایسته گل مسؤل د غونډ ملا خوشحال امير ولايتي لوگر صوفي خاکسار صوفي علم گل د دادوخیلو ټول پټ وسيدل، صوفي خاکسار يې اميرصاحب ته راوليږه چې کابل کې مونږ ته د حکومت اسلحه ډیر په کم قیمت تر لاسه کېږي مونږ ته پيسې راوليږه امير د حرکت په شپه کې زه راوغښتم بيان يې راته وکړ چې ډیر مهم پنځوس زره ۵۰۰۰۰ افغانۍ پيدا کړه او ته پخپله ولاړ شه چې دا کار ته انجام نکرې بل څوک يې نشي کولی يو نفر بل چې ستا څوک خوښ وي درسره يې کړه د قوس آخرې شپې وې ملگري مجاهدین په حويليو کې ډیر ول خو ماسره دتگ کوم ملگری پيدا نشو ډیر وگرځيدم بلاخره مې مرحوم ملامحمد عمر د پاتخواب له ځان سره ملگری کړ او هغه کار مو په ډیره ښه طريقه سره انجام کړ.

ولسي خلکو نسبت نورو رهبرانو ته ده ته ډیر محبوب وو که څه هم نورو سره ماديات ډیر ؤ يوه وجه دا وه چې دلته متدين علماء طالبان مجاهدین ډیر ؤ بل دا چې ابتدا د جهاد وه علماء به دوی ته توصیې کولې چې په سيمه کې له ولس سره مشورې مفاهمي کوئ تر څو ولس درسره همکار وي.

دولسمه پوښتنه: کله چې په هيواد کې دارواښاد ملا محمدعمر مجاهد(رحمة الله عليه) په مشرۍ دطالبانو اسلامي خوځښت پيل شو ، اوتقريباً (۲۵) کاله کيږي چې دالړۍ جاري ده .په دې لاره کې ديني عالمانو او ځوانو طالبانو قسماقسم قربانۍ ورکړې، اوس مو پوښتنه داده چې اسلامي تحریک او دطالبانو دا مبارزه د وخت څومره غوښتنه او

ارتيواوه؟ دطالبانو ددې اسلامي تحريك يو څو مهمې كارنامې را په گوته كړئ او كه نيمگړتياوې په كې وي، نو هغه هم راته ذكر كړئ، تر څو چې داصلاح كوښښ يې وكړو.

جواب: محترمو دا ښكاره خبره ده كه چيرې دا مبارزه نه وای نو د اشغالگرو هجومي حملو او د ډالر دوستو مزدورانو به عملي دين اسلام ختم كړی وو د همدغې پاكې مبارزې په برکت سره په هيواد او مسلمانانو كې د حق د داعيه جذبه راژوندی شوه او د اشغالگرو او د دوی د اجيرو مزدورانو هيلې يې له خاورو سره خاورې كړې.

په كوم وخت كې چې دغه پاكه چيغه د قندهار له غيږې راپورته شوه دا هغه وخت وو چې په هيواد كې شر او فساد اوج ته رسيدلی وو هيچا خپل سر او مال محفوظ نه گانه هر ولايت هره ولسوالۍ كې هغه څوك حاکمان وو چې د چا به زور زيات وو دوی به هغه څه كول كوم به يې چې زړه غوښتل ټول افغانستان په مختلفو ډلو ويشل شوی وو پښتون زبان ته فارسي زبان دښمن ښكاریده فارسي زبان ته پښتون زبان په هيواد كې داسې ناخوالې پېښې شوې چې تاريخ يې په ليكلو شرميرې، د هغه وخت لپاره له هر څه وړاندې داسې څوك ضرور وو چې هيواد له دغو بد مرغيو څخه وژغوري او هغه نه وو مگر طالبان وو چې هيواد له ټولو بدبختيو څخه پاك كړ او ټولو افغانانو د ارام ساه واخيسته ددغه پاك تنظيم له لويو كارنامو څخه يوه دابللی شو چې هيواد يې له تجزيې او بدبختيو څخه وژغوره.

ديارلسمه پوښتنه: جناب مولوی صاحب په افغانستان دامريكايي اشغالگرو اودهغوئ دمزدورانو په خلاف مقدس جهاد د ولس په مستقيمي اوهرارځيزې همكاري- پرمخ روان دی، ديوه خواخوږي مجاهد عالم په صفت مو مجاهدينو او دههاد مسؤلينو ته څه توصيې او مشورې دي چې په څه ډول دولس زړونه خپل كړي.

جواب: د څرك مجلې ښاغليو همكارانو تاسو ټولو ته معلومه ده چې اصلي حكومت كول هغه د ولس په زړونو حكومت كول دي د ولس زړه ساتل چې په هر څومره لوی قيمت وي بايد وساتل شي ولس ته عام المنفعت كارونه كول د تعليم او د صحت اسانتياوې ورته برابرول د سر او مال يې حفاظت كول د هر مجاهد مبارز او مسؤلينو داسې عملونه چې په اوصولو برابر وي د ولس زړونه گټل كيږي كه چيرته داسې وای چې د افغانستان خلك په زور تابع كيدلی نو مخكې هم ډيرو په زور د تابع كولو كوششونه وكړل خو اما چا تابع نكړل د زور حكومت داری بقا نلري.

مبارزين بايد دا په پام كې ونيسي چې په جنگي حالاتو كې د ولس ډير خيال وساتي، د دښمن له اسيرانو سره اسلامي احكاماتو په رڼا كې چلند وكړي له خپلو اميرينو او لايحو څخه سر غړونه ونكړي په ښه نيت او اخلاص كې كاميابي د دارينو ده، مسؤلين ملگري بايد په ټولو چارو كې د ژبني او قومي تعصبونو څخه ځان وساتي نور چې صفوفو كې څومره مشكلات وي مسؤلين ملگري بايد زيات ورته متوجه شي، همدارنگه مسؤلين بايد په خپل صف كې هغه اشخاص چې د هغوی له وجهې دغه پاك صف بدناميږي لري او يا يې اصلاح كړي، همدارنگه بايد عام مجاهدين له هغو كارونو ځان وساتي چې د مجاهد نوم ورسره بدناميږي او په خپل منځ كې بايد مينه او محبت وكړي، ټول مجاهدين بايد دې ته ډيره توجه وكړي چې په خپل پاك صف كې د منكراتو مخه ونيسي كه څوك د منكراتو مرتكب گرځي بايد په ښه طريقه اصلاح شي او دې ته ونه گوري چې زما ملگري ده كه دبل يا زما ملگري ده نو ددې په ځای چې اصلاح شي نو دفاع يې شروع كړو دا دې اسلامي صف ته ډير لوی تاوان اړوي، له ولس سره بايد ډير ښه چلند وكړي د ولس هر مشر خپل مشر وگني هر كشر بايد خپل كشر وگني د مشرانو بايد عزت وكړي او په كشرانو شفقت د شهيدانو او اسيرانو د كورنيو بچيانو باندې بايد خاص پاملرنه وكړي د هغوی د بچيانو ښه روزنه وكړي، همدارنگه بايد ټول مجاهدين له بيت المال سره ډير پام وكړي بيخايه يې بايد مصرف نكړي، او له ټولو مسؤلينو څخه مې دا هيله ده چې خپل ټول كشران مجاهدين دې ته مجبور كړي چې درسونه ووايي تر څو عملي طالبان او مجاهدين شي ځكه اكثره اوقاتو كې چې په صفونو كې مشكلات جوړيږي هغه د بې علمۍ له وجهې وي ځكه داصف چې لومړی شروع شوی له مدرسې او مسجد څخه شروع شوی او هيڅكه به مو سنگر او مدرسې خراف نشي تر څو چې د مدرسې او د سنگر تر منځ چې كوم تار غوړيدلی مطبوط وساتل شي. پای

په هيواد كې د اسلامي او شرعي نظام د راتلو په هيله

یو رښتینی امیر

د- ه- م

خایه نه ده، څه چې وشول هغه زموږ د دعوي اثبات کوي، د ده شهادت زموږ د پورتنیو خبرو چې نوموړي به ځان خپله د قربانی ځای ته ورمخته کاوه تصدیق کوي. دی چې شهید کېده هم، تنها وو او د کرایې په موټر کې له یوه خایه بل ځای ته پر لاره وو، چا نه پېژاند چې دا څوک دی، موټروان څه خبر وو چې د اسلامي نړۍ یو عظیمه هستي ورسره ناسته ده، د هغه په تصور کې هم داسې څه نه ورتیریدل، ځکه هغه د نن زمانې لیدران لیدلي وو چې څومره په کش او پش کې وي، ناخوانه راکټ راغی، په موټر ولگید او یو غر یې ونړاوه، روح یې ښاد او یاد یې تل تر تله. دا راکټي برید د امریکا بې پیلوټه الوتکې وکړ ژورنالیزم یو ډیر پاک او سپیڅلی مسلک دی، ژورنالیست د ولس غږ وي، د وطن غږ وي، د وطن د کاني او بوټي غږ وي، د وطن د هر کلي او هر ښار غږ وي، د ماشوم، د مشر، د کشر، د تور سرې، او د سپین سرې غږ وي.

له بده مرغه چې په افغانستان کې د ژورنالیزم تقدس تر پښو لاندې شوی او مکمل ژیر ژورنالیزم روان دی، د افغانستان چې څه رسنی او ژورنالیستان دي یو یې هم خپل اصل ته ژمن نه دي بلکې ټول په یو ډول نه یو ډول د پرديو په لمن پورې تړل

هغه قوم چې امیر د جنگ په لومړۍ کرښه کې وي، هېڅکله به ماتې ونه خوري.

سید جمال الدین افغان

د خیر القرون او ورسره نږدې زمانې نه غیر به کمه پینه وي چې یو امیرالمؤمنین دې د کفارو لخوا په شهادت رسیږي.

الحمدلله افغانان یو تاریخ جوړونکی قوم دی، ډیرې داسې ځانگړنې لري چې هغه په نورو قومونو کې نشته او یوازې په دوی پورې خاص دي، افغانان په دین مین خلک دي، د تاریخ په اوږدو کې یې هر وخت ثابتته کړې چې د خپل دین او وطن دفاع یې په نره کړې او تیري کوونکي ته یې غاښ ماتونکی ځواب ورکړی.

زه نن دلته د یو داسې چا په اړه خبره کوم چې هغه د افغانانو تاریخ ته یو نوی باب ورزیات کړی او راتلونکي نسل ته یې وښوده چې څنگه باید د خپل دین او وطن دفاع وشي او په دې لار کې به تر کومه خایه قربانی ته آماده وي.

شهید امیرالمؤمنین ملا اختر محمد منصور یادوم، نوموړی له مرحوم ملا صاحب نه وروسته د طالبانو دوهم مشر وو چې دا صف یې په ډیر حساس وخت کې ډیر دقیق رهبري کړي او په مخ کې یې پراته خنډونه په تدبیر او سوچ سره له منځه یووړل.

نوموړی چې کله د طالبانو مشر اعلان شو، ډیرو مشکلاتو تبارز وکړ چې ترټولو غټ مشکل یې د طالبانو په صف کې انشعاب یادولی شو، ځینو کسانو له نوموړي سره مخالفت اعلان کړ، په داسې حساس وخت کې دا یوه ډیره پیچلې موضوع وه او په مخالف لوري کې هم ځیني داسې کسان وو چې حساب پرې کېده خو دا منصور صاحب وو چې حالت یې ډیر په سمه توگه رهبري او کنټرول کړ او د دښمن شوم اهداف او پلانونه یې ورڅنډا کړل.

نوموړی یو سیاسي او ځیرک لیدر وو، د ده ډیره هڅه دا وه چې د سیمې او نړۍ له هیوادونو سره سیاسي اړیکې ورغوي چې تر ډیره بریده پکې بریالی شوی هم وو، زه چې څومره خبر یم نوموړي به خپله ځیني گاونډیو هیوادونو ته سفرونه کول، البته په ډیر مخفي او پټ ډول.

منصور صاحب یو داسې رهبر وو چې تر هر چا وړاندې یې ځان قربانی ته ورمخته کړی وو او داسې به معلومیده لکه یو عادي فرد چې وي، دا دعوه زموږ بې

له بده مرغه چې هيڅوک هم دا په اثبات نشي رسولای، او نه به هم له دې وروسته په دې رسنيو کې دومره جرأت پيدا شي چې دغسې څه دې وکړي؛ بڼا موږ او تاسو ته پکار ده چې تر خپله وسه د دې ولس غږ ورسوو، د افغانستان په خاوره چې کوم تيری شوی دا وغندو او د خپل ملي، اسلامي او انساني همدردی او مسؤليت له مخې د هغه چا څېرې برېښدې کړو چا چې د اشغالګرو ملا تړلې او د افغانانو په کورونو وراوښتي دي

شوي او هېڅکله يې د خپل ولس غږ نه دی پورته کړی.

زمونږ ژورناليزم ټول له غرب او يا هم له ايران نه متأثره دی او هغه څه زموږ په اسلامي او افغاني ټولنه کې ترويجوي، د څه پلان چې ورکړل شوی وي او ټولې پرديو ټرمينولوژيو ته کار کوي.

تاسو کې يو څوک شته چې ما ته دا ثابتته کړي چې د افغانستان يوې رسنی دې په دې شل کاله کې په هيواد امريکايي يرغل غندلی وي او په جار يې دې ويلې وي چې هو افغانستان اشغال دی.

يوه رسنی راته وبنیاست چې هغو دې يوه ورځ د امريکا په خلاف دا د ولس مقاومت او مبارزه تر بحث لاندې نيولي او څيړنه يې کړي چې د امريکا او متحدينو په خلاف يې روان مقاومت حق او په ټولو اسلامي او بين المللي قوانينو مشروع دی.

د حاسدينو خبرې

امام شافعي رحمه الله وايي:

څوک چې دا فکر کوي چې د خلکو له خبرو څخه به خلاص شي دايونی دی، هغوی د الله په هکله وويل ثالث ثلاثة د محمد صلی الله عليه وسلم په هکله يې وويل ساحر او ايونی دی، نو د نورو خلکو حال خو به حتما لدينه زيات وي، د خلکو خبري د غټو دبرو يا تيرو په شان دي که اخلي يې ملا دي ماتوي او که دپاسه پري برج جوړوي نو تر پښو لاندې به دي وي او پرې کاميابېږي به، پدې اساس خپل هدف دامه گرځوه چې خلک ستا په هکله څه وايي بلکې خپل هدف داوگرځوه چې د خلکورب ستا څه حالت گوري.

#کرونا

مسلمانان بايد د الله سبحانه وتعالی لور ته د دعا، توبې، مسکينانو سره د مرستې، د مريضانو د علاج لپاره د صدقاتو راټولولو ته وهڅول شي او خلکو ته ورپه ياد شي چې په دنيا کې مسلمانانو ته د هر راز ضرر رسېدل په آخرت کې د هغوی لپاره د ستر اجر لامل دی، ځکه رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي:

«مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا حَزْنٍ وَلَا أَدَىٰ وَلَا غَمٍّ حَتَّىٰ الشُّوْكَةِ يُشَاكُّهَا، إِلَّا كَفَرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ» رواه البخاري.

ژباړه: مسلمان ته د ستونزې، مصيبت، هم، حزن، ضرر، غم او آن د يوه اغزي داخپلېدل د هغه بدن ته نه دي، مگر د دې لپاره چې الله متعال يې گناهونه کموي.

د صحت کمیسیون لړ عمومي مسؤل ملا عبدالحق آخند سره مرکه

مرکه کوونکی : حبيب مجاهد

پوښتنه

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته، تاسو ته هر کلی وايو. له هر څه مخکې که خپل ځان په مختصر ډول را معرفي کړئ، ستاسو نوم، ځای، اوسنۍ وظيفه او پخوا مو په امارت کې کوم کوم وظائف اومسؤولیتونه ترسره کړي دي.

ځواب

وعليکم السلام ورحمت الله وبرکاته، له تاسو هم مننه کوو، الله تعالی مو سلامت لره. زما نوم ملاعبد الحق دکندهار دنيښ ولسوالي د (شاویز) کلي اوسیدونکی یم. د دیني علومو طالب وم او تر ورې دورې مي تحصیلات بشپړ کړي وو چې د شر، فساد او فتنې اور د هیواد هر کنج او کنار ته ورسیدو. د هیواد علماؤ یې په وړاندې مبارزه فرض وبلله د هغوی په فتوی د طالبانو اسلامي تحریک د مرحوم امیر المؤمنین په قیادت کې جهاد پیل کړ دا چې زه هم طالب وم نور مي دې ته ترجیح ورکړه چې د نورو طالبانو په څنګ کې په دي مهم کې برخه واخلم هماغه وو چې د مرحوم فقیر شهید (مولوی عبدالسلام) اخند په مشرۍ مي دمرحوم امیرالمؤمنین مجاهد ملامحمد عمر اخند په قیادت کې جهاد پیل کړ، تر ډیره وخته د یوه عادي مجاهد په توګه په جهادي لیکو کې په جهاد مصروف وم خو وروسته بیا د مشرانو د ځانګړي لزوم دید له کبله ځینې مسؤولیتونه هم راپه غاړه شول. د زاړه امارت په مهال مي د طالبانو په مسلحو ځواکونو کې په ځانګړي توګه امنیتي سکتور کې ډیر کار کړی چې د هغوی له جملې د هرات د امنیتي قومندانې مسولیت د امارت له پیله بیا تر پایه زما په غاړه وو خو کله چې په هیواد د امریکا په مشرې نړیوال چپاو راغی اسلامي امارت سقوط وکړ او جهاد په نوي بڼه او نوي نوعیت رنگ واړول ما هم خپل ملګري منظم کړل او د کفر او اشغال په وړاندې مومبارزه پیل کړه چې د کندهار ولایت له شپږو لویو محاذونو څخه یولوی محاذ زموږ وو اوس هم په هرات او کندهار کې په لوی شمیر دلګۍ راسره دي. خو له دې سره سره کله چې د طالبانو اسلامي امارت د دوهم ځل دپاره امارتي تشکیلات احیاء کړل زه یې د دې جوګه وبللم چې څه کارونه د یو مسؤل په توګه سرته ورسوم هماغه وو چې اول د نیش ولسوالي نظامي مسؤل او بیا ور پسې د هرات ولایت معاونیت او د بندیانو دکمیسیون مسؤلیت او بیا د ملکي تلفاتو د کمیسیون مسؤلیت راپه غاړه شو خو اوس تقریبا تر یو کال

زیاته موده وشوه چې د عامې روغتیا یا صحت د کمیسیون د مسؤل په حیث دنده مخته وړم.

پوښتنه

د اسلامي امارت په تشکیلاتو کې د صحت کمیسیون څه وخت جوړ شوی دی او د جوړیدو مقصد یې څه وو؟ که د صحت کمیسیون د تشکیلاتو او خدماتو په برخو په اړه معلومات را کړئ؟

ځواب

د صحت اداره د اشغال په وړاندې د جهاد له پیله موجوده وه خو په لومړي سر کې د اسلامي امارت د نظامي کمیسیون مربوط یو څانګه وه چې یوازې د مجاهدینو د زخمیانو د علاج چارې یې مخته وړې خو کله چې مجاهدین الله تعالی په فتوحاتو ونازول او ډیر سیمې د اسلامي امارت تر قلمرو لاندې راغلې د اسلامي امارت تشکیلاتو همزمان ورسره وده وکړه هماغه وو چې په دوه زره یوولسم کال کې د صحت کمیسیون اداره د عامې روغتیا په عنوان داسلامي امارت په تشکیلاتو کې یو مستقل بودیجوي واحد وبلل شو او ځانګړې لائحې ورته جوړه شوه.

پوښتنه

آيا د اسلامي امارت د صحت کميسيون يوازې د اسلامي امارت اړوند ټپيانو علاج کوي او که د ولس لپاره عامه خدمتونه هم لري؟

ځواب

کله چې په تشکيلاتي او بوديجوي لحاظ نوښت راغی همزمان زموږ دکارونه په ظرفيت کې هم د پام وړ ارتقاء او بدلون راغی که پخوا موږ يوازې د زخميانو د علاج او درملني چارې مخته وړې خو اوس د زخميانو علاج د خپل کار يوه برخه بولو بلکه د خپلو هڅو عمده ترين سمت مو د عمومي صحت چارې مخته وړل دي موږ اوس په دې کې لگيا يو چې په څه ډول عام ولس ته صحي باکيفيته عادلانه داسې خدمتونه وړاندې کړو چې باثباته دوامداره او د هيوادوالو لاس رسى ورته وشي .

اوس د الله تعالى په فضل او کرم سره موږ د اسلامي امارت تر قلمرو لاندې ساحو کې په مختلفو مستواوو بيلابيل روغتونونه لرو همدارنگه دانساني (عفوني) ناروغيو د مخنيوي او وقايې په برخه کې بيلابيل پرورگرامونه لرو دهيواد په اکثر سيمو کې دموږ او ماشوم ، رواني صحت او داسې نورې اړينې څانگې لرو.

پوښتنه

که په مشخص ډول راته وواياست، په تير يوه کال کې د صحت کميسيون کوم خدمتونه ترسره کړي دي؟

زه چې کله د امارت په لزوم ديد د صحت د مسؤول په حيث معرفي شوم زما اولنی پلان او ستراتيژي دا وه چې د صحت دکارونو د ښه نظم او سمون په موخه د حساب دهی يو شفاف سيستم رامینځته کړو، دې ته زمينه برابر کړو چې په څه ډول هيواد په عادلانه ډول له دست داشته صحي امکاناتو څخه گټه پورته کړي ، او دا چاره دپته اړه وه چې موږ د ټول افغانستان په سطحه يو قوي اداري نظام ولرو دې هدف ته د رسيدو په پار موږ اړ و چې د ولاياتو ټول صحي مسؤولين له نژدې وگورو د کارونو په نظم توحيد او معياري توب کې هم د هغوی نظر واوړو او هم هغه ټکی سره هماهنگ او د يوه معياري طرز العمل په متن کې راټول کړو چې توحيد يې ممکن دی ځکه مو يو وسيع البنياده ميتوديک سيمينار جوړ کړ چې د هيواد ټولو صحي کارمندانو په کې گډون درلود دې نځو ورځو له اوږدو بحثونو وروسته مو په څلويښت مادو کې يو داسې طرز العمل رامینځ ته کړ چې په ټول افغانستان کې د تطبيق وړ وو ، او زموږ لومړی توب لاندې موضوعاتو ته وو :

دصحت اړوند ټول طبي مؤسسات که هغه امارتي وي او که نا امارتي يعنی د مؤسساتو له خوا وي لومړی رجسټر بيا د هغوی کاري پلانونه ، تشکيل ، بوديجه او د بوديجې منابع په جلا جلا توگه هم په خپله وڅيړي او هم د خپلو څيړنو واحد معلوماتي راپور رسما د کميسيون دمشرتابه دفتر يعنی مرکزي اداري دفتر ته وليږي .

د لگښتونو کنترول او د هغوی په ځای مصرفول هغه موضوع ده چې کميسيون ته د خورا اهميت وړ ده او په دې لار کې يو هيات ته وظيفه ورکول شوه چې داخل ته ولاړ شي هلته د لگښتونو نوعيت د هغوی تدارک او په ځای مصرف له نژدې وگوري هيات غزني زابل کندهار هلمند روزگان ته سفر وکړ په دې اړه يې خورا ډيرې هلي ځلې وکړې موږ ته يې کافي معلومات راټول کړل د هغو معلوماتو په رڼا کې په دې وتوانيدو چې ټولو کلينيکونو ته

معياري پرسونل استخدام کړو او زموږ په سلو کې اتيا پرسونل معياري شو د درملو دکيفيت د ارتقاء په اړه مو ځانگړي معيارونه نه تنها چې وضع کړل بلکه عملي موهم کړل اوس په سلو کې تقريبا نوي برخه درمل د انټرنيشنل يا مولتی نیشنل کمپنيو کارول کيږي هغه کلينيکونو چې په لري پرتو سيمو کې موقعيت درلود هلته مو د جگړې يا بمبار په توسط د ملکيانو دپاره د اوليه مرستو سيستم برحاله او په ډيری ولسواليو کې مو ځينو کلينيکونو ته د امارت په امکاناتو ارتقاء ورکړه د دې جوگه مو وگرځول چې هلته د داخلي تر څنگ داسې جراحي څانگې هم برحالي شي چې د جگړې يا بمبار په مهال د ملکي تلفاتو تر عهده ووتلاي شي.

د مريضانو د انتقال په موخه مو د امبولانس سيستم برحاله کړ که په کومه ځايو کې خپل امبولانس ونه لرو دټکسي-امبولانس چاره مو ورسره ترسره کړه د پوليو او نورو اړينو واکسينو د تطبيق دپاره مو په کلينيکونو کې زمينه سازي وکړه ، کوم مسلکي ډاکترانو ته چې د مؤسساتو له خوا معاش نه ورکيدل او يايې معاش تر ټاکلي معيار کم وو دهغوی دپاره مو د اسلامي امارت له لورې بشپړ يا قسمي معاشونه وټاکل د ټيکه دارو مؤسساتو له خوا چې د ټارگيټ د پوره کولو په موخه غير اړين جراحي عمليات تر سره کيدل هغوی مو کنترول کړل اوس يوازې هغه عمليات تر سره کيږي چې له فني نظره يې له عملياته پرته چاره نه وي په ازاد بازار کې مو د دوايي امورو معياري توب تر کتنې لاندې ونيو د دواخانو، لابراتواري ريديالوژي مرکزونو،شخصي-معاینه خانو دپاره مو د ټاکليو فني معيارونو په رڼا کې د لايسنس سيستم او هم مو د شپي له خوا د نوکريوالي سيستم ترويج کړ د لگښتو او حساب ورکولو سيستم مو تر ډيره معياري کړ ترڅو شفاف او ځوابگوي واوسې .

پوښتنه

همدا اوس په هيواد او نړۍ کې د کرونا په نوم ناروغي خپره شوې ده. د دې ناروغي د مخنيوي او خلکو د پوهاوي لپاره د صحت کميسيون کوم اقدامات کړي دي؟

ځواب

په هيواد کې د کرونا د ناروغي د لومړنيو پېښو له تثبيت سره سم دستې مو د رهبري شوري غونډه را وغوښته تر څو د دې ناوړه وبايي ناروغي په اړه سنجيده تصميم ونيسو، فيصله مو داسې وکړه چې څومره ژر کيدای شي ولس د دې ناروغي له ناوړو خطرو خبر او وپوهوو ترڅو يې په وړاندې ملي مبارزې پيل شي داسې ځايونه بايد ولرو چې شکمن ناروغان په کې قرنطين کړو او خلک وپوهوو چې د تجمع له ځايونو ډډه وکړي او سپارښتنې مو وکړي چې د دې واپس د مخنيوي په غرض له شته امکاناتو کار واخيستل شي. لکه د ماسک استعمال، دمايعاتو استعمال، د صابون استعمال، يو له بله ليري والی په دې اړه مو يوازې په مطبوعاتي اعلانونو کفايت ونه کړ، بلکه د يوه ځانگړي ميکانيزم له مخې مو په هر ولايت کې د مسجدونو ملا امامان با نفوذه اشخاص راسره ملگري کړل ترڅو په عامه پوهاوي او د خلکو د شعور په را وپېښولو کې راسره مرسته وکړي. څه ځانگړي بينرونو او پوسترونه مو چاپ کړل او همزمان مو د هرې ولسوالي مدير او ولايتي مسؤول ته دنده ورکړه چې طبي ټيمونه تر تيب کړي او پرته له دې چې لويې غونډې جوړې کړي د کرونا د مخنيوي او په وړاندې د مبارزې کمپاين پيل کړي. دکلی هر مسجد ته ځان ورسوي علماء کرامو او ملا امامانو ته سپارښتنه وکړي ترڅو له خپل نفوذه گټه واخلي او خلک د کرونا واپروس په ناوړه عواقبو وپوهوي، له بهر نه راتلونکي هيواد والو ته توصيه وکړي چې تر پنځلسو ورځو په خپلو کورنو کې قرنطين پاته شي او که په چا کې د ناروغي نښي وي د اسلامي امارت له خوا تيار شوي قرنطيني سنټرونو ته واستول شي ترڅو معاينات تکميل کړي د هرې ولسوالي د صحت مسؤول ته مو د امارت په امکاناتو د ضد عفونت مايعات، صابونو، ماسکونه په کافي اندازه خريداري کړل له دې سره سره مو په نړيوالو طبي سازمانونو غږ وکړ چې خپل امکانات دريغ نه کړي او پوره ډاډ مو ورکړ چې که تاسو په دې اړه کوم پروجکتونو تطبيقول غواړئ د اسلامي امارت د صحت کميسون به تاسې ته بشپړه زمينه سازي وکړي. د الله تعالی په فضل او د علماؤ او بانفوذ خلکو او طبي کارمندانو په مرسته تر ډيره حده زموږ دا کار کامياب وخوت د اسلامي امارت په قلمرو کې د کرونا پېښې په ډيره ټيټه کچه ثبت شوي حتی زموږ ملگرو په ډيري ځايو کې ښاري علاقه ته خپل امکانات رسولي او د ناروغانو لاس نيوی يې کړی دی.

پوښتنه

د دښمن لخوا تبليغات کيږي چې د اسلامي امارت لخوا د روغتيايي خدمتونه مخه نيول کيږي. مجاهدين روغتونونه نړوي او صحي کارکوونکي وژني. ستاسو ځواب د دغسې اتهاماتو په اړه څه دی؟

ځواب

دښمن خو لکه چې تاسې وويل دښمن ده او تبليغات هميشه دجگړې مهم اړخ وي هغوی داشغال له پيله آن تر اوسه تبليغاتي دستگاه چوپ نه ده پرې ايښې څه چې په خوله ورغلي نور يې سترگې پټې او د ميديا په ذريعه نشر کړي خو څه چې واقعيتونه او قضاوتونه دي هغه د ولس په وړاندي واضح دي. څه چې موږ کوو يا مو کړي دي له هيڅ چا نه دي پټ او

تاسې وينئ چې ملي قضاوت د اسلامي امارت په وړاندې ډير قاطع دی. دخلکو پراخ ملاتړ په خپله د دې ډول پوښتنو ځوابگوي دی تاسو به ازاده ميديا کتلي وي چې له همدې کرونا څخه دکابل ادارې د يوې لنگې غوا يا انتفاعي پروژې کار واخيست. په ميلونو روپۍ د عامه پوهاوي په بهانه اختلاس شوي. د تلویزونو په ایدور تاييرو کې فی دقیقه په پنځه ديرش زره افغانۍ محاسبه شوه حال دا چې د هيواد اویا فيصده خلک تلویزني اسانتياوې نه لري په بلخ کې د کرونا د مخنيوي دپاره ځانگړي شوي بودیجه ټول اختلاس شوه هغه لیست چې د بی بی سی په شمول ډيرو آزادو مطبوعاتو خپور کړ د چاپو یو ترموز په پنځه زره افغانۍ محاسبه شوی دکرونا په نوم راغلی نړيوالې مرستې او ملي ځانگړې شوي بودیجه په همدې ډول بی باکې مصرف شوه خو غريب ولس ته يې د يوې روپۍ خیر ونه رسيد

پوښتنه

د کرونا او نورو ناروغيو سره د مبارزې په برخه کې تاسو له نړيوال روغتيايي سازمان او نورو مؤسساتو سره تر کومه حده رابطه او هماهنگي لرئ او د خپريه مرستو د جلب او ولس ته د رسولو په برخه کې مو کوم اقدامات کړي دي؟

ځواب

ولس ته صحي اسانتياوي برابرول د ولس بشري حق دی او اسلامي امارت د دوی دا حق په سر سترگو منلي هميشه يې کوشش کړی چې صحي اسانتياوې که له هرې لارې وي نه يوازې داچې برابرې يې کړي بلکه له هغوی نه دعادلانه گټې اخيستنې په موخه زمينه سازي کوي. موږ تقريباً په هرکال کې په نړيواله کچه د صحت له نړيوالو سازمانو ډبليو ايچ او د ماشومانو له نړيوال سازمان يونيسف سور صليب، بي سرحده ډاکترانو، د ايمرجنسي روغتون له مسؤلينو سره ليدنې کتنې کړي موږ هغوی ته ډاډ ورکړی چې که

تاسې هر ډول بشري مرسته د صحت د اسانتيا وو د برابرولو په پار ترسره كوي اسلامي امارت پرته له كوم شرط او قيد ستاسې مرستې په ورين تندي اخلي او د دې زمينه درته برابروي چې په سيمو كې پلي كړي د هر ډول امنيت تضمين او ډاډ وركوي هغوى هم په ډيرو برخو كې آماده گي ښودلې حتى عملي كار يې كړى مور يې ستاينه كوو ترې خوښ يو البته يو عمده ستونزه شته چې يادونه يې اړينه بولم هغه داچې ياد مؤسسات اكثر كارونو نورو اينجوجانو ته په ټيکه وركوي همدا وجه وي چې خدمات څنگه لازم وي په هغه ډول ولس ته نه رسېږي.

پوښتنه

په رسنيو كې مو بار بار داسې خبرونه اوريدلي چې په تيرو څو كلونو كې ددښمن لخواپه اطرافي سيمو كې ډير كلينكونه د چاپو په مهال الوخول شوي او تخريب شوي دي. كه په دې اړه معلومات راسره شريك كړئ؟

ځواب

هو په ډير تاسف سره دا خبره تائيدوم ځكه ټپل شوى جنگ ، تجاوز ، اشغال بل ارمغان نه لري هغوى هيڅكله په جگړه كې د جگړې قوانين نه دي رعايت كړي، هميشه يې له وحشت كار اخيستى او د جگړې د خساراتو انتقام يې له ملكيانو اخيستى نه يې په مقدساتو صرفه كړي نه په مساجدو نه په مدرسو او ښونځيو حتى په ډيرو ځايو كې عامو بازارونو ته اورونه اچولي نو روغتونونه به ولې روغ ترې پاته كيږي؟ تير كال چې يو ډير خونړى كال وو د دې ډول خساراتو ارقام ډير لوړ وو د هيواد په لري پرتو سيمو كې ډيرى كلينكونه آن له بنياده وړان كړل زموږ كارمندان طبي پرسونل نرسان يې شهيدان كړل ډير يې په چاپو كې ژوندي له ځان سره بوتلل مور د قطر د دفتر له لارې بار بار نړيوالو صحي سازمانو، سره صليب او نورو بشري سازمانونو سره دا خبر شريك كړى هغوى هم په كلينيكو يا ملكي تاسيساتو حملې د جگړې د منل شويو قوانينو خلاف عمل بللى د بى سرحد ډاكترانو مسؤول مقام خو يو ځل دا هم وويل چې مور تر سل زيات ملاقاتو نه د افغانستان له حكومت او امريكايي مقاماتو سره كړي ترڅو داسې يو توافق تر لاسه كړو چې د ناروغانو او طبي پرسونل مصونيت تضمين كړي مگر له يادو مقاماتو نه مو هيڅ نه دي تر لاسه كړي دوى وايې د دې بهير له بندولو څخه عاجزه يو خو دا ژمنه به يې وكړه چې د خسارمند شويو كلينيكو د بيا رغونې دپاره خپلې مرستې نه سپموي او په دې اړه يې په ځينېو كلينكو كې مرستې تر سره كړي هم دي د الله تعالى فضل دى چې وړان شوي كلينيكونه مور د امارت په امكاناتو يا د خيره مؤسساتو له لارې په ډير كم وخت كې بيا رغولې او د هيوادوالو د گټې اخيستې جوگه مو گرځولې .

په دې اړه د څو هغوناوره او غير انساني جناياتو نمونې ستاسې مخته ږدم چې د يرغلگرو قواوو يا اجيرې اردو له لورې د صحي مراکزو په وړاندې ترسره شوي ((په ۲۰۱۵) م ميلادي كال كې د [msf] يا بى سرحد ډاكترانو د روانى ناروغيو شفاخانه چې په كندز كې بمبار شوه چې تقريبا (۴۲) تنه د څوارلس هغو مسلكي ډاكترانو په شمول په كې ووژل شول چې له [msf] سره يې رسما عضويت درلود .

۲) (دغزني د ناوې كلينيك چې د ياد ولايت د اكثره ولسواليو او د زابل ولايت د ځينو ولسواليو ناروغان په كې تداوي كيدل د لومړي ځل دپاره په د دوزره شپارم اگست

مياشت كې بمبارد شو او د دوهم ځل دپاره په دوزره اتلسم او نولسم كال كې چاپې پرې ولويدې چې وسائل امبولانسونه يې هرڅه تخريب او څوكيداران يې وټكول شول .

۳) (په دوزره اولسم كال فبروري كې د بغلان ولايت پلخمرې ولسوالي شهر نو سيمه كې داو ار سي ډى يو فعال روغتون د ناروغانو په مخ په دې وټرل شو چې د مجاهدينو زخميان په كې تداوي كيږي او ټول وسائل يې ضبط شول په وروسته كې ډاكتر صفي صديق او ډاكتر احمدضياء د بغلان ولايت د امنيت له لورې ونيول شول او په دې بهانه يې وډبول چې د مجاهدينو ساحي ته د ناروغانو د علاج دپاره تللي وو

۴) ددوزره اتلسم دديسمبر په مياشت كې دكونړ ولايت دشلتن ولسوالي يو فعال كلينيك لومړى تر چاپه لاندې شو او وروسته بمبار شو ټول وسائل درمل يې له خاورو سره خاورى شول .

۵) ددوزره اتلسم كال دسپتامبر په ديارلسم تاريخ دننگرهار دخوگيانو ولسوالي دنوكرخيلو دسيمې كلينيك بمبار او په بشپړ ډول له مينځه ولاړ .

۶) ددوه زره نولسم كال دجنوري په درويشتم تاريخ دننگرهار ولايت سره رود ولسوالي دككرك سيمې كلينيك چې لومړى يې چاپه پرې ووهله وروسته يې په بمونو والوزول .

۷) دوزره نولسم نومبر مياشت يې دبغلان ولايت دلرخايبو بى ايچ سي كلينيك باندې چاپه ووهله دكلينك ټول وسائل او شته دراو درمل يې وسوځول دكلينيك څوكيدار يې ژوند له ځان سربوت .

۸) دتيركال دحوت په لسم يې دبغلان دجوى خشك بى ايچ سي كلينيك باندې لومړى چاپه واچوله او وروسته يې طبي پرسونل ترې وشړل او داچيري ارود دعسكر قراره گاه يې ځينې جوړه كړه .

(۹) تیر کال د یاد ولایت د پلخمري دبالا دورې په سیمه کې درتنه طبي ډاکتران په دې تور ونيول چې تاسو دمجاهدينو سیمې ته تللي یاست له زیاتو شکنجو کړاو خور او تکلیف وروسته راخوشي شول .

(۱۰) په دوه زره اتلسم کال کې د فاریاب ولایت د پشتونکوټ ولسوالي کلینیک بمباریدل چې د دوه تنو مسلکي پرسونل له شهادته علاوه یوولس کسه ملکي ناروغان په کې شهیدان شول

(۱۱) دروان دوه زره شلم کال د فروري په دریمه دکندوز ولایت د گل تیپې ولسوالي د بریده تیپ بی ایچ سي کلینیک په یوه وحشیانه بمبار کې له مینځه ولاړ چې یو تن څوکیدار یې شهید ولسائل او موجود درمل یې له خاورو سره خاوري شول. په همدې تاریخ د روزگان ولایت یو بی ایچ سي کلینیک په همدې ډول بمبار او په بشپړه توگه تخریب شو

(۱۲) د دوه زره نولسم کال په جولای کې د میدان وردگ ولایت په دای میرداد کلینیک چې د سویدن د مؤسسې له خوا جوړ شوی وو او د شپږو علمیاتو په ترڅ کې برید پرې وشو چې دوه تنه طبي کارمندان او یو د ناروغ پایواز په کې شهیدان شول .

(۱۳) د فاریاب ولایت د تیز ناوې کلینیک چې یوځل په دوه زره شپاړسم کې بمبار شو او په بشپړه توگه له مینځه ولاړ چې له هغه ځایه خواجه موسی ته انتقال شو بیا په دوهم ځل په دوه زره اولسم کې په خواجه موسی کې بمبار او په بشپړه تخریب شو چې کلینیک له هغه ځایه د غارتیپې بی ایچ سي ته انتقال شو بیا په دریم ځل په دوه زره نولسم کې په رڼا ورځ بمبار شو چې تقریبا لس تنه ښځې او ماشومان په کې شهیدان د ایکسرن د ټیکنشن په شمول دیرش کسه په کې ټیپیان او بشپړ تخریب شو چې د اسلامي امارت له خوا بیرته په مجدد ډول اعمار تعمیر او گټې اخیستني ته چمتو شو.

پوښتنه

د صحت کمیسیون د روغتیايي کارکوونکو د روزلو لپاره کوم پروگرام لري او کڼه؟

ځواب

تر کومه ځایه چې د صحت له ادارې سره تړاو لري د روزنې کار روان دی او د کارمندانو د مسلکي ظرفیت د ارتقاء هر اړخیزه او پراخه زمينه ایجاد شوي ده ، د نرسانو د روزلو دپاره پروگرام شته او په زیاته پیمانه دستاډ محصلینو ته دستاډ دورې تیرولو امکانات هم لرو همدارنگه په خپلو روغتونو کې د لومړنیو مرستو د زدکړو دپاره په زړه پورې وسیع پروگرام لرو خو دا چې آن له پیله ډاکتران وروزو په صحت کمیسیون پورې ارتباط نه لري ځکه له موږ سره اکثره ډاکتران د معالجي په بخش کې مسلکي تخصص لري هغه استادان چې کدري امتیاز ولري له موږ سره په ډیره لیره اندازه شته چې هغوی هم د معالجي په چارو کې راسره مصروف دي په دې اړه شاید د اسلامي امارت د عالي تحصیلاتو اداره امکانات ولري.

پوښتنه

د اسلامي امارت د صحت کمیسیون د مسؤل په حیث مو اهل خیر خلکو او مرستندویه ټولنو ته پیغام څه دی؟

ځواب

دا چې سالم عقل په سالم بدن کې وي اوصحت د انسان فردي او ټولنيز حق دی

نویوازې په مسؤولو مقاماتو پورې انحصار نه لري موږ ټول مسؤولیت لرو چې سالم بدن سالمه تندرسته صحتمنه ټولنه ولرو د صحت په اړه هرڅوک مسؤل دي او هرڅوک پخپل ځای باید دا مسؤولیت هم احساس او هم یې په بشپړه معنی وپېژنې ، موږ په یوه ډیر وروسته پاته جگړه ځپلي ستم دیده هیواد کې اوسو که موږ ټول یو بل ته لاسونه سره ورنه کړو شاید ستونزې مو لا ډیرې شي. زه په ټولو هیوادوالو غږ کوم چې د صحت په اړه خپل مسؤولیتونه درک کړي که موږ یو سالم پاک چاپیریال ولرو نو سالمه تندرسته صحتمنه ټولنه به ولرو همدارنگه د خصوصي سکتور په هغو مؤسساتو غږ کوم چې د صحت په عنوان هڅې کوي باید هڅې یې صرف او صرف د یو بشري خدمت په موخه وي نه دا چې هغوی ته د یو ډول کاروبار یا بیزنس په نظر وگوري ، همدارنگه د هیواد په شتمو خلکو غږ کوم چې د صحتي ظرفیتونو د بهبود او ارتقاء په موخه خپلې هڅې او سرمایه دريغ نه کړي په طبي کارمندانو ډاکترانو نرسانو ټیکنشنانو غږ کوم چې ستاسې مسلک ډیر حساس ، مقدس ، او د ټولنې شدیدې اړتیا ده الله تعالی تاسو ته په دې اړه هغه صلاحیتونه درکړي چې یوه عام انسان یې نه لري که خپل مسلک ته وفادار پاته شئ او په سمه توگه د خپل مسؤولیت احساس وکړئ په دنیا کې عزت ، په ټولنه کې دروند مقام بشري تاریخ ته ژمنتیا ، په آخرت کې جنت او د خدای تعالی رضا مو په برخه ده او که خدای مکړه د کاروبار یا بیزنس په نظر ورته وگورئ نو پوه شئ چې خدای ، تاریخ او خلکو ته به مسؤول یاست موږ ځان ژمن بولو چې ستاسې هر هغې مشورې ته به د عمل جامه ور اغوندو چې شرعا جواز ولري او ستاسې هر ډول خدمت ته به د قدر په سترگو گورو

– ډیره زیاته مننه چې وخت مو راکړي

الله تعالی مو بریالی لره

– له تاسو هم مننه موفق اوسئ.

آه! ایشیا د علومو له کهکشان (دارالعلوم دیوبند) یوبل ځلاند ستوری هم پریوت!!

ابوظهیر

مختلفو برخو او هیوادو څخه په زرگونه شمیر ورتلونکي د نبوي علومو تربي (طالبان) یې سیرابول، د دارالعلوم دیوبند د صدارت منصب او د «شیخ الحدیث مسند» معمولي شرف یا وړوکی سعادت نه شمیرل کېږي، بلکې د ټول دارالعلوم د علمي، روحاني او د اجتماعي عظمت مظهر گڼل کېږي، همدا وجه ده چې په هر دور کې دخپل دوریا زماني ممتازو علمي شخصیتونو او اکابرو لپاره خاص وو، په کومو کې چې د حضرت شیخ الهند (مولانا محمود الحسن دیوبندي) خاتم المحدثین مولانا سیدانور شاه کشمیري او د شیخ العرب والعجم مولانا سید حسین احمد مدني رحمهم الله نومونه په خاصه توگه د یادولو وړ دي، مولانا پالنپوري دهمدي یادو اسلافو ځای ناستی او جانشین و، یقیناً په ژوند یې د دارالعلوم دیوبند علمي او روحاني بن د پخوا پشان تر وتازه ښکاریده، چې اوس په رحلت یې په طراوت، تازگی او ښکلا خزان لگیدلی پریښي، کومو بختورو علماوو چې مخامخ د حضرت پالنپوري رحمه الله د علومو څخه فیض یا استفاده پورته کړي، هغوی کولی شي چې په واقعي اوسمه توگه د مرحوم ممتاز اولور علمي شخصیت لوستونکو ته انځور کړي او محدثانه، فقیهانه او متکلمانه مقام یې هغه څوک ښه درک کولی شي چې د مرحوم د لازوال محققانه تصنیفاتو او تالیفاتو په چينو یې خپلې تندې خړوب کړي وي.

له مبالغې پرته د مولانا پالنپوري په نیکمرغه ژوند د دارالعلوم دیوبند علمي فضا زیاته ښکلې او معطر وه، مرحوم په یو وخت کې ممتاز مفسر، قوي محدث، مسلم فقیه اولا ځواب متکلم و، په تقریر و تحریر دواړو کې ورته الله تعالی لامثال ملکه او یې جوړې استعداد ښلې و، یقیناً وفات یې دیوې کورنۍ یا د یو فرد لپاره ویرندی، بلکې ټول اسلامي امت یې په رحلت باندې مغموم او زخوړ ښکاري، مرحوم که یولورته دهندوستان د مسلمان ملت لپاره گرانیه سرمایه، ډاډ او تکیه و، بل پلورته د نبوي علومو د طالبانو او علماوو لپاره په خاصه توگه د دارالعلوم دیوبند پشان د نړیوال علمي او روحاني جامعي لپاره د فیض و برکت رونق او ښکلا هم وه

د مرحوم د علمي فیوضاتو دایره محدوده نه وه، نه یواځې ورڅخه دارالعلوم دیوبند کې داخله تر لاسه کوونکي طالبان فیض یاب او سیراب کېدل، بلکې دنوموړي له گرانیه علمي

د روان ۱۴۴۱ هـ ق کال، رمضان المبارک په ۲۵ مه (۲۰۲۰ ز- می ۱۹ مه) رسنیو کې ددې ویرجن خبر په لیدو او لوستو «چې د ایشیا د لوی تاریخي علمي او روحاني مرکز (دارالعلوم دیوبند) صدرالمدرسين او شیخ الحدیث مولانا مفتي سعید احمد پالنپوري رحمه الله، دوربینې ناروغی له کبله ممبي ښار په یوروغتون کې له فاني نړۍ څخه د ابدي ژوند په لور رحلت وکړ» نړۍ کې دلکونه مسلمانان نور پورته زخمي او غمجن شول انا لله اوانا الیه راجعون

د مولانا مفتي سعید احمد پالنپوري رحمه الله د جلالت شان اود لوړ محدثانه اوفقیهانه مقام معلومولو لپاره هم دومره بس اود نور څه ویلونه ضرورت نشته چې هغه د ټولې ایشیا د المدارس والجامعات (دارالعلوم دیوبند) شیخ الحدیث اوصدر المدرسين و! او کلونه، کلونه دارالعلوم دیوبند پشان علمي او روحاني فیوضاتو او برکاتو له سرچینې څخه یې دنړۍ د

تصنيفاتو او تالیفاتو نه هرخاص وعام فیض موندلی اوترې سیراب شوي دي، تردې چې دمسلمانانوسریره نامسلمانانو هم دگرانیه علومو او خیرنوڅخه یې استفاده کړې، همدې غیرمعمولي شان ته په کتو او ورباندې داعتراف کولو لړکې دهندوستان ولسمشر- لخوا په نوم یې مدالونه او جایزې اعلان شوي، که څه هم د نوموړي ذات اومقام د هرډول مدالونو او جایزو څخه په څو واره لوړ او عالی وو، خو بیا هم ددې لپاره چې په عموم کې دمسلمانانود مدال ترلاسه کونکو او جایزه اخیستونکو په کتارکې ځان شمارکړي، دهندې حکومت لخوا ورکول کیدونکي امتیازات یې قبول او ترلاسه کړل

مولانا پالنپوري رحمه الله ته، الله تعالی چې څنگه په درس وتدریس او دقلم وقرطاس په میدان کې ستراستعداد اوقوت بښلی و، همداسې یې دشخصیتونو جوړولو هنرهم وربښودلی و، دشاگردانو په وینایې: نه یواځې دخپلو شاگردانودتربیې په اړه به تل فکرمنند اولالهاند و، بلکهې دتولودیني طالبانواوعلماوو دتربیې په فکر اوسوچ کې به همیشه فکرمنند و

دحضرت رحمه الله د وفات وروسته د هغه دیوفاضل اولایق شاگرد یو مضمون مې له نظره تیر شو چې دتدریس په اړه یې خورا منفرد، خاص ضوابط او اصول درلودل او پر هغو ترپایه ټینگ ولاړو، دتدریس طرز،

لهجه او طریقه یې له نورو استادانو اوعلماوو له طریقو منجونو په نسبت زیاته رابښکونکې اوپه زړه پورې وه، نا شونې وه چې یو طالب دي په درس کې ځان ناسوب کړی و، دترمذی شریف عبارت ویلو لپاره یې دهر درسي کال پیل کې څولایق طالبان خپل کورته ور بلل، او له هغوی نه یې فرداً، فرداً عبارت اوریده، کومو چې به د صحیح عبارت ویلو ترڅنگ د خواره اوازونه هم لرل، دهغوی په برخه یا نصیب دترمذی شریف عبارت رسیده، او چې دکومو اوازونه به خواره نه وو هغوی دجامع الترمذی له عبارت ویلو محروم کیدل او یواځې له سماعت څخه به مستفید وو

دوخت د ارزښت نهایی قدردان و، ماښام لمانځه وروسته به متصل دحدیثو درس شروع کاوه، طالبانو د مفتي صاحب دنیکمرغه ورود څخه وړاندې ځانونه درسگاه (تحتانی دارالحدیث) ته رسول او هلته دهرطالب لپاره د مفتي صیب رسیدو څخه وړاندې پخپل ځای ناسته لازمه وه، مفتي صیب له راتلوسره سم درس شروع کاوه او بیامجال نه و چې چا نقل و حرکت کړی وای، دماسخوتن لمانځه پورې یونیم ساعت یې پخپل منفرد اسلوب او انداز د نبوي احادیثو او علوموتبري (طالبان) سیرابول، په خاصه توگه دهرکال د پای سبق یې طالبانو لپاره نه هیریدونکی سبق و، په هغه ورځ به دسبق ویلوانداز او آهنگ به یې دومره له تاثیر ډک و چې لوی شمیر طالبان به یې دارشاداتو په لیکلوبوخت وو، او ځینو به په ریکاد یا ثبتولوسره کوبښن کاوه چې ځانوسره یې خوندي کړي او نوره ورته ښه پوره متوجه او ځیرناست وو

د فراغت وروسته عملي میدان کې طالبانو ته چې دکومو آلتواو اسبابو ضرورت راځي، دهغو دپیدا کولو اوتیارولو په باره کې یې هم طالبانوته گټورې لارښوونې اومشورې ور کولې، په وروستی ویناکې یې طالبانوته دنورو گرانیه نصیحتونو ترڅنگ دمدرسوپه نوم د مروجو چندوکولو څخه داجتناب توصیه کوله او په ښکاره یې ورباندې تنقید کاوه، په خاصه توگه ناقص الاستعداد طالبانو څخه یې دمدرسې داهتمام منصب دنه قبلولو په اړه عهد اخیسته، ځکه دحضرت صیب په اند: داهتمام منصب په اورباندې یره د تگ کولو مترادف عمل دی اوفرمايل یې: که په یوچا کې داسې «کوالیتی» شتون ولري؛ هغوی دي په شوق سره اهتمام قبلوي! کنه ځان دي ترې ساتي! ددې پوښتنې په ځواب کې چې «تبلیغي جماعت کې دعلماوو اوطالبانو گډون څومره مفید او څومره مضر دی؟» فرمایل یې: کوم طالبان چې جید الاستعداد دي، د فراغت وروسته په سملاسي توگه دهغوی تبلیغ ته تللو پر ځای غوره داده چې دتخصصاتو په برخوکې وختونه ولگوي، هو! هغه طالبان چې متوسط استعداد لري، د فراغت وروسته دي هغوی درس وتدریس ته مخه کوي او کوم چې ناقص الاستعداد دي هغوی باید مساجدوته مخه کړي او هلته دامامت اواذان چارې سمبال کړي

مولانا پالنپوري فقیه النفس و، فقه چې په اصل کې دقران وحدیث له پېژندنې وروسته د هغونه دمستنبط کړی شوو مسائلومصدر او سرچینه ده، په کې الله تعالی مرحوم ته علمي افاقیت بښلی و، دنوموړي هم عصرعلماء اعتراف لري چې نوموړي په کوم انداز پخواني مختلف فیه مسائل تشریحول اودحنفي فقهې دترجیح وجوهات یې دقرآني ایاتونو اواحادیثوپه

رڼا کې ثابتول، خورا جالب او قناعت
 بڼسونکي وو، او په نويو عصري
 مسائلو کې د امت رهنمائي چې په
 څومره ښه شان او انداز سره کوله،
 د ديرو لپاره د غبطې وړ وه، همدا اوس
 د کرونا خاتمي لړ کې «ثريا» ستوري
 راخستو وروسته، دناروغۍ دخاتمي
 سبب باره کې کومه غلط فهمي خوره
 شوې وه، په ښکاره يې هغه رد کړه
 او پرې مفصل محدثانه بحث يې
 وکړ (کوم چې په يوتيوب او نورو خواله
 رسنيو کې هم شته) او په دې باب
 کيدونکي شکوک او شبهات يې رد کړل،
 غرض دا چې په پخوانيو مختلف فيه
 فروعې مسائلو کې دکلکې رايې
 ترڅنگ د شرعيه نصوصو وړاندې کول
 او د اختلاف رفع کولو برخه کې د ازل
 (قسام) ويشونکي ورته غير معمولي
 مهارت او قدرت ورکړی و، د تيرو ۶
 لسيزو راهيسې پرلپسې شغل يې درس
 و تدریس و، تير ۴۸ کلو راهيسې يې د
 دارالعلوم ديوبند مسنده زينت بڼلی
 و، په ۲۰۰۹ زکې د دارالعلوم ديوبند
 د صدر المدرسين او شيخ الحديث
 مولانا نصير احمد خان رحمه الله
 دوفات وروسته د دارالعلوم
 صدر المدرسين او شيخ الحديث غوره
 شو، نوموړی پخپل ذات او شخصيت
 کې جامع هستې وه، دبسته يوادارې
 او يوجماعت يې حيثيت لاره، کاشکې!
 دنبوي احاديثو د تدریس سلسله يې نوره
 هم جاري پاته وی خو د قدرت فيصلې
 په وړاندې انسان بيوسه او کمزوری

دی، دروژې مياشتې په (۲۵ مه) نيټه يې وفات هم يقيناً لوی سعادت دی، په وفات سره يې نه
 يواځې دمفتي صيب کورنۍ يادارالعلوم ديوبنده ستره صدمه ورسیده بلکې ټول اسلامي امت
 ته يونه جبرانيدونکی زيان واوښت، الله تعالی دي جبيره کړې او د مرحوم درجات دي بلند کړې
 رازم ديتنه څنگه چې حضرت مولانا مفتي سعيد احمد پالنپوري رحمه الله دعصر يو بې
 جوړې مفسر او محدث و، په ورته توگه علم کلام او علم فقه کې هم ممتاز او منفرد مقام
 لاره، شيخ الحديث مولانا زاهد الراشدی مدظله العالی د مرحوم په اړه خپل تاثيرکې ليکلي: ما
 يو ځل د علماوو مجلس کې عرض وکړ چې موږ د درس نظامي مروج نصاب کې د علم کلام په
 موضوع يومهم کتاب «شرح العقائد» لولو، کوم چې ديوناني فلسفې له امله د پيدا
 شويو اعتقادي او کلامي مباحثو لړکې داهل سنت دعقائدو له اساس څخه خبريدو لپاره نهايت
 ضروري دی، خونن سبا چې موږ دکومونو يو عقايدو او افکارو سره مخ يو، د هغو زياتره برخه
 مغربي کلتور او ثقافت زيږولې ده، نو دنوي مغربي فکر او فلسفې اړوند چې کوم نوي مسائل
 رامنځته شوي دي، دهغو په رد يا خواب کې د شرح العقايد دوهم ټوک (جلد) ليکلو ته اړتيا او
 دهغه د تدریس ضرورت دی، مجلس کې ځينو ملگرو وپوښتل چې د شرح العقايد نوی جلد به
 څوک ليکي؟ ما عرض وکړ زما په نظر اوس مهال درې مشران علماء شته، په هغوی کې هريو
 داکار په سمه او پوره توگه سرته رسولی شي (۱) حضرت مولانا مفتي محمد تقی عثمانی دامت
 برکاتهم (۲) حضرت مولانا مفتي سعيد احمد پالنپوري (۳) حضرت علامه داکتر خالد محمود
 رح. د دوی نه دوه وروستي په نيردې ورځو کې له موږ نه رخصت شول، هر چې حضرت مولانا
 مفتي محمد تقی عثمانی دی هغه لپاره دمبالغې پرته مسلسل دعا کوو چې الله تعالی دي ورته
 داسلامي امت درهنمائي لپاره صحت وعافيت ورکړي اوترديره دي الله سلامت لري

لنډه دا چې حضرت مولانا مفتي سعيد احمد پالنپوري رحمه الله د موجوده علماوو په
 منځ کې يوممتاز ديني، عالم، محدث، محقق او متکلم و، هميش يې په مهمو اوسختو علمي
 قضايوو کې د مسلمانانو علمي رهنمائي په ډيره ښه توگه کوله، د مرحوم په بې شمېره علمي او
 تصنيفي کارنامو کې يو غوره مثال او کارنامه چې دهغې په سرته رسولو يې د ټول امت په علماوو
 احسان کړی دی، هغه د حضرت امام شاه ولي الله دهلوي دعديم النظر تصنيف «حجة الله
 البالغه» عربي او اردو کې څلور ټوکه داسې جامع شرح (رحمة الله الواسعه) ليکل دي چې په
 برکت يې نن هر عالم او طالب ته د حجة الله البالغه علمي زخيري ته لاس رسلی لري، الحمد لله!
 يقيناً دا د نوموړي لپاره ستره صدقه جاريه ده، او دمبالغې پرته په رحمة الله الواسعه کې چې
 مرحوم په کوم عالمانه انداز او محققانه شان سره د حضرت شاه ولي الله دهلوي ژور علوم
 اومعارف تشریح او توضیح کړي دي له دينه وړاندې بل چا نه وو کړي

الله تعالی دي د مرحوم ټول حسنات قبول اوسينات معاف کړي، بېرته پاته کورنۍ،
 شاگردانو اولارويانو ته دي د حسناتو سلسلې د جاري ساتلو توفيق ورکړي آمين يارب العالمين

شهید منصور؛ هغه مشر

چې اسلامي امارت یې په سختو حالاتو کې وځلاوه!

عنایت الله خاموش

ځانگړي ډول اسلامي امارت تر سخت فزیکي او تبلیغاتي فشار او يرغل لاندې و او دلته په داخل کې د اسلامي امارت د ماتولو لپاره پراخ تبلیغاتي وسایل او نوی نظامي پرسونل ځای پر ځای شو. گډ دښمن هغه مهال د اسلامي امارت د کمزوره کولو، وپشلو او ماتولو په موخه، له هرې ممکنه لارې استفاده وکړه؛ خو د شهید منصور تقبله الله د ځیرکتیا له برکته دا هر څه شند او له ماتې سره مخ شول.

همدارنگه کله چې د امیرالمؤمنین مرحوم ملا صاحب له وفات وروسته، د اسلامي امارت معنوي و عملي چاري ده ته وسپارل شوې او ورسره د زعيم په توگه بيعت وشو. هغه مهال هم اسلامي امارت له نويو ننگونو سره مخ و. که له يوه لوري د ځينو قدرت طلبه د اسلامي امارت د پلويانو بغاوت، د داعش ډلې رامنځته کيدل و؛ خو بل پلو ته بيا اشغالگرو هم خپل نظامي و تبلیغاتي قوت ته پراختيا ورکړه او افغانستان ته د نويو تيریگرو عسکرو سربيره يې دلته نوي ډلې او ملیشې هم پراخي کړې او هر ځای يې د اسلامي امارت په وړاندې فکري و نظامي جگړې ته زور ورکړ. دا ځل هم شهید منصور صاحب د خپل ځیرکتیا له مخې گډ دښمن (اشغالگرو/ گوداگانو) پر مخ ټينگه څپيره ورکړه او پر دښمن يې داسې گوزارونه تنظيم کړل، چې له هغوی څخه يې درک ورکړ. تر ټولو بده يې لا دا چې همغه وخت يې امريکايي ولس ته پيغام ورکړ، چې په افغانستان کې ستاسو جنگيدونکي عسکر ظالمان دي او پر موږ يې يرغل کړی او هغوی يې پر دې قانع کړل ترڅو پر خپلو چارواکو فشار راوړي چې افغانستان پرېږدي.

د شهید امیرالمؤمنین په اړه که هر څومره ليکل او ويل وکړل شي، خو د ده کارنامې به خلاصې نه شي. شهید منصور ټول د خاطر و کور و او د دې لپاره چې د شهید منصور صاحب له شخصیت څخه

څلور کاله پخوا په همدې ورځ، د افغانستان د خپلواکۍ او ازادۍ لپاره يو مهم څراغ گل شو. څلور کاله مخکې په همدې ورځ د اسلامي امارت دوهم، معنوي او عملي مشر؛ ملا اخترمحمد منصور شهید شو او اسلامي امارت يې له نظامي، سياسي، اداري او... لحاظه یتیم کړ. دا ورځ که څه هم د افغانستان په تاريخ کې د مبارزينو لپاره نه جبرانېدونکې ده او يو مهم لېږد يې له لاسه ورکړی؛ خو لله الحمد دې مشر د امارت او مبارزينو لپاره داسې کارنامې او اصول په ميراث پرېښودل، چې د اسلامي امارت تر ژونده به د شهید منصور په نوم ثبت وي.

شهید منصور د اسلامي امارت هغه مشر و چې د خپلې سياسي و نظامي دور اندیشۍ پر مټ يې پوره شپږ کاله د اسلامي امارت د مطرح تيا ترڅنگ داسې اداري، سياسي او نظامي چارچوب جوړ کړ، چې له کبله يې د هيواد په هره سيمه کې، د هر قوم اتباعو د اسلامي امارت په هينداره کې ځان وليد او د خپلو داخلي مخالفينو سربيره يې د نړۍ اکثریت پردې قانع کړ، چې د اشغالگرو په وړاندې د دوی مبارزه په حقه ده او دوی به دا مبارزه د خپلو وینو په بدله تر پایه رسوي.

د شهید منصور صاحب په اړه که هر څومره خبرې وکړو او کارنامې يې بيان کړو؛ مگر د ده عظيم شخصیت او سپېڅلي مبارزاتي عقیده يې پکې نشو ځايولای؛ ځکه شهید منصور د اسلامي امارت هغه زعيم او مشر و، چې اسلامي امارت يې په په سختو حالاتو کې وځلاوه!

ځکه؛ کله چې په ۲۰۱۰ م کال کې د امیرالمؤمنین مرحوم ملامحمد عمر مجاهد له لوري ده ته د مرستيالي او د اسلامي امارت د عملي مشرتابه دنده وسپارل شوه، په هغه مهال افغانستان او په

اسلامي امارت منسوبين بايد په خپلو چارو کي د شهيد امير له سياسي، نظامي او اداري چوکاټ او مکتب څخه استفاده وکړي! په پای کي د شهيد امير المؤمنین ملا اختر محمد منصور په گډون د اسلامي امارت او ټول مسلم امت شهيدانو ته د الله تعالی له دربار څخه د لوړو درجو او د دوی د ارمانونو د پوره کيدا غوښتونکی يم.

راتلونکي سياسي او نظامي افراد يو څه حاصل کړي؛ د اسلامي امارت د فرهنگي چارو کمیسیون ته په کار ده، چي د ده له ملگرو سره اړيکي ټينگي او د نوموړي ټول مبارزاتي ژوند او هلي ځلي د يوه کتاب په بڼه راټول او نشر کړي؛ ترڅو راتلونکي نسلونه مو په سياسي، نظامي او اداري ډگر کي د الگو په توگه استفاده وکړي. ځکه دا پر اسلامي امارت د شهيد منصور تقبله الله مسلم حق دی او ټول د

له شيطان سره مکالمه او خبرې

ژباړه: عبدالرحمن محمود

عبدالله بن آدم وايي له شيطان سره مي په تکه توره شپه کي مجلس وکړ، چي کله مي د سهار آذان واوريد اراده مي وکړه چي مسجد ته ولاړسم شيطان راته وويل ويده شه، شپه لا پاتي ده.

ما ورته وويل چي ويريرم هسي نه چي لمونځ راڅخه قضاء شي، ده راته وويل داسي ژر نه قضاء کيږي، د لمونځو وختونه ډير پراخه دي. ما ورته وويل د جماعت لمونځ به را څخه پاته شي، ده راته وويل د خدای په عبادت کي پر ځان ډيره سختي مکوه.

کله چي له خايه پورته سوم لمر راختلی وو، شيطان بيا په غوږ کي راته وويل چي غمجن کيږه مه، نن ټوله ورځ در ايله ده، بيا به يي قضاء وکړي. له ځانه سره کښيناستم چي د خدای تعالی ذکر وکړم، شيطان راته د فکرو او سوچونو دفتر خلاص کړ، ورته و مي ويل له دعاء څخه دي مشغوله کړم، ده راته وويل مانبام ته يي پرېږده، قصد مي وکړ چي توبه وکارم، ده راته وويل له ځوانيه خوند واخله مزې او چرچې وکه عمر دي ډير دی بيا به توبه وکارې، بيا مي قصد وکړ چي قرآن ياد کړم او تلاوت يي وکړم، ده راته وويل په غزلو او سرود دي طبيعت خوشحاله وساته، ما ورته وويل چي سرود خو حرام دی، ده راته وويل چي د علماؤ اختلاف پکښي دی، ما ورته وويل چي د حرمت احاديث يي موجود دي، ده راته وويل چي دا اکثره ضعيف حديثونه دي.

يوه بنائسته نجلۍ مي وليده سترگې مي پټي کړي، شيطان راته وويل چي کتل څه پروا کوي، ددي نجلۍ په جمال کي ښه تفکر وکه، تفکر خو حلال دی. بيا مي قصد وکړ چي خلگو ته وعظ او نصيحت وکړم، ده راته وويل گوره ځان مشهوره کوي، او شهرت د فساد ته داب دی. بيا مي ورته وويل چي ته خلگ څنگه گمراه کوي؟ ده راته وويل چي په شهواتو او شهباتو سره او د غفلت په شيانو سره او امیدونه ور آچوم او سرود په آوروم. ما ورته وويل چي حاکمان څنگه گمراهان کوي؟ ده راته وويل چي وينو ته يي تږي کوم، د علماؤ سپکاوی ته يي هڅوم، د حکيمانو له نصيحت څخه يي آروم او د بي عقلانو تصديق په کوم.

بيا مي ورته وويل چي ښځې په څه بي لارې کوي؟ ده راته وويل چي کله د کوره وځي و زينت او سينگار ته يي هڅوم، د خپل خاوند و نافرمانۍ ته يي تشويقوم.

بيا مي ورته وويل چي علماء څنگه بي لاري کوي؟ ده راته وويل: په غرور او کبر او حسد او خودبيني سره.

بيا مي ورته وويل چي عام خلگ څنگه بي لارې کوي؟ ده راته وويل په غيبت او بهتان او شيطانت سره.

ما ورته وويل چي ځوانان څنگه گمراه کوي؟ ده راته وويل: په حرام محبت او عشق سره، په سرود او غزلو سره، او په حرام کار کولو سره.

بيا مي ورته وويل چي کوم شی دي قاتل دی او ته ډير په ذليله کيږي؟ ده راته وويل چي "آية الكرسي" نفس مي را تنگوي، زنداني کوي مي، هره بلاه را باندي مسلطه کوي. ما ورته وويل له چا دي ډير ښه راځي؟ ده راته وويل له برېښو ښځو، د سرودچيانو او ډمانو څخه.

ما ورته وويل له چا دي ډير بد کيږي؟ ده راته وويل له هغه خلگو چي لمونځ په مسجد کي کوي.

د مجلس په آخر کي مي وويل أعوذ بالله منك. په الله رب العزت له تا څخه پناه غواړم.

شيطان هم را څخه ورک سو...

الله تعالی دي مود او تاسو د شيطان له غلبي او سلطې څخه وساتي. المصدر: کتاب المقامات لعائض القرني.

ای شہید امیر المؤمنین!

سید
المرتضیٰ
العظیم

څلور کاله وړاندې په همدې ورځ (دجوزا لومړۍ نیټه) داسلامي امارت زعيم امير المؤمنین ملا اختر محمد منصور صاحب دیرغلگرو په ډرون برید کې شهید شو. انا لله وانا اليه راجعون!

شهید امیر المؤمنین منصور تقبله الله داسلامي امارت په رهبري، تنظيم، پياوړتيا او پراختيا کې خورا لوی او نه هېریدونکی رول ولوباوه، له همدې امله دبنمن ډیره هڅه وکړه چې زموږ دغه مخلص او مدبر رهبر جرحه کړي او په تعقيب يې د ځان په وړاندې جهادي بهير تکنی کړي.

د منصور صاحب دنيابت او زعامت پر مهال اسلامي امارت په نظامي او سياسي ډگرونو کې د پخوا په پرتله پياوړی شو، آن دبنمن هم اعتراف وکړ چې اسلامي امارت داسي يو حقيقت او قوت دی چې پر وجود يې سترگې نشي پټيدلای.

دبنمن ته دمنصور صاحب فعال او جرار شخصيت د زغملو نه و، له فعاليت او موقف څخه يې ډاریده، له مختلفو لارو يې د نوموړي د ترور هڅې وکړې، خو کومه

نتیجه به يې ور نه کړه، بالاخره د سپينې ماڼۍ د تور پاچاه (اوباما) په مستقیمه قوماند د افغان ولس دخپلواکۍ امام (منصور صاحب) په نښه او شهید کړل شو.

د منصور صاحب تر شهادت وروسته امریکايي مطبوعاتو وليکل چې (منصور) د امریکا سره دبنمنی کې ډیر شدید او فعال و، پر امریکايي ځواکونو يې ډیر خونړي بریدونه رهبري کړي وو او داسي پلانونه يې درلودل چې پر امریکايي ځواکونو نور ورته بریدونه هم وکړي.

منصور صاحب يو بيان کې ويلي چې: (موږ ته تر ژوند خپل اهداف لومړيتوب لري، که موږ ژوندي نه يو خير دی، خو مهمه داده چې زموږ مبارزه روانه وي)

منصور صاحب خپل قول په عمل کې ثابت کړ، ځان يې کباب- کباب کړ، خو دامارت خپلواک دريځ يې دچاه د فرمايش قرباني نه کړ. نن دادی دمنصور صاحب له شهادت څخه څلور کاله وروسته نه يوازي داچې داسلامي امارت په مشري دافغان ولس مبارزه روانه ده، بلکې تر پخوا لا پياوړې او پراخه شوې هم ده.

ای شهید امیر المؤمنین! نن که ته زموږ په منځ کې نه يې، خو داسلامي امارت واحد صف لا پياوړی شوی، مبارزه يې پراخه شوې او که خدای جل جلاله کول نژدې ده چې زموږ لوی ارمان او هدف

دگران هیواد خپلواکۍ او د اسلامي نظام قيام) پوره شي.

ان شاء الله العزيز

شهید منصور صاحب څو بعدیز شخصيت درلود، سړی نشي- کولای په يوه ليکنه کې دنوموړي مواصفات او موفقیتونه بيان کړي، منصور صاحب د يو تکړه قوماندان او جنرال په توگه په نظامي ډگر کې د بنې پوهې، تجربې او لاسته راوړنو څښتن و، څو پر دې سربيره يې له پيچلو سياسي مسائلو سره د يو ورزیده ډيپلوماټ په څېر چلند کاوه او جهادي صف يې په داسي ډول مدیریت کاوه چې دبنمن هغه هڅې او هيلې يې (چې اسلامي امارت کمزوری کړي او يا انشعابونه پکې رامنځته کړي) په اوبو لاهو کړي.

أمير المؤمنین عمر (رضي الله عنه) ته يو کس راغی چې يوه سترگه يې ويستل شوې وه. عمر (رضي الله عنه) ورته وويل: خپل سيال به راولي.

سړي ورته وويل: آیا ته زما دې حالت ته ونه قهرېدې؟

عمر (رضي الله عنه) ورته وويل: کېدی شي تا د خپل سيال دواړه سترگې ويستلې وي.

کله يې چې سيال حاضر شو، دهغه دواړه سترگې ويستل شوې وې.

بيا عمر (رضي الله عنه) وويل: کله چې د دويم کس خبرې واورېدل شي، نو روغه پرېکړه کېدلی شي.

هغه جومات چې اتوم هم وران نه شو کرای

لیکنه: حمید الله حمیدی

د کوبه جومات په جاپان کې لومړنی جومات دی، چې د (کوبه) په ښار کې موقعیت لري. دغه جومات په ۱۹۲۸م کال کې د کوبه ښار په (اکایاماته دوری، چو - کو) سیمه کې جوړ شوی، چې لگښت یې یو شمېر اسلامي هېوادونو پرې کړی دی. د کوبه جومات په هندي سنتي سبک د (یان یوزف اشواکرا) معمار پر لاس ودان شوی دی. د جاپان پر دوو ښارونو (ناگازاکی) او (هیروشيما) د امریکا تر اتومي برید وروسته د کوبه ښار هم زیان ولید او ډېری برخې یې وړانې شوې.

د کوبه جومات شاوخوا سیمې له خاورو سره خاورې شوې، خو د جومات دېوالونو یوازې درزونه وکړل او ښیښې یې ماتې شوې.

د بمبارۍ له کبله د جومات بېروني دېوالونه لوګیو تور کړل. هغه جاپاني عسکر، چې د کوبه جومات په تلخونه کې یې پناه اخیستې وه ژوندي پاتې شول، ان دا چې جومات د مسلمانانو او کافرو دواړو لپاره د امن پر ځای بدل شوی و.

د جنگ له پای ته رسېدو وروسته یو شمېر اسلامي هېوادونه سره جرګه شول او د جومات د بیارغولو لگښت یې پر غاړه واخیست. دغه جومات له یوې بلې پېښې هم روغ وتلی. په ۱۹۹۵م کې په جاپان کې د شلو ثانیو په اندازه زلزله وشوه، چې لږ تر لږه ۶۴۳۳ تنه جاپانیان یې مړه کړل او د ښارونو ډېری برخه ونړېدې، خو د کوبه جومات هماغسې پر خپل ځای روغ پاتې شو.

عمر - عزیز

شاید قدر دین را نمی دانم،
قدرزیبایی های اسلام را نمی دانم، لذت
عبادت را درک نمی کنم...

چون اسلام را در اولین روزهای
تولد من بی هیچ زحمتی به من هدیه
دادند...

شاید اگر نمی توانستم به آسانی قرآن
در اختیار داشته باشم، تلاوت کنم، در
محافل ایمانی بشینم و فرصت نماز در
مسجد داشته باشم...

اینگونه نماز من قضا نمی شد...
...قرآنم... بر لب طاقچه اسیر جلد و

رحل نمی گشت و غریب واقع نمی
گردید...

جایکه گدازه ها را، چربی کمرش خاموش
میکرد....

یاد سمیه که میکنیم...

آن زن پاک دامن که دست و پایش
را بر چهارپایان بستند و در جهت خلاف

حرکت دادند، صدای فریادش هنوز گوش
تاریخ را می خراشد که تحت چنان فشاری
جان به خالقش می سپارد...

یاد بلال که میکنیم...

که هنوز هم فریاد احد احدش را زیر
تازیانه ها و سنگ سنگین روی سینه اش در
آفتاب داغ حجاز می شنوند...

چه آسان شده مسلمانان و من نماز

به لطف خواب شیرین قضا می شود...

یاد مصعب فرزند عمیر را که
میکنیم....

وقتی مسلمان شد خانواده
ثروتمندش همه امکانات را از او سلب
کردند...

چنانکه وقتی به شهادت رسید لباسش
به اندازه ای نبود که بدنش را بپوشاند و
پاهای او را با برگ پوشاندند....

او قبل از اسلام چنان شیک می
پوشید و عطر میزد که اگر از کوچه ای
عبور می کرد بوی عطر خاصش را همگان
می شناختند....

یاد خباب که میکنیم...

وقتی که مسلمان شد بدنش را بر
روی گدازه های آتش قرار می دادند تا

لمرین پیغام

مفتون

خاتمه به د فتنې په تندي لیکم
الجهاد به د کعبې په تندي لیکم

خپلواکي، اتلتوب، پت وفا او فتحه
مجاهد ته د شملي په تندي لیکم

هدیره د یرغلگرو یې هېواده
دا جمله د امریکې په تندي لیکم

په ورغوي نوم لیکل څه هنر نه دی
طالب جان د زمانې په تندي لیکم

زه یواځې ستابنده یم ته مې رب یې
بس همدغه کلیمې په تندي لیکم

حاکمیت د سپین بیرغ د حال غوښتنه
دا لمړین پیغام د شپې په تندي لیکم

څو د ننگ تپې ځوانانو ته ملالې!
ستا د ورکې مقبرې په تندي لیکم

په تندي د زنکدن خوله در یاد کړه!
دا الفاظ د آئینې په تندي لیکم

وخت به راشي چې سلطان ایوبي به
د اقصی د منارې په تندي لیکم

د حریت ناوې رانجه راځنې غواري
عشقه! نور دې دلمبې په تندي لیکم

د کاشغر د گل په پانو به مفتونه!
امارت د غرناطې په تندي لیکم

ارسالی فاضلی

رسم دنیا

رسم دنیا در همین است؛ آنکه آمد رفتنی ست
بعد رفتن نام نیکت بر زبانها ماندنی ست

تا توانی خلق را از خود مرجان با سخن
آنکه بالاتر نشیند آخرش افتادنی ست

عمر جانت گرچه عمر نوح هم باشد ولی
شیشه‌ی عمر گرانت عاقبت بشکستی ست

تکیه بر ایمان خود کن؛ همره شیطان نشو!
ریسمان دست شیطان ظاهراً پوسیدنی ست

ثروت چند روزی، چون امانت نزد تو است
عاقبت ثروت به دست وارثان بسپاردنی ست

دل مبند بر مال دنیا؛ مال دنیا بی وفاست
خرقه‌ی زر هم بپوشی؛ سیم و زر نابدنی ست.

دعايم کن

(سنگ صبور)

سحر گاهي اکر سجاده واکردی دعايم کن
بساط کسریه در خلوت بسا کردی دعايم کن

دلت دریاست میدانم که پیشش آبرو داری
نشستی با خدای خود صفا کردی دعايم کن

کسی این کوشه می دنیاست محتاج دعای تو
به تسبیح اکر ذکر خدا کردی دعايم کن

پراز حرف و پراز دردم، به رسم عاشقان ای دوست
دلت لرزید و یادی هم ز ما کردی دعايم کن

به هر در میزنم بستا، همه دعا به روی من
خدا را زیر لب اشب صدا کردی دعايم کن

منم آن رویایی که خجالت میکشد از خود
شفاعت از من عنرق خطا کردی دعايم کن

غرب افتاده ام اینجا کسی سنگ صبورم نیست
بحق هر غریبی که دعا کردی دعايم کن

عقیده

کوچی

زه د اوینکو، اوینکو سترگو یو تصویریم
غریونیولی یم، سلگی و همه، ویریم

پورته نه گورم دستور و شمار می پریبسی
له مود و ستاد راتلو لاری ته غیریم

پروا گیکرد چاد زراود زورنه یم
زه آزاد د نریواله ت تاثیریم

دیرد خپل حسن پر جیگو پرواز مکړه
ما خو پیژنی دیو ذات پروا گیریم

ته چې ستغی سپوری کاندې اوزه مسک یم
زه بندی په محکمه د خپل ضمیریم

زه وجود د مسلمان یمه بی حس یم
سم وهلی چاد نیمې ملا په تیریم

له کینې کوهی ته ورونو چې گوزار کړم
د کنعان په خزانو وځکه وزیریم

فرعونی غرور به ستا په نیل لاهو کړم
خیر که ناست د ونې سیوری ته فقیریم

خیال می واخلی د هجرت د ژوند کوشو ته
لوې، شوروی، د همزولو وړ کو میریم

بلا شپې کی بری کوچیه سپینه یاره
ستارمه، رمه یادونو ته شو گیریم

ولې طالبانو د اوربند اعلان په ځنډ وکړ؟

ليکوال احمد عزام

دوه کاله دمخه چې طالبانو د اولس په غوښتنه کوم اوربند اعلان کړ له شک پرته چې تر يو حده يې خپل اهداف هم لاسته راوړل د اولس زړونه يې هم را خپل کړل هغه پروپاگنډ چې گواگي طالبان واحده قومنده نه لري او په څو ډلو ويشل شوي دا او دې ته ورته تبليغات يې په نطفه کې خنثی کړل

خو دا بايد ووايم چې مکار دښمن له هغه اوربند څخه هم سوء استفادې وکړې او څه داسې شوم پلانونه يې په لاره واچول چې د طالب صف پاشلو له اولس څخه واټن ساتلو له اوربند څخه په استفادې هغو سيمو کې قرارگاوي جوړول چې د طالب د واکمنۍ لاندې دا هغه اعمال ول چې فريب کار دښمن انجام کړل او يا يې د انجامولو په کش مکش کې ول

دغه اوربند اعلانولو کې که له يوې خوا طالبانو خپلو لاسته راوړنو ته توجه وکړې خو بل اړخه د دښمن چل فريب ته يې هم د اوربند په اړه خپره کړې اعلاميه کې خپله بيداري څرگنده کړې وه د کابل ادارې افراد او چارواکي يې د خپلې واکمنۍ سيمو ته له راتگ او طالبان يې د ادارې د واکمنۍ سيمو ته له ورتگ منعه کړې ول همدا ډول لومړی خو دې سوال ته بايد ځواب پيدا کړو چې لامل يې څه وه چې طالبانو د اوربند اعلان وځنډاوه او د اختر په شپه يې وکړ؟

لکه مخکې مو چې يادونه وکړه چې دښمن ډېر مکار دی که چېرته له اختر څخه څو ورځې دمخه يې د اوربند اعلان طالبانو کړی وی احتمال ډېر وه چې دښمن داسې پلانونه طرحه کړي وی چې د طالبانو د بدنامولو نړيوالو ته سولې ضد معرفي کولو ، د خپلې هغې ادعا د ثابتولو چې دلته له طالبانو پرته نورې هم شل ډلې دي پوره کونښبونه به يې کړي وی

دا چې طالبانو د اختر په شپه اعلان د اوربند وکړ ځکه طالبان پوه ول چې اوس پخوانی وخت نه ده بلکې انټرنیټي زمانه ده چې تر سهاره ټوله نړی خبریږي

بل دا چې دښمنان هم دومره غښتلي نه دي چې تر سهاره شوم پلانونه جوړ کړي او تر څو يې چې جوړوي د اختر ورځې او د اوربند موده هم ختمیږي چې تر ډېره طالبان په دې پلان کې بريالي شول دښمنان يې ونه توانېدل چې داسې پلانونه جوړ کړي چې د بد نامۍ او يا تلفاتو سبب يې جوړ شي

دا چې ولې يې خپل ځواکونه د دښمن ساحاتو ته له ورتگ او هغوي خپلو ساحاتو ته له راتگ منعه کړي؟

دوه کاله دمخه چې اوربند شوی وه کله چې طالبان ادارې واکمنۍ سيمو ته لاړل طالبان يې په مکارانه ډول يې استقبال کړل هغوي ته گلونه ور واچول پسونه يې ورته پاڅه کړل او نور داسې اعمال يې په مخکې ورته تر سره کړل چې طالبانو ته وښايې چې گواگي مونږ خو د سولې غوښتونکي يو ستاسو په راتگ خوښیږو او تاسو افغانان بولو دا خو ستاسو مشران دي چې جگړې ته مو هڅوي

دا چې طالبان هم انسانان دي نو خامخا انساني طبيعت داسې ده چې نرمي خوښوي که څه هم ځيني وخت د چا لخوا ستا لپاره نرمي ستا په زيان وي خو انسان نه پوهیږي چې يو له اوقاتو څخه هم هغه د اوربند موده وه چې کابل ادارې وښوده

طبيعي ده چې طالب به لگ له دې نرمۍ څخه متاثره شوی وي ولې څوک يې نه شي ثابتولی چې له هغه اوربند څخه روسته دې طالبان د کابل ادارې ته تسليم شوي وي برعکس د کابل ادارې په سلگونو چارواکي افراد طالبانو ته تسليم شول آن پوستې او بيزونه يې ورته تخليه کړل

طالبانو هم له تیر څخه په تجربې خپل ملگري له ورتگ او هغوي له راتگ منعه کړي ول تر څو د دښمن له هر ډول شوم پلانو طالبان او اولس ترې په امن کې وي دوه کاله دمخه چې طالبانو کوم اوربند وکړ ډېرو جهتو د اوربند کولو چيغې وهلې دا چې طالبانو هغه اوربند د اولس په غوښتنه یې وکړ خو مغرضو رسنیو پوچ تبلیغات پیل کړل کله یې ویل چې دا یې ادارې لخوا فشار پرې وه کله ویل چې په یو شمېر گاونډي هېوادو امریکا او د کابل حکومت پرې فشار راوړ تر څو طالبان اوربند کولو ته اړ کړي

دا ټول توروڼه یې اساسه او بې بنیاده ول دا خو له اوربند دمخه هیڅ کوم جهت د اوربند غوښتنه نه وه کړې دا د طالب ابتکار وه او طالب ثابتته کړه چې تیر اوربند مې هم د اولس په غوښتنه وکړ او دا هم طالب یو ځل بیا ثابتته کړه چې مونږ خو د مختاره یو.

هنوز این چرخ نیلی کج خرام است
هنوز این کاروان دور از مقام است
ز کار بی نظام او چه گویم؟
تو میدانی که ملت بی امام است

"اقبال"

آيا پوهيرئ! دكتور اياز چا شهيد كړ؟

دكتور هاتف مختار

دا خو يو حقيقت دی چې په جنگ کې د ځينو محدودو کسانو گټې نغښتې وي خو ملت بيا ټول ترې کړيږي، د امن او خوشالي په ارمان هره شپه سبا کوي.

له امریکا سره د طالبانو له تړون وروسته په داخل کې ځيني کړې درگړه لگيا دي چې په هيواد کې د سولې راتگ چيلنج کړي او د سوکالی د مخنيوي پخاطر هر ډول ناکامه هڅه په کار اچوي.

کله چې په دوحه کې د طالبانو او امریکا ترمنځ تړون لاسليک شو، له هغې ورځې راهيسې په ځينو کسانو اور لگيدلی او مخکه ځای نه ورکوي، دوی په دې تړون کې د خپلو نفسي خواهشاتو وروستۍ شيبې شماري، په هېڅ صورت نه غواړي چې دا توافقنامه کاميابه شي او اشغالگر دې له هيواده ووځي.

د خپلې پنځه کلنې واکمنۍ د تکميل پخاطر يې څه وخت مخکې په جنازه برید وکړ، په کابل کې يې د ماشومانو په يو روغتون برید وکړ، په دواړو بریدونو کې لسگونه کسان چې ماشومان هم پکې وو، په شهادت ورسيدل خو د څه لپاره چې دا بریدونه پلان او طرحه شوي و، هغه هدف يې ترلاسه نکړ بلکې برعکس هيوادوالو او نړۍ والو ټولو گوتې د برید اصلي طراحانو ته ونيولې او هغوی ملامت وگرځيدل.

له تيرو دوو ورځو راهيسې به ځيني راپورونه اوري چې د غربي رسنیو لخوا خپريږي، د طالبانو د مشرانو د وفات خبرونه، ترمنځ يې د اختلافاتو ادعاوې او په افغانستان کې د يوې بلې ډلې راپيدا کيدل چې د دوی په وينا دا ډله له طالبانو راجلا شوې، د امریکا او طالبانو له تړون سره مخالفت لري، او پروڼ په کابل کې په يوه جات له بریده به هم اگاه شوي ياست.

دا ټولې هغه هڅې دي چې د کابل اداره او جنگ غوښتونکي کړي. غواړي په داسې راپورونو او افواهاتو سره د هيوادوالو او نړۍ والو ذهنونه يوځل بيا د جگړې لورې ته سوق کړي ترڅو د ددوی جوړو ته بيا يو څو دانې ورسپري.

د کابل په وزير اکبر خان جات برید او د دکتور اياز شهيدول هم د جگړې د اور د تازه کولو په مانا دي، د کابل تبليغاتي دستگاه به په ټول توان سره دا کار د طالب غاړې ته ورواچوي او په سختو ټکو به يې وغندي خو ملت پوه دی، قاتلين او جنگ غوښتونکي رسوا شوي دي.

څه وخت مخکې به تاسو د حسيب قواي مرکز په نوم د ملي امنيت د پخواني غړي يو ويډيويي کليپ ليدلی وي، نوموړی په هغه ويډيو کې اعتراف کوي چې ملي امنيت له ما څخه د پيسو په بدل کې غوښتل چې پنځه تنه علماء ووژنم، يو له هغو پنځو کسانو څخه ننی شهيد دکتور اياز وو.

يوه شپه له غازي عبد الصبور سره

انس حقاني

د بگرام په عمومي زندان کې تر ټولو بدترين بلاک (شوالفا) و چې په (جزا يې شو) باندې مشهور و . دلته به هغو بندديانو ته سزا ورکول کيده، کومو بندديانو به چې په عمومي بلاکونو کې ددوی په اصطلاح له قانون څخه سرغړونه وکړه، هغه به دلته له پنځو څخه تر پنځلسو ورځو جزا يې کيدو او کوم کسان به چې ددوی په قانون کې بېخي د رحم وړ نه ول هغه به دلته تر نامعلومې نېټې په مياشتو مياشتو حتی ترکلونو پراته وو .. زه او حافظ صيب عبدالرشيد هم د هغو کمو کسانو له جملې څخه وو چې له دغه ځايه وتل مو تر امر ثاني پوري تړاو درلود.

جزايي شو يو لوی بلاک و چې څلور شپيته تشابونه يې درلودل، هر تشاب په اوږدوالي تقريبا پنځلس لويشتي اوپه ساره لس لويشتي وو، همدا تشابونه د جزايي بندديانو بندخوني او استوگن ځايونه وو . په يوه کونج کې به يې د اوداسه او قضاء حاجت ځای و، بل کونج به د بندي د ناستي او ملاستي ځای و . همدلته به لمونځ او تلاوت هم ترسره کيدل د تشابونو په سر باندې مذبوته پنجره له يوه سره تر بل سره غوړيدلې وه، له پاسه هر څه بريښيدل، ساتونکي به د تشابو په سر شپه ورځ گرځېدل، څوک به يې خوب ته نه پرېښودل ځکه دلته خوب او آرام ممنوع وو .

د چت په سر به يوه ساتونکي زياتره په مسلسل توگه يو لوی ځنځير د پنجرې په سر کښولو، بلاک له اوسپنيزي چادرو جوړ و، نو لاندي به يې بېخي سخت بد اواز کاوه چې د انسان د برداشت څخه وتلې خبره وه، لاندي په دهليز کې به نورو عسکرو اوسپنيز کوتکونه په لاس ول د بندديانو د خونو دروازې به يې په زوره زوره وهلې، له هر لوري به دغه اواز راتلو . بندي خوب نشو کولای !

په ورځ کې به دوه يا درې ځله د عسکرو ضابط يا افسر لاندي راکوزيدی، عسکر به ورسره وو . هر تشاب ته چې به ورننوتل، عسکرو به بندي له لاس او پښو څخه ورته ټينگ کړ، مشر به يې په کيبل باندې داسې واهه چې د هر بندي چپني به د بلاک له يوه سره تر بله رسيدې، هر يوه به فکر کوو چې ورپسې زما نوبت دی .

دلته نه د روژې خاطر او احترام کېده، نه د اختر، نه د عالم، نه د قران د حافظ، نه د سپين ږيري او نه د مريض او ماشوم.

هر وخت به هر څوک د دغو سزاوو ښکار کېده (الا ماشاء الله)، که کوم عسکر يا ضابط به ښه انسان و نو د هغه په نوبت کې به ټول بنديان آرام ول .

له هيچا سره يې له يوې کمپلې زيات څه شی نه پرېښودل، قران کريم به اکثره بندديانو د ډوډۍ په غوري باندې ايښوده.

مونږ د زندان له اول سره يوازي وو، په دغه بلاک کې هم يوازي وو خو د بندديانو غږونه له يو بل سره رسيدل، د څنگ تشاب والا سره مو په ښه توگه ښې رواني خبري کولی شوې او له نورو سره هم کيدی شوې خو اواز به چې لوړ شو نو بيا به خامخا د نوري جزا وړ گڼل کېدلې .

نورو بندديانو به اکثره لس ورځي تيرولې بيرته به يې خپلو بلاکونو ته انتقالول، کله چې به زمور څنگ ته نوی بندي راوړل شو، لږ وروسته به مو ورو غږ ور وکړ چې : کوم بلاک نه يې راوړی يې، څوک يې ، سياسي که جنايي ؟ کوم ولايت ؟ که تاسي له خپلوانو سره ملاقات کړی وي يا د نورو بندديانو په ملاقاتونو حال لرئ نو دباندې څه حالات دي ؟ نوې کيسې راته وکړه! داسې او دغسې- نوري زياتي پوښتني به مو ترې کولې، موږ به دننيا له حالاتو نه خبريدو نو له بندديانو به مو پوښتني کولې، خو د بندديانو معلومات به هم اکثره په اوازو بنا وو، دقيق نه وو، ممکن دوی ته هم خپلوانو د روحيې ورکولو په نيت هغه شايعات ويل چې واقعيت يې نه درلود، په ورځ کې به يې نړۍ درته فتحه کړه تا به ويل لکه چې ريښتيا دي. يو زندانی شاعر ملگري محمودي صيب يو بيت کې راته ليکلی و .

مکړه د بگرام پوښتنه مه کوه

يو پکې دروغ او بل ويښته ډير دي

ويښتان هم بيخي زيات توبېدل، کوټې به ټولي ترې ډکې وي؛ ځکه يې د ويښتانو د زيادت يادونه کړې وه.

لنډه دا چې د څنگ تنشاب ته به ډير زيات متوجه وم چې څوک نوی کس به راځي، يوه شپه ناوخته يې يو بندي راوړ، ضابط ورسره لگيا وو پوښتنی يې ترې کولې خو په خبرو يې سم پوه نشوم بستره ورسره نه وه په سره زمکه ناست و، عسکرو ورته ويل چې لوجيستک ته مو زنگ وهلی راوړي يې، نو پوه شوم چې دا بيخي نوی تازه بندي دی، کيدی شي له امنيت څخه يې دلته راوړی وي ځکه له نوي بندي سره به بستره نه وه. ناوخته يې کمپله ورته راوړه مننه يې ترې وکړه، څو ځله يې قران کریم ترې وغوښت، دوی ورته وويل چې نشته، سهار مي چې لمونځ وکړ د شپې والا عسکر لارل د ورځي شفت راغی، د شفت مشر بغلانی و، ماسره يې ملگرتيا وه څو ځله راغی خو خبری يې نه کولې، اخير يې وويل چې ستا څنگ نفر امنيت والا رالېږلی دی هسی نه جاسوس وي، زما او ستا خبرو ته به غوږ نيسي بيا ورپسي ورغی، پوښتنی يې ترې وکړې چې څوک يې؟ کله بندي شوی يې؟ هغه ورته وويل چې د سالنگ يم پرون يې نيولی يم.

— څه جرم دې دی؟

— څلور کاله مخکې می په وزارت کې امریکایان ووژل زه پولیس وم.

ضابط ورباندی غږ کړ چې هغه عبدالصبور سالنگې خو نه يې پرون يې تلویزون کې ورکولې؟ ده وويل هو هغه يم. ضابط نورو عسکرو ته هم غږ وکړ چې دلته راشئ! ټولو ته يې وويل دا هغه کس دی، نو ټول د تشاب په سر ورته کيناستل پوښتنی يې ترې پيل کړې، ټولو ورته ويل چې څنگه دي دا کار وکړ؟

غازي عبدالصبور بيخي غيرتې انسان و، په پوره ډاډ او اطمینان يې ځوابونه ورکول، له غيرت ډکې خبرې يې کولې، وايې د الله په دين مې غيرت وکړ، خپل وجدان او ضمير د بې غيرتې اجازه نه راکوله، د الله د رضا په خاطر مې دا کار وکړ، د الله کلام قران کریم يې سوزولی و. ايا په دې باندي خاموش پاتې شوی وای؟ نو بيا د ايمان څه مطلب؟

يو عسکر ورته وويل چې ستا قضيه خو ډيره لويه ده، خلاصون دي ډير سخت دی، کيدی شي اعدام شي، صبور ورته وويل چې ابراهيم عليه السلام د الله په دين غيرت وکړ، الله په ده باندي غيرت وکړ. داسې غيرت يې پرې وکړ چې دنيا ورته حيرانه ده، بيا يې هغه ايت تلاوت کړ. قال الله تعالي: [قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَيَّ اِبْرَاهِيمَ (٦٩) سورة الأنبياء] الله جل جلاله ورته وويل چې ای اوږه زما ددوست لپاره يخ شه او دومره هم مه يخ کيږه چې له يخنی درکې مړ شی.

ټولو عسکرو غوږ ورته ايښی و لکه دوی ټولو ته چې پيغور ورکوي، د امریکایانو د وژلو کيسه يې وکړه، وايې له دې کار نه وروسته لارم ايران ته، هلته مي مزدوری کوله، څلور کاله بعد پټ راغلم خپل کلی ته بيا جنرال راباندی خبر شو، د جنرال نوم می وانه اوریدو خو فکر کوم ايوب سالنگی وو، ډير ډاډ يې راکړ چې هيڅ څه نشته ته يو ځل راشه زه دي ضامن يم، اخير مي باور پرې وکړ، ورغلم نو هغه دوکه راسره وکړه بندي يې کړم کابل ته يې راولېږلم نن يې دلته راوړم.

ضابط بڼه سړی وو هغه ورته ډير اطمینان ورکړ، وايې څه خدمت چې وي ماته ووايه! صبور ورته وويل چې قران کریم غواړم، ضابط يو عسکر ته وويل هغه قران کریم ورته راوړ، يو عسکر زما خواته راتاو شوو، او راته يې وويل: ډيره عجيبه کارنامه يې نده ترسره کړی؟ ما ورته وخنډل، ورته ومې ويل چې ته هم داسې تکړه شه، دلته خو امریکایان ډير راځي يو بل خوا ته يې وکتل بيا يې د بې وسي خندا وکړه نور يې هيڅ نه وويل لاړو.

لږ وروسته غازي عبدالصبور په ښکلي اواز تلاوت پيل کړ، په تلاوت اخته و چې نور کسان ورپسي راغلل او له کوټی يې وايست او درک يې معلوم نشو، له ضابط می وپوښتل چې چېرې لاړو؟ وا يې هغه خارجي شو ته يې يورو، هلته امریکایان تحقيق ترې کوي. ډير

زړه مي پرې وخورېده ځکه هغه ځای ما ليدلی و، اته مياشتې مې پکې تيرې کړې وې، هغه بيخي تنگ تنگ يو نفری تشنابونه وو، زما وس دا و چې دعاوي می ورپسی کولې.

له ځان سره مي فکر کاوه چې ډير غيرتي او عقيدوي انسان دی، د خدای په دين يې غيرت کړی دی، د خدای تعالی وعده حقه ده ضرور به الله تعالی بندي لاري ورته خلاصوي.

هغه بله ورځ مي په رسنيو کې وليد، وايې چې غازي عبدالصبور د امارت اسلامي د توافقنامې په اساس له زندانه خوشي شوی دی، نو همدا د خدای غيرت او ننگ دی چې په خپل غيرتي بنده يې وکړ او د غيرتيانو ننگياليو په لاس يې له زندانه ازاد کړ.

د غيرت خاوندانو ته په دې کې لوی ډاډ او درس پروت دی، دا د تاريخ کومه پخوانی کيسه نه ده، چې ثبوت ته يې شواهد او کتابونه وکتل شي، دا د ننی ورځې ژوندی مثال دی چې الله تعالی مور تاسي ته را ښکاره کړ او هغه قهرمان په جگو سترگو له زندانه راووت. صبور غازي به په تاريخ کې د يو اتل او غازی په نوم تل ترته يادېږي. ان شاء الله

پای.....!

اجمل اصولی

بوره یا زهر سفید!

خاصیت: بوره در جریان پروسس با مواد کیمیاوی ترکیب میگردد. بوره حاوی دو مالیکول (%۵۰ گلو کوزو و %۵۰ فرکتوز) می باشد. گلو کوز آن جذب بدن گردیده اما فرکتوز آنرا جگر شناسائی نتوانسته به شحم (چربی) مبدل کرده و به اطرافشکم جمع مینماید.

بوره مادر امراض:

استفاده از بوره باعث امراضی مانند: شکر، نفس تنگی، تخریب دندانها، قلبی، سرطان، پیری زودرس، افزایش کلسترول خون، افسردگی، ضعف سیستم یادگیری و حافظه و سنگ گردیده میگردد.

انرژی موقتی:

بوره باعث انرژی و خوشی موقتی در وجود گردیده و بعد از گذشت چند ساعت منجر به ضعف، سستی، گنگسیت و کسالت میشود.

ضعف سیستم دفاعی بدن:

بوره سیستم دفاعی وجود را ضعیف ساخته توازن منرالها، ویتامینها و هورمونهارا در بدن از بین میبرد. اکثر آدلیل ریزشها، ضعف در قوه مدافع بدن است.

برابر هیروئین معتاد گر:

با استفاده از هیروئین به شکل یک نکته هورمون خوشی در مغز ترشح میگردد. اما زمانی که بوره استفاده میشود، هورمونهای خوشی مغز چراغان میگردد!

بدیل بوره

به عوض بوره و شربنی های که در ترکیب خویش بوره دارند میتوان از شربنی های طبیعی مانند خرما، عسل، گری، نیشکر، انگور، کشمش و سایر شربنیهای غیرپروسس شده استفاده نمود.

لطفا خود را از غذاهای غیر طبیعی نجات دهید چون اینها خطرناکتر از مواد مخدر و کرونای امروز است.

تاریخ جو روونکی اتلان به څنگه روزي؟!

ژباړه او زیاتونه: م عبدالله طیب

له هغې وروسته پرلپسې د ښه تعلیم او عالی تربیې زمینه برابره شي چې د هغې په وجه انسان کې تجربه، مهارت، ځواکمنتیا هم ملگري وي، او هم ورکې د قیادت (رهبري) جوړونې مهم صفات لکه: شجاعت، په ځان باور، تواضع، رښتینولي، ځیرکي، امانتداري، روښانفکري، لوړ همت او چټکتیا پکې راشي، یا نورې داسې ځانگړنې پکې راڅرگندې شي چې په خپل ځان یې باور او نورو ته د نفعې او گټې سبب وگرځي.

دا ټول صفات ښه دي مگر په نفس کې او ژوند کې تر هغو نه شي راتلای چې صبر او امید ورسره ملگري نه وي او نا امیده او او ناکامی ته ژر تسلیم شي، نو نوموړي ته یې باید د ننگونو او ستونزو سره د مقابله قدرت او تاب موجود وي کوم چې پدې دنیا کې ورسره د هر انسان مخ کېدل حتمي دی، ماسپو لدې چې لوړ منصب لري او که تیت؟ مگر هغه ورسره مخ کېدونکی دی.

بلکې ویلای شو چې کامیابي هله راځي چې کله سړی له چیلنجونو او ستونزو سره لاس گروان شي، کوم چې انسان لپاره پرځان د باور پخېدلو لومړۍ پوړۍ گڼل کېږي نو دغسې د ماشوم لپاره هم د محیط مشکلات غوره گټور پدې وي چې په ځان کې اتلان او مهمې پرگنې وزېږوي او داسې لارښوونکی پیدا شي چې د ژوند اصلي مقصد ورته معلوم او شته ټول مشکلاتو درک وکړای شي.

دلته یوې خبرې ته اشاره پکار ده چې په سړي کې دا صفات د یوې ورځې او یوې هفتې خبره نه ده بلکې دا به د ژوند په مختلفو مراحلو کې ډېر په تدریج سره قدم په قدم پرمختگ کوي، شاید

آیا انسان د مور له خپستې زړور او اتل وي او که هغه کې دغه اتلولي د وخت او زمانې له حالاتو او ظروفو سره سمه راځي، یا د تعلیم په مرحله او د ژوند په مدرسه کې دا فنون زده کوي؟! داسې پوښتنې د ډېرو خلکو پلرونو، میندو او مریینو په ذهن کې تېرېږي لکه څنگه چې پخوا یې د ډېرو فلاسفه و په خبرو او د مفکرینو په لیکنو کې ځای نیولی و، خو له ډېرې زمانې وروسته معلومه شوه چې بهادري، نبوغ او اتلولي په انسان کې فطري هم وي او هم په خواری او هڅو سره انسان ورته رسېدلی شي.

ډېر کرته یو بچی ځبرکتیا، زړورتیا او د قیادت ډېر صفات ولري، غلطه لاره تعقیب کړي، چې د خواهشاتو قرباني شي او خپل ځان سره ظلم وکړي، بیا یې عاقبت ډېر خراب شي، مگر کله یو ماشوم ډېر کمزوری، ډېر بې زړه او بې خبره وي، خو د سختو ظروفو او چیلنجونو سره مخ شي، داسې کارنامې وکړي چې چا په تاریخ کې نه وي کړي او په هغې سره د خلکو ترمنځ د اتلولي او عظمت سمبول وگرځي.

اتل څنگه جوړیدلای شي؟ د اولاد د ژوند مسیر بدلولو کې د مور- پلار ډېر ستر کردار وي، او دا بهیر د بچي د اتل او قیادي شخصیت جوړونې لپاره د سړي لخوا د ښې ښځې په انتخاب سره پیلیږي، هغه چې خپل بچي ته د شورو رودلو ترڅنگ اخلاق او سلوک هم ورښيي، او همدا راز په ښځې او د هغې په سرپرست باندې د غوره خاوند ټاکنه ضروري ده چې هغه خپل بچيو ته فطري او غوره طبعي صفات ورکړي.

شپیتو کلو ته سړی ورسې، خو لایې هم ددغو صفاتو کمال درجې ته نه وي رسیدلی، البته مهمه داده چې باید د خپل نفس اصلاح او ارتقاء لپاره د ژوند په هره لحظه کې خپلې هلې ځلې جاري وساتل شي.

راځو، دلته هغو اتلانو ته ور گرځو چې هغوی څنگه تاریخي اتلان وگرځېدل، د هغوی لپاره د روزنې کوم محیط، کومه مدرسه او کومه ځواک و چې هغوی یې اتلان جوړ کړل بیا هغوی ټول تاریخ بدل کړ، ته به مختلفې بیلگې وگورې چې هغوی کې د اتلولي صفات او عادات د رښتیني ایماندارۍ او علم نافع له وجې راغلي وو یا هغوی پداسې ټولنه کې زېږېدلې و چې له هغې یې ثبات او مقاومت درس زده کړی و، او یا هم د هغوی تکړه والی او نبوغ د علماءو، مربینو، ځواکمنو سرتېرو، مشرانو او مصلحینو د خواریو نتیجه وه چې چې تاریخي اتلان ترې جوړ شول.

د مور په مدرسه کې روزنه ... له هند بن عتبه څخه تر ابن حنبل پورې...

پخوا به خلکو ویل چې له هرې سترې پېښې شاته د ښځې لاس وي، دا خبره ډېر وخت بعد خلکو په واقعیت کې ولیده، که ښځه خپل مسئولیت سم اداء کړي هغه چې لدې څخه غوښتل کېږي، نو د تاریخي رجالو او اتلانو په روزنه کې تردې بل غوره روزونکې نشته. هر ستر شخصیت چې د مور له رحمې پیدا وي خامخا دهغه په شخصیت کې اثر لري، مگر کله چې هغه له داسې مور سره تړاو لري، چې زړه ته یې سکون ورکوي او له هغه سره پدې لار کې ملگرې وي.

یوه نمونه هند بنت عتبه د معاویة رضي الله عنه مور ده چې کله خپل زوی ته د لوړ همت روزنه ورکوله، نو هغې څه ټوکې نه کولې، یو عالم له صالح بن کیسان څخه روایت کوي چې د عربو کوم مخور سړي د معاویة مور لیدله چې هغه بچي ته ښوونه کوي، نو هغه وویل: زه چې تا وینم لکه ته چې غواړې له خپل زوی سردار جوړ کړې، هندې په ځواب کې وویل: دده دې مور بوره شي چې دی د خپل قوم مشري ونه کړي.

هلته یوه بله مور لیلی بنت عاصم نومېږي د امیر المؤمنین عمر فاروق رضي الله عنه لمسی ده، نوموړې د ستر خلیفه عمر بن عبدالعزیز رضي الله عنه مور وه کومې چې د خپل زوی په تقوی او

علم سره د عمر په تربیه کې ستر رول درلود او ددې په اړه ډېر زیات صفات بیانېږي چې ډېره پرهیزگاره او نیکه ښځه وه، مؤرخینو هغه په (الأمهات الخالدات) په هغو عظیمو مورانو کې چې ستر اتلان یې زېږولي او تربیه کړي، راوستې.

دغه راز فاطمه د امام شافعي رحمه الله مور ډېره یادېږي چې هغه یې یتیم را لوی کړ، دده د پیدا ټنښت لا دوه کاله نه و پوره چې پلار یې وفات شو او د مور په کفالت کې پاته شو. هغه مور چې د بچي تعلیم او تربیه یې په ډېر همت جاري وساتلې، هغې له ځان سره له غزې څخه مکې مکرمې ته راوست، هلته یې پرې د اوه کالو په عمر کې د قرآن کریم حفظ وکړ، له هغې وروسته یې د کوچیانو یوې درې ته ولېږه چې فصیحه عربي ژبه زده کړي، بیا یې ورباندې شهنساري او رمایه زده کړل، هغه به سل غشي داسې ویشتل چې یو به هم ورڅخه نه خطا کېده، څه وخت بعد هوبښیاري مور د هغه علم ته مخه وگرځوله، هغه به یې له ځان سره هر ښار ته بېوه او علماءو ته به یې مخکې کاوه، شافعي رحمه الله هغې څخه د هغې هوبښیاري، شرافت، ادب او حسن فهم زده کړ، تردې چې یو وخت له هغه څخه امام جوړ شو. لکه څنگه چې امام احمد بن حنبل رحمه الله دهغه تعریف کوي: "کالشمس في الدنيا وكالعافية في البدن" دنیا کې هغه لکه لمر او بدن کې لکه تندرستی داسې وه، د علماءو او اتلانو په روزنه کې چې د مور کوم رول دی، په بیان کې یې دا بس ده چې د احمد بن تیمیه رحمه الله ته د هغه د مور لیرلی خط ولوستل شي، کله چې ابن تیمیه په یوه لرې ښار کې واورول او هغې ته یې په لیکلي خط کې خپل عذر وړاندې کړ: چې مورې! خلکو ته دین رسول راته ډېر مهم دي، خو هغې ورته ولیکل: قسم په الله چې ما د همدې لپاره ته تربیه کړی وې، د اسلام او مسلمانانو خدمت ته مې وقف کړی یې، ما تاته د دین سمه لاره وښودله، اې زما بچیه! ته دا گومان مه کوه چې زه به ستا د اسلام او مسلمانانو په خدمت کې ستا لرې والی په نږدې والی محبوب وگنم، بلکې څومره چې تا دین او مسلمانانو ته خدمت کړی وي، په هغه اندازه به زما لپاره خوښي وي، اې زما بچیه! زه به هیڅکله د قیامت په ورځ له تا څخه ددې پوښتنه ونه کړم چې ته له ماڅخه لرې وې، ځکه زه پوهیږم چې ته چېرې او په څه لگیا وې؟! مگر اې احمده! قسم دی زه به تا څخه خامخا ددې پوښتنه او محاسبه کوم که

چېرته تا د الله د دين په خدمت کې بې اعتنايي کړې وي يا دې د خپلو هغو مسلمانانو وروڼو چې هغه د دين تابعداره وي، په خدمت کې تقصير کړی وي.

محمد الفاتح ... دخپل پلار او شيخ په ځانگړې روزنه کې!

ډېری خلک پوښتنه کوي چې محمد الفاتح (۸۳۵هـ ق ۸۸۷هـ ق) څنگه وکولای شول چې په کوچني عمر کې قسطنطنيه (اوسنی استانبول) ستر ښار فتحه کړي، يو داسې ښار چې ډېر ستر خلک او اميران پکې بې وسه شوې و، د هغې له نيولو ډېر ستر اميرانو او پاچايانو خپل ارمانونه گور ته يوړل، خو که چېرته مور د محمد الفاتح لږ شاته څېړنه وکړو، ته به يو ستر سړي پيدا کړې چې هغه د محمد مربي او استاد و، هغه سره يې له ماشومتوبه نيولې تر بلوغ او عقل پوره کېدو پورې په هغه کې د قسطنطنيې د فتحې فکر زېږولی و، هغه "شيخ محمد بن حمزة الروحي" نومېده او په آق "شمس الدين" باندې مشهور و، نوموړي د محمد الفاتح شخصيت جوړونه کې ستر اثر درلود پداسې حال کې چې هغه به ورسره ملگري و او هغه ته به يې هره ورځ لارښوونه کوله، دهغه تربيه او تعليم يې په دوه بنسټونو ولاړ و: لومړی د جهاد غوره والی، دويم: هغه ته دا شعور ورکول چې ته د نبوي حديث مصداق يې او ته همغه امير يې چې پيغمبر صلی الله عليه وسلم ستا په اړه فرمايي: لفتحن القسطنطنية فلنعم الأمير أميرها ولنعم الجيش ذلك الجيش. (تاسې به ضرور قسطنطنيه فتحه کوئ، نو دهغې مشر به غوره مشر وي او دا لښکر به بهترين لښکر وي).

ددې روزنې سربره يې ورته استاد د نورو علومو، فلکياتو، تاريخ، د جگړې استراتيژيکو قواعدو زده کړې ډېر اصرار کاوه، چې له تعليم او تربيه پرته کاميابي نشته، دغو خبرو د محمد شخصيت لکه اوسپنه داسې مضبوط وگرځاوه، سيوا له دې چې هغه د جگړې او سياست له بخش سره مينه وه، کله چې هغه رالوی شو په هغه کې اسلامي امت لپاره لوړ اميدونه و، هغه سره احساس او شعور، عالي همت، اسلامي تمدن سره مينه ملگري وه او هم تکړه اديب او شاعر وگرځېد.

له بله اړخه د محمد الفاتح پلار سلطان مراد چې د خلافت عثماني اووم پاچا و، هڅې او کوششونه هم بې څه نه و، هغه

دخپل زوی لپاره گڼ شمېر استادان، روزونکي نيولي و، چې هغه ته د قيادت (رهبري) وصول ور وښيي، د هغه تعليمي سويې لوړېدو سره سره د قيادت او د مسئوليتونو اداء کولو درک وکړاې شي، هغه د قرآن کریم حفظ وکړ، حديث يې ولوستل، فقه يې زده کړه او نور علوم لکه رياضيات، فلکيات او د جگړې فنون ولوستل، دې سره سره يې عربي، فارسي، لاتيني او يوناني زده کړې او هم يې له خپل پلار سلطان مراد سره وخت په وخت جگړو کې برخه اخيسته، سره لدې چې محمد په قصر کې رالوی شوی و، له لوبو سره يې مينه وه، مگر سلطان مراد هغه ته احمد بن اسماعيل الکوراني استاد وټاکه، دا لارښوونه يې ورته وکړه چې که هغه انکار کاوه وهه يې، نوموړي د خپل زوی بې ځايه وخت تېرولو او لوبو ډېر خفه کېده، پدې يې ډېر ټينگار درلود چې له ماشومتوبه قائد جوړ شي، هغه په ۱۲ کلنۍ کې وړتيا او کافي ځېرکتيا او بيداري پيدا کړه، ځکه خو يې د "مانسيا" ولايت لپاره والي وټاکه، کله چې هغه د ۱۴ کالو شو هغه دومره استعداد درلود چې د هغه پلار سلطان مراد هغه ته د واک سپارلو لپاره له تخته کوز شو.

محمد الفاتح د اسلامي تمدن او ادب په برخه کې ډېر مشهور شو، هغه خپله شاعر و، او د شاعرۍ ديوان يې درلود، هر وخت به په مطالعه بوخت و، شعر او ادب به يې لوست، علماء او شاعرانو سره يې به يې ناسته پاسته ډېره وه، په دوی کې يې ځينې د وزارتونو تر منصبدارۍ پورې وگمارل.

يوسف بن تاشفين د عبدالله بن الياسين په محاذ کې روزنه

په سرسرکي نظر سره که د يوسف بن تاشفين (۴۰۰هـ ق / ۵۰۰هـ ق) مرابطينو دولت ته وگرځو، کوم چې د مغرب عربي سيمې او ښارونه سره متحد کړل او تر څلورو پېړيو پورې يې اندلس له سقوطه وژغوره، نو ته به وگورې چې کومې سترې پېښې او کاميابۍ چې د نوموړي په برخه وې او د تاريخ لوری يې بدل کړ، په هغې کې د هغه په شاوخوا کې محيط او چاپېريال، ايماني تربيه او تعليمي هڅو ستر کردار درلود.

شيخ عبدالله بن ياسين د مرابطينو ډلې مؤسس و، او د نيچر سيند په غاړه يې جهادي جبهه فعاله کړې وه، دهغه په هڅو او دعوت يوسف بن تاشفين جلب شو، هغه له سنگر او جهاد سره په ډېره مينه او روحيه رالوی شو. تردې چې يو وخت د هغه له نزدي

ملگرو څخه وگرځېد، د ډېرې اتلولۍ او نبوغ له وجې داسې وخت راغی چې د دوی جبهه د یوسف په قیادت کې یو دولت وگرځېده، چې "دولة المرابطين" ورته ویل کېده.

ابن یاسین خپل ټول ژوند د علم، دعوت او حقیقي دین ته د خلکو جلبولو او د شرعیت تطبیق لپاره وقف کړی و، گنې جبهې یې پرانیستلې وې، لومړۍ جبهه یې په افریقا کې چې د سنغال سیند ته نژدې جوړه کړې وه او په تکره شاگردانو کې یې یو اتل یوسف بن تاشفین و.

ددې جبهو جوړولو هدف دا و چې شیخ به خپلو شاگردانو باندې د معین وخت لپاره له ښار څخه ښه لرې د درس ورکولو، د نفس تزکیې او په جهادي اعداد او تدریب باندې وخت تېراوه، ترڅو د دوی ارادې کلکې او متې مضبوطې شي.

د وخت په تېرېدلو ابن یاسین داسې پرگنې وروزلې چې د مغرب سیمې، منځنۍ افریقا او د اروپا جنوب لویديځ هیوادونو تاریخ یې بدل کړ، همغه و چې د مرابطينو دولت له لارې یې ټول مغرب، د الجزائر لویه برخه، د غربي افریقا گڼ ښارونه او د اندلس اکثریت د یوسف بن تاشفین په دور کې په اسلامي خطه کې شامل کړای شول.

صلاح الدين ایوبي... د نور الدين محمود په مدرسه کې لوړ همت زده کړ!

د صلاح الدين ایوبي (۵۳۲هـ ق ۵۵۹هـ ق) دغه وینا چې "زه به خاندان او اقصی به اسیر وي" د تعجب خبره نه ده، هغه د یو داسې عادل پادشاه نور الدين زنکي په لاس روزل شوی و، چې هر وخت به یې ویل: "زه له الله تعالی څخه حیاکوم چې ما په موسکا ویني او مسلمانان د پرنګیانو لخوا محاصره وي".

دا کلمات د صلاح الدين ایوبي تگلاره او همت په ډاګه کوي کوم چې هغه ته له خپل مربي او استاد څخه په مېراث پاتې و، له دې معلومېږي چې شاگرد د خپل استاد په ورو او غټو کې د هغه له اخلاقو او عمل دواړو اغېز اخلي ځکه خو د صلاح الدين ایوبي په خبرو کې هم له عادل پاچا نور الدين محمود څخه اثر موجود وو.

نور الدين د علماو په نزد له عمر بن عبدالعزيز رحمه الله وروسته تر ټولو غوره شخصیت گڼل کېږي پداسې حال کې چې هغه داسې مېړنیو اتلانو او سالارانو څخه و چې الله تعالی د خپل

دین نصرت لپاره وکاراوه، الله تعالی د صلیبیانو سره د جگړې محاذ لپاره د قومندانانو د روزلو او د اسلامي امت د پرمخ د راگرځولو لپاره مسخر کړ، هغه امت چې دغه زمانه کې په څو ورو او کمزورو سلطنتونو او خپلسریو حکومتونو ویشل شوی و.

نوموړي له ماشومتوبه صلاح الدين د جهاد په روحیه تربیه کړ، هغه ورته د پلار او معلم په څېر د جگړې فنون ور ښوول او د جهاد مینه یې پکې راژوندي کوله، بیا یې د پولیسو یوې ډلې قومندان وټاکه، یو وخت یې له خپل تره "اسد الدين شیرکوه" سره یې ملگری کړ او مصر ته یې ولېږه، هلته صلاح الدين د وزارت تر دندې ورسېد، هغه د فاطمینو دولت وځاپه او ستره کارنامې یې درلودې، په همدې وخت کې مصر-یوخل بیا سني حالت ته وگرځېد.

رښتیا چې نور الدين محمود په خلکو ډېر کار وکړ، هغوی به یې جهاد فی سبیل الله ته تیارول او هغوی یې داسې محیط کې سمې لارې ته سوق کړل چې ددښمن خطر ونه زښت ډېر و، اسلامي مقدسات د دښمن په تسلط کې و، هر وخت یې پر مسلمانانو د یرغلونو وېره وه.

نور الدين محمود رحمه الله د ځوانانو او کمکیو لپاره د قرآن کریم او نبوي احادیثو زده کړې خاصه توجه وه، بالخصوص یې هغه وخت توجه لا ډېره وه چې په شام کې د سیف الدولة حمداني حاکمیت لاندې سیمو کې د شیعه گانو د نفوذ پراخېدلو او هغه یې په مخنیوي خپلې هلې ځارې وساتلې.

نور الدين هرځای کې په مدرسو جوړولو شروع وکړه، چې په هغه کې د حنفي او شافعي مذاهبو تدریس کېده او ورسره یې د مالک و او حنابل و علماءوباندې هم اهتمام درلود، د هغه د کوبښونو په نتیجه کې د حلب ښار پدغه وخت کې د تعلیم، ثقافت او اسلامي تمدن اساسي مرکز باندې بدل شو، تردې چې مؤرخ عالم عز الدين شداد چې کله د نور الدين په وخت کې ددې ښار مدرسې وشمېرلې نو ۵۴ مدرسو ته یې شمېر رسېده. دغه راز نور الدين به د کمکیانو مدرسو ته ډېره توجه کوله د یتیمانو پالنه او تربیه یې مفت کوله، شاگردانو او استادانو ته یې ماهانه کافي اندازه پیسې ورکولې، ورسره نور الدين زنکي ځانگړ و تعلیمي مؤسساتو ته اوقاف گمارلي و، چې د مدرسې طالبان او استادان یې د علم

برخي از حقوق مسلمان بر مسلمان

- ◆ آبرویش را حفظ کند
  - ◆ از لغزش او درگذرد
  - ◆ با او هم‌دردی و مهرورزی نماید
  - ◆ در سختی‌ها یاری‌اش دهد
  - ◆ او را از رنج و بُحران برهاند
  - ◆ عذرخواهی‌اش را بپذیرد
  - ◆ در غیابش از آبروی وی دفاع کند
  - ◆ پیوسته نصیحت‌گر و خیرخواهش باشد
  - ◆ صمیمیت و دوستی‌اش را حفظ نماید
  - ◆ عهد و پیمان‌ش را پاس بدارد
  - ◆ دعوتش را بپذیرد
  - ◆ هدیه‌اش را قبول کند
  - ◆ پیوند و ارتباط دوستانه‌اش را به‌نیکی پاداش دهد
  - ◆ قدرشناس الطاف او باشد
  - ◆ به‌نیکی و به‌تمام و کمال یورش باشد
  - ◆ نیازش را برآورده سازد
  - ◆ برای درخواست مشروعش وساطت کند
  - ◆ و چون عطسه زد، به او یرحمک الله بگوید
  - ◆ گمشده‌اش را به او برگرداند
  - ◆ با او دوستی و همکاری نماید و نه دشمنی
  - ◆ او را در برابر ظالم یاری دهد
  - ◆ و او را از ستم کردن به دیگران باز دارد
  - ◆ او را تحویل دشمن ندهد
  - ◆ تنه‌ایش نگذارد
  - ◆ برای او همان چیزی را دوست بدارد که برای خود دوست می‌دارد
  - ◆ و آنچه را بر خود نمی‌پسندد، بر او نیز نپسندد
- از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که پیامبر ﷺ فرمودند:
- «مَنْ نَفَسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ» [متفق علیه]
- «هرکس مصیبتی از مصائب دنیا را از انسان مؤمنی برطرف نماید، الله تعالی در پاداش آن، مصیبتی از مصائب قیامت را از او برطرف خواهد کرد»

زده کرې ته فارغ وي، تردې چې ابن الأثير له يوچا څخه روايت کوي چې د نور الدين او قافو له بوديجې يواځې په ۶۰۸ هـ ق / ۱۲۱۱ م کال کې ۹ زره ديناره د مياشتې مصارف کړي، همدا وجه وه چې شام د نوموړي په دور کې د علماو او فقهاو لپاره د قبلي حيثيت درلود.

پدې ډول نور الدين محمود زکي د ماشومانو روزنې لپاره داسې محيط برابر کړی و، چې د صلاح الدين ايوبي غوندي اتلان يې وزېږول، نوموړي همدا راز په هيواد کې هره اداره او سياسي او فکري قيادتونه په اسلامي صبغه ورنګول، هغه خپله شورا درلوده، څومره فيصلې به چې کېدلې، هغه به يې يوازې نه کولې، په شخصي مصالحو يې عامه مصالح وړاندې کول او مشري يې هم د ورورولې، تعاون، زهد او عفت پر بنسټونو ولاړه وه، د جهاد لپاره به يې خپل مال هم مصرفوه، د خلکو عامه مصالحو ته پام، سلامتيا، عادلانه برخورد او احترام هغه ايماني، اخلاقي او علمي صفات وو چې دهغه په مجاهدينو، مرستيالانو او د پوځ قومندانانو کې يې بې ساری اثر درلود. تردې چې ځينې يې دده سره لکه دده وزير محمد بن عبدالله بن القاسم او لکه صلاح الدين په علم، اخلاقو او تقوی کې يو برابر روزل شوي و.

اما صلاح الدين ډېر زړور او تکره سالار و، هغه سره به يې ډېره مينه کوله او ځانته يې ډېر نژدې کړی و، تردې چې هغه يې په دمشق کې دپوليسو قومندانۍ مشر وټاکه، ځکه چې هغه د خپل امير نور الدين زکي په منلو او اطاعت کې نوميالی عسکر و.

خلاصه دا چې ته کله "دغسې د صلاح الدين پرګنۍ راڅرګندې شوې او دغسې قدس راوگرځېد" کتاب مطالعه کړې نو ته به دا حتمي پيدا کړې چې د صلاح الدين ايوبي ظهور کومه خارق العاده پېښه نه وه چې دهغې بيا پېښېدل ستونزمن وي، بلکې د صلاح الدين راڅرګندېدل په ټوله کې د امت د سلو کالو مسلسلو هڅو او خواريو، د اصلاح او نوښت کوششونو ثمره وه، هو! که چېرته همداسې ماحول او ظروف برابر شي نو د يو بل صلاح الدين رانېکاره کېدل او د اقصی بيا راگرځېدل کومه نا آشنا نه ده.

دهم حوت؛ روز ماندگار در تاریخ آزادگان

بخش دوم

حبیبی سمنگانی

پس از پایان مراسم امضا، تمامی نمایندگان تقریباً سی (۳۰) کشوری که در جلسه توافقنامه حضور یافته بودند، خواهان ملاقات های جداگانه با معاون سیاسی و رئیس دفتر سیاسی امارت اسلامی محترم ملا برادر آخند و تیم او بودند، تا پیام های تهنیت و مبارکبادی شان را مستقیماً اهدا کنند و از نقش سازنده شان در مورد آینده افغانستان، اطمینان بدهند. محترم ملا برادر آخند و رفقای او از همان شب پیمان، به دید و بازدید با هیئت های کشورهای آغاز نمودند.

دیر زمانی نگذشته است که بسیاری کشورهای جهان، شعار «طالبان در هیچ نقطه جهان جایی ندارند» را با یکصدا با جورج بوش، رئیس جمهور پیشین امریکا، سر می دادند، اما حالا شاید چرخ فلک دگرگون شده و روزگار سازگار گردیده است. رفقای دفتر سیاسی می گفتند حد اقل پنج کشور به شمول دو دولت اروپایی برای میزبانی گفتگوهای بین الافغانی با هم رقابت دارند و هر یکی شان خواستار شرف میزبانی اند. ستانکزی صاحب از روی خوشطبعی می گفت: در گذشته، بسیاری ها روادار زنده بودن ما نبودند، اما حالا که آنان از ما دعوت می کنند، ما به یکی شان می گوئیم جای شما بسیار سرد است و به دیگری شان می گوئیم جای شما

سپس هرگاه پیمان پایان اشغال از سوی محترم ملا برادر آخند و زلمی خلیلزاد، نماینده خاص امریکا برای صلح افغانستان امضا می شد، باز هم نعره های ایمان پرور «الله اکبر» نیروی ایمانی فرزندان دین و میهن را به نمایش می گذاشت.

ناکامی امریکا در افغانستان، از نگاه آگاهان نظامی معجزه باور نکردنی قرن به شمار می رفت، بسیاری ها هنوز هم شگفت زده اند که شاید این صحنه را در عالم رویا تماشا می کنند. اما با امضای توافقنامه، مهر تائید بر این معجزه زده شد. این نوید جانفزای فرارسیدن فصل شکوفایی افغان ها و افغانستان بود.

پس از برگشت از قطر، روزی به ملاقات یکی از مسئولان بلندرتبه امارت اسلامی رفتم، شخصی در جریان صحبت پرسید، آیا شما هم دران روز در تالار وجود داشتید، گفتم؛ بلی، گفت: «چطور حرکت قلب تان از خوشحالی بسیار ایستاده نشد، در حالیکه ما درین جا در اثنای زمزمه نعره تکبیر، نتوانستیم احساسات خود را کنترل کنیم و از خوشی بسیار اشک می ریختیم و ناله می کردیم».

این بار نخست نبود که افغان ها با جهد و پیکار خستگی ناپذیر شان، رقیب قدرتمندی را از پا درآورده و از کرامت و آزادگی شان دفاع کرده باشند. پیشتر ازین، امپراتوری های انگلیس و شوروی با روزگار تلخ تری درین دیار دچار شده بودند. اما این پیروزی های پیهم، بر وقار و سنگینی افغان ها افزوده است. از همینست که رفتار و اطوار طالبان دران روز امضای پیمان، به شکل عادی و همیشگی بود. ایشان نه غوغای داشتند و نه هم هیاهوی بی جا.

در جریان مبارزه بیش از هجده ساله، بار اول بود که رسانه ها حدود صد تن وابستگان امارت اسلامی را در یک تالار یکجا دیدند، بیشتر آنان تا هنوز به جز تیم مذاکراتی و سیاسی، دیگر طالبان را تنها از چشم رسانه های زرخرید خود دیده بودند، آن ها طالبان را از آنچنانی که برای شان معرفی شده بودند، کاملاً دگرگون یافتند. بر علاوه از لباس زیبای ملی؛ نظم ستودنی طالبان در اثنای آمد و رفت، نشست و برخاست، به خصوص فرق مراتب میان خوردان و بزرگان امارت اسلامی، برای رسانه های جهان تعجبآور بود. آن ها در گذارشات خود، ازین نحوه برخورد شایسته طالبان یاد هم کردند.

بسیار گرم است. فرموده پروردگار عالمیان است: **وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاؤُهَا بَيْنَ النَّاسِ**.

شب بعدی پیمان - یکشنبه، یازدهم حوت - مهمانان امارت اسلامی - به جز استاد عبدالرحیم ثاقب صاحب که با محترم انس حقانی صاحب به جای دیگری رفته بود - در دفتر سیاسی امارت اسلامی گردهم آمده بودند. پس از غذای شب، محترم شیر محمد عباس ستانکزی، معاون دفتر سیاسی امارت اسلامی به خواست محترم ملا برادر آخند، فشرده ماجرای چند ساله سیاسی - از ایجاد دفتر قطر تا امضای پیمان - را بیان نمود و اشکال و شبهات مختلفی را که در اذهان مهمانان جا داشت، رفع نمود. سپس نکات مختلف متن توافقنامه هم زیر بحث آمد، پرسش ها از سوی تیم مذاکراتی جواب گفته شد و در مورد ضمایم توافقنامه نیز با جزئیات وضاحت داده شد.

تیم مذاکراتی امارت اسلامی با درک اینکه هنوز مراحل دشواری را در صحنه عمل پیش رو دارند، مطمئن بودند که ان شاء الله، تمام چالش ها از سر راه استقلال کشور و حاکمیت نظام واقعی اسلامی در سراسر افغانستان برچیده می شود. ایشان اطمینان داشتند که با تمسک بر رهنمودهای والای اسلام، توانایی این را دارند که با موقف معقول و منطقی شان، قناعت تمام جهت های داخلی و حتی سازمان های جهانی را فراهم کنند.

بصیرت سیاسی نمایندگان امارت اسلامی، که با تجارب عملی چند سال اخیر، بیشتر صیقل شده است، برای سائر مهمانان، که شامل بعضی مسئولان عمومی کمیسیون های مختلف امارت اسلامی نیز بودند، آرامش بخش بود. آن ها برای همدیگر پذیری و نظام همه شمول اسلامی، نظرات واقع بینانه، عمل پذیر و ارزشمندی داشتند، که امیدواری ها را برای افغانستان آزاد، آرام و اسلامی فزون تر می سازد.

ادامه دارد.....

د غني او عبدالله تر جورجاري

م مبصر

مور به، چې د سولې پر وړاندې د انعطاف پذیری او گذشت وویل خیاط ورور به رابری شو؛ چې خه کوی اوس دلته د پنجاب ارمان راته غروې؟ په جمهوریت معامله وکړو؟ له اساسی قانون ورته شو؟ اتلس کلنې لاسته راوړنې قربان کړو؟ نه!!! هیڅکله نه!!! که طالب سوله غواړي را د شي جمهوریت د قبول کړي، اساسی قانون د ومني او د ډیموکراسی تر چتر لاندې د په همدې شته حکومت وړگډ شي

مور به وویل؛ چې صاحب د جمهوریت لپاره ستا د بابا چیغې دروغ دی، هغه خپله پرسولې ولسواکي ورته ذره ارزښت م نلري، دا د جمهوریت مدعي د واک لېونی دی، که واک ته یې زیان رسیري نو لکه د تېر ځل به بیا م سهامی شرکت / مشارکتی اچار رامنځته کړي، خو تا به تل دا "بابا د زرکلن شي" بڼارې وهلې، اوس دا ده، ستاسو بابا د دویم ځل لپاره م جمهوریت په شرمونو وشرماو، انتخابات یې په نړیواله کچه رېشخند کړل.

یاالله ته خودغه دجنرال مبین خبره سگ شوی بابا خودې نور زر ترزره لدې غیرتمنې خاوري خخه تری تم اوزیر و زبر کړي

- امین او بیا امین

د دوحي تړون

د شيرمحمد عباس ستانکزي له ليدلوري!

ليکوال: عطاءالله مبارز

نوموړې هغه راپورونه هم په کلکه رد کړي دي، چې گواکې له امريکايانو سره ځينې داسې موارد هم لاسليک شوي، چې له ملت څخه پټ ساتل شوي، بلکې ددې توافقنامې سره چې کومې دوه ضميمې دي، هغو کې يوازې ددې توافقنامې شرحه ده، چې د امريکايي ځواکونو د وتلو څرنگوالي او نورو مادو شرحه پکې شوې ده.

توافقنامه کې د بين الافغاني مذاکراتو په اړه ښاغلي ستانکزي ويلي، چې دا خبرې به په خپله د افغانانو ترمنځ وي، او امريکايان به هيڅ راز مداخله نه پکې کوي، ددغو خپلنځمنې مذاکراتو لپاره د اسلامي امارت مذاکراتي ټيم خبرو ته چمتو دی په دغو خبرو کې به د افغانستان د مختلفو قشرونو، قومونو، پرگنو او سياسي احزابو استازي برخه لري او د راتلونکي اسلامي نظام په څرنگوالي او جوړښت به خبرې کوي.

ستانکزي صاحب داهم څرگنده کړې، چې دغو خبرو کې به کابل اداره د يو حکومت په توگه برخه نه لري، بلکې کيدای شي د يو سياسي جهت او افغانانو په حيث به شتون ولري.

په دې هکله چې اسلامي امارت ولې د امريکايانو سره د خبرو ميز او بالاخره يوې موافقې ته رسېدای شي او کابل رژيم سره يې هر وخت مخامخ خبرې رد کړي دي، ښاغلي ستانکزي ويلي دي، چې د کابل اوسنۍ اداره يوه بلواکه، لاسپوڅې، د امريکا له راتگ سره يوځای راغلې او په افغان ملت تپل شوې اداره ده، چې هيڅ راز مشروعيت نه لري او نه يې هم دوی د يو مشروع نظام په حيث منلو ته تياردي؛ نو له داسې بلواکې ادارې سره چې د هيچا استازيتوب هم نشي کولای، خبرو ته کيناستل د وخت له ضايع کيدو پرته نوره هيڅ گټه نه لري.

ددې پوښتنې په ځواب کې چې ځينې خلک اندېښنه لري چې ښايي د اسلامي امارت په ليکو کې څوک د توافقنامې د

د ملا شيرمحمد عباس ستانکزي له نوم سره به هر لوستوال اشنا وي، په ځانگړي ډول له هغه وروسته، چې نوموړی د مسکو فرمټ غونډه کې تور پټکی او شمله په سر د فاتح په بڼه راڅرگند شو او په ډېره جراه او ډاډمنه لهجه يې د اسلامي امارت پاليسي نړيوالو ته ورسوله. ښاغلي ستانکزي صاحب، له امريکايانو سره له افغانستان د بهرنيو ځواکونو د وتلو په موضوع يوولس پړاوه خبرو کې د اسلامي امارت د مذاکراتي ټيم مشر- او له ملا عبدالغني برادر وړاندې يې قطر کې د اسلامي امارت د سياسي دفتر مشري هم پرغاړه درلوده.

نوموړې د دوحي وياړمن تړون په هکله د څرک مجلې ۱۱۶مې گڼې سره ځانگړې مرکه کړې وه.

ښاغلي ستانکزي ددغه تړون په هکله د خپلو تاثراتو په لړ کې ويلي، چې د کب مياشتې په ۱۰مه نيټه د اسلامي امارت د غيور او عظيم ملت په استازيتوب د بې سارې قربانيو په ورکولو سره د تاريخ پاڼو کې يوه زرينه کارنامه ثبت کړه او له هيواده يې د امريکايي او ناټو اشغالگرو د وتلو تاريخي تړون لاسليک کړ او له نږدې شل کلنې جگړې وروسته د لسگونه زره افغانانو تر وژل کيدو او معيوبېدو وروسته مغرورې امريکا په رسمي توگه خپله ماته ومنله او افغان غيور ملت د ازادۍ لپاره کېدونکې اوږده او سخته جگړه وگټله.

ښاغلي ستانکزي څرگنده کړې چې دغه تړون سل فيصده د افغانانو گټې خوندي کوي، چې له مخې به يې څوارلس مياشتو کې ټول بهرني عسکر له افغانستانه وځي، افغانستان کې به يو ټولشموله او قوي اسلامي نظام منځته راځي او اسلامي امارت به د دغه ټولشموله حکومت د ذمه وار په حيث چاته اجازه نه ورکوي چې د غرب او ملگرو پرضد يې د افغانستان خاوره وکاروي.

اخلال هڅه وکړي؟ نوموړي په ډېر ټينگار سره ډاډ ورکړی چې اسلامي امارت کې ډلې ټپلې نشته او ټول په يوه خوله د يوه اسلامي او متحد جهت په توگه دغې توافقنامې ته متعهد دی او د طالبانو منځ کې يې د دې تړون د مخالفت په اړه کيدونکي تحليلونه د دښمن افواهاات او پروپاگاندا بللي دي

د سيمې له هيوادونو سره د اړيکو په تړاو د ښاغلي ستانکزي نظر دا دی چې طالبان منځنۍ اسيا له هيوادونو، گاونډيو هيوادونو او په مجموع کې له سيمه ايزو هيوادونو سره ښې اړيکې لري او په هر برخه کې مو وضاحت او ډاډ ورکړی دی، چې د اسلامي امارت په قيادت کې راتلونکی اسلامي نظام د سيمې د ټولو هيوادونو په گټه دی، د ښاغلي ستانکزي په خبره د سيمې هيوادونه په هيڅ قيمت دغه خطه کې د امريکايي پوځيانو شتون نه شي زغملای او ويره لري چې د افغانستان خاوره به ددوی پر ضد وکاوري او همدا لامل دی چې دغو هيوادونو له

افغانستانه د ټولو امريکايي ځواکونو د وتلو په هکله د اسلامي امارت له پاليسۍ څخه ننگه او ملا تړکړی دی.

په پای کې ښاغلي ستانکزي، د مسکو فرمټ غونډه کې د خپلې پگړۍ او شملې په اړه هم جالبه تبصره کړې ده او وييلې يې دي چې د نړيوالو کنفرانسونو اصول دا دي چې هلته د هر گډون کوونکي هيواد بيرغ وي، د بهرنيو چارو وزير يې څنگ ته دريږي او يادگاري عکس اخلي، کله چې د روسيې د بهرنيو چارو وزير ما څخه هم غوښتنه وکړه چې د عکس لپاره ورسره ودرېږم، ماچې وکتل هلته د دولسو هيوادونو بيرغونه وو، خو د اسلامي امارت بيرغ نه و؛ نو ما ددې لپاره چې د بيرغ د نه شتون تشه ډکه کړم د خپلې تورې پگړۍ، چې زياتره يې زموږ مجاهدين په سر کوي، شمله په سر راکش کړه او له خپل نښان سره مې يادگاري تصوير واخيست.

زمونږ دټولني دود

وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ، يَلْتَقِيَانِ فَيُعْرِضُ هَذَا، وَيُعْرِضُ هَذَا، وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

له ابو ايوب څخه روايت دی وايي: رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل: هېڅ مسلمان ته نده روا چې د خپل مسلمان ورور سره د دريو شپو څخه زياته مقاطعه وکړي، دواړه سره مخامخ کيږي يو هم مخ اروي هغه بل يې هم اروي، د دوی دواړو هغه بهتر دی چې لومړی سلام واچوي.

شرحه

په حديث کې بهتري هغه چا ته ورکړی شوه چې هغه شروع په سلام اچولو وکړي، مگر زموږ د ټولني خلک بيا وايي اول دي هغه سلام واچوي نو دا خبره پدې معنی ده چې هغه له ما نه بهتر دی ځکه هغه لومړی سلام اچوي نو دهغه په بهتر والی او ځان په ټيټوالي اعتراف دی.

مشهوره واقعه

د حسين رضي الله عنه او د ده د ورور محمد بن الحنفیه تر منځ خفگان راغی، درې ورځې چې تيريدي نو محمد بن الحنفیه وويل که زه ورشم او حسين ته سلام واچوم نو دا پدې معنی چې زه ورڅخه بهتر يم نو او دا ښه نده، خط يې ورته وليکل ورته يې وليکل: اي حسين ته زما مشر ورور يې په پلار کې سره برابر يو، مگر ستا مور د پيغمبر لور او دجنت سرداره ده که د ټول جهان ښځې را غونډې شي د هغې مقام ته نشي- رسيدای، نو ما دا بده وگڼله چې زه له تا نه بهتر شم له همدې کبله مي درته خط وليکل چې ته راشه او اول ته سلام واچوه چې دا بهتري ستا په نصيب شي بيا حسين رضي الله عنه راغی او سلام يې واچول.

يادونه: محمد بن الحنفیه تابعي وو ستر فقيه د علي رضي الله عنه زوی او د حسن او حسين د پلار لخوا ورور وو، حنفیه قبيله وه هغې ته

منسوب دی.

شيخ فقير الله

جهادي ژوندته لنډه کتنه

ليکوال : م حق بيان

کريم تفسير يې دوخت مشهور مفسرين شيخ القران والحديث مولانا محمد طاهر پنج پيري رحمة الله او شيخ القران مولانا غلام الله خان رحمة الله دپنډي څخه څو څواري ولوست اود حديثو کتابونه يې دوخت مشهور محدث مولانا عبدالرحمن المينوي رحمة الله څخه دلوستلو وروسته دا حاديثو څني کتابونه شيخ الحديث مولانا عبدالله رحمة الله دتهکال اود چترال ايون کلي مشهور استاذ الحديث مولانا مستجاب صاحب رحمة الله څخه هم ولوستل :

په نورستان کې ديني اوصلاحي خدمات

چونکې دنورستان ولس ۱۸۹۶ ميلادي کال دامير عبدالرحمن خان په دورکې داسلام په مبارک دين باندې مشرف شوی دي اوبياتر د پيري مودې نورستاني قوم کې تکره اوبوه لرونکې مصلح علماء وجودنه لرل اولسونه يې تيره څير زياتره کفري دودونو کې بسکيل پاتې وو کله چې مرحوم شيخ فقير الله رحمة الله اوورسره څونور علماء دنورستان ساحې ته وارد شول خپل قوم يې دکفري دودونوپه لوموکې گيروليدل نوترلسوکلونوپورې دوام داراصلاحي هڅوپه پايله کې دالله تعالی په توفيق بشپړ ديني اصلاحاتوباندې سمبال اودراسخ عقيدې درلودونکې شول

دکميونستي فکر په خلاف ذهني تونه روښانول

(دهغو يادښتونوپربنسټ چې مرحوم شيخ فقير الله رحمة الله په خپل لاس يې کښلې څه داسې دې)
کله چې روسانودافغانستان په مکاتبواوتعليمي اداروکې دوخت بادشاه ظاهر شاه په اجازت دکميونستي فکراوعقيدې خپرولوخوژښتونه اوپروگرامونه پيل کړل اودزده کونکو فکرونه ذهني تونه اوباوړونه وربدل کړل اودوخت بادشاه ظاهر شاه لخواکميونستانوته دخپل ملحدانه افکاروپه مطبوعاتوکې دخپراوي اجازت ورکړه نودهيوادپه کچه ډيرکم يښ اوبا احساس علماء کرامواودمکاتبوزده کونکودکميونستي افکارودترويج په خلاف مبارزه پيل کړه اوددغو علماء کرام اومحصلينو لخوا دهرولایت باشعور و علماء ووته خبردارئ ورکړې شوه چې په افغانستان باندې دکميونستي عقيدې سيلاب راروان دی بايد علماء دخپل مسؤليت احساس لمخې خپل ولسونه ددي سيلابه دژغورلو هڅې گړندئ کړي همدغه ووجې نورستان اوکټرولاينونوپه ټولواحوکې دشېخ جميل الرحمن رحمة الله په مشري دخو باحساسه

افغانستان چې تل لپاره دخپل تاريخ دزرگونوکلونوپه اوږدو کې دنړۍ دبيلابيلو ابرقدرتونواو امپراطوريوهديره پاتې شوې اووگرې يې په هرمشکل گړيوکې په اسلامي دريخ پاتې شوې او افغانستان يې دنړۍ دټولومسلمانانو دبرم او عزت سمبول گرځيدلې او د افغانانو پرسر چې تل لپاره دبرياؤ او فتوحاتو بسکلي تاج ځليدلې ددي اصلي لامل دلويځ څښتن تعالی دفضل او لورونې ترڅنگ ددي برياؤ وکې پاتو بې ته په هرسخت مرحلوکې داسلام په لارښونو ښه پوهه لرونکې زړه ور علماء اومشران ورپه برخه کيدل دې چې دافغانستان په کچه دداسې په دين مين مخلص او زړورومشرانوله ټولگې څخه يومشر اودروسي اشغال ددورې دجهادله بنسټ گرو له جملې څخه يوبنسټ گرو اوبيا دهيوادپه کچه عموما اودمشرقي ولايتونوپه کچه خصوصا دسنگرونواټل اونوميالې څيره دعلم اوعمل دنک مينارشېخ القران مولانا فقير الله نورستاني رحمة الله ووجې دهغې جهادي ژونداو کارنامو ته لنډه کتنه به په لاندنيو ټکوکې ذکرکړي

شيخ القران مولانا فقير الله (المطيع) رحمة الله چې دکانتوائ زوئ اودشارمک لمسي دنورستان ولايت وانت وايکل ولسوالۍ اړوند ژنچيگل (ارنس) نومې جهادپروړکلي په ۱۳۲۰ هـ ش کال په يوه دينداره کورنۍ کې نړۍ ته سترگې غړولې لومړني زده کړه يې دخپل کلي ملاامانو هريو ملاکل زراستاداومولوي صاحب حق عبدالحکيم استاذ څخه ترلاسه کولوورسته دخپل مشرتره ملک يودمت چې يودين داره کس وويه هڅو دمزيدزده کړې لپاره دکټرولايت پيچ درې اړوندبرکنډئ کلي مولوي محمداسرائيل خوا ته بوتله چې تردرې کلونوابتدائي زده کړو وروسته د ۱۲ کلنۍ په عمر دکټرولايت مروړې ولسوالۍ شلطن نومې ساحې ته لاړه هلته کې دوخت مشهورمحدث دبخاري شارح شيخ الحديث مولانا عبدالخالق رحمة الله چې په کوټکي بابامشهوروو هم استفاده وکړه بياديادولایت اسمار او دانگام اړوندسيانر نومې سيمې ته لاړه او هلته يې دقهيې صرف نصوصول اودعلم ميراث ماهر عالم دين مولوي عبدالجلال رحمة الله سره ۱۲ کاله دغسې حالت کې علم زده کړه چې په دومره طويل موده کې يوځل هم خپل کلي او منطقي ته نه دې تللې تردې چې مورنئ ژبه هم ترې هيره شوې وه دمروجه علوموزده کړې ورسته ۲۵ کلنۍ عمرکې گاونډي هيواد پاکستان ته سفروکړه اوپه بيلابيلو مدرسوکې بيدقران تفسير او حديثو علومو ترڅنگ نورعلوم هم ولوستل دقران

بنسټ وگرځېده او مولوي فقيرالله رحمه الله په دغو حساسو حالاتو کې چې مرکزي قيادي شورا کې هم گډوډي راغلې وه دچالورې ونه نيوه بلکې ددواړو لور يو څخه ترهغې دپريکون اعلان وکړ چې دقيادي شورا سره متحد شوې نه وي يايې عملي جهاد ته وړاندې شوې نه وي او پخپله نورستان او کنړونوپه کچه متحدانه توگه دشيخ فقيرالله رحمه الله ترقيادت لاندې د عملي جهاد بهير روان وساته .

د روسانوپه خلاف ځانگړې فعاليتونه او کارنامې

شيخ فقيرالله رحمه الله دتير جهاديواڅې له بنسټگروسخه نه وو بلکې دکنړاونورستان ساحوکې دکټمرکز اسعد اباد تر فتحې لس کلنه موده کې بيا دکنړد فتحې ورسته دجلال اباد تر فتحې چې څومره لوی او بريالي جهادي عمليات ترسره شوې دهر مهم جنگونو عمومي قومندان په توگه په لسهاؤو جنگونو يې برخه لرلې چې ځينو جگړو کې په سلهاؤو روسانو او د روسانو شوبلي له منځه وړل شوې او سوزول شوي دي:

بل دا چې شيخ فقيرالله رحمه الله د جهاد پيل کې چې کله جهادي تنظيمونه لانه وو ډير شوې نو دکنړاونورستان دټولو مجاهدينو متحد امير وو او چې کله تنظيمونه ډير شول او جهادي چاپيريال پيچلې او اختلافات زيات شونو په داسې پيچلې حالاتو کې شيخ فقيرالله رحمه الله په دي سل په سلو کې بريالې شوې وو چې دکنړاونورستان په کچه دټول جهادي تنظيمونو متحده جهادي شورا وساتي او چې څومره مهم او استر جهادي عمليات ترسره کيدل نو ددغې متحدې شورا په هماهنگي ترسره کيدل اگر چې پخپله دکنړاونورستان دحزب اسلامي ولايتي مسؤل ووددغې اتحاد او اتفاق له برکته کنړ ولايت دهيواد په کچه لومړنی ولايت وو چې دروسانو دمنحوس پنجو خلاص شو او بل دا چې ددغې متحدې شورا له برکته دامکان تر حده په کنړاونورستان کې دتنظيمي جنگونو مخه ونيول شو

همدا وجه وه چې شيخ فقيرالله رحمه الله په کنړاونورستان کې ټولو مجاهدينو ته يوشان ته خوښ وو دکوم يوتنظيم مجاهد ورنه ناخوښ نه وو دنن څخه څه موده وړاندې يوشخصي ناسته کې يوملگري ورنه پوښتنه وکړه چې څه وجه کيدلې شي چې دکنړاونورستان هر قوم او تنظيم وکړي تاسره مينه لري اوله تا څخه خوښ دې هغه په جواب کې څه داسې وويل دالله پاک دځانگړې معونت ترڅنگ دالاملونه هم کيدلې شي چې (۱) په طول دانقلاب کې ماهيخ ډول توپيري چلند دقومونو او مذاهبو او تنظيمونو د وگړو ترمنځ نه ده کړې بلکې له ټولوسره په عدالت دبرابري چلند کړي.

(۲) په ټول جهادي دورونو کې ماهيخ کله مجاهدين اوبيت المال په ذاتي موخو او اغراضو کې نه دي استعمال کړي.

(۳) په بيت المال کې مې دامکان تر حده خيانت نه ځان ساتلې همدا وجه کيدلای شي چې دخپل قوميانو او تنظيمي افرادو ترڅنگ دنور تنظيمونو او قومونو افرادو راسره مينه ساتلې.

شيخ صيب فقيرالله رحمه الله په جهاد کې څو وارې ټپي شوې او څو څو وارې يې دروسانو دهمبار هډف هم گرځيدلې او څو وارې يې

علماء کرامو خوزنبت پيل شوه غوی دهبواد نورو ولايتونو باشعور علماء و سره داريکې ټينگولو ترڅنگ دکنړاونورستان په ټولوساحو وگرځيدل او دټولوسيمو مشرانو او ولسونو سره عمومي او ځانگړې ملاقاتونه وکړل او دقران اوسنت په رڼا کې دخلکو ذهنيتونه روښان کړل او ددغې ملحدانه فکريه خلاف يې د عملي جهاد تلقين وکړه او دالري ۱۳۴۰ هـ ش څخه نيولې په ظاهر شاه دداود خان ترکودتا پورې روانه وه او کله چې داود خان دظاهر شاه تخت نسکور کړ نو داود خان هم دتير په څير ددغويښ مغزو علماء او محصلينو په نيولو او په له منځه وړلو يې پيل وکړ نو همدا و چې ځينيو مهمو کسانو هيواد پرېښوده او پاکستان ته مهاجر شول او پاکستان ورته پناه ورکړ او په پېښور کې يومرکز هم جوړ شو او يوقیادي شورا هم جوړه شوه چې په لومړيو کې يوامير يوقومندان او يويې دخارجي چارو مسؤل ټاکل شوي وو و دکميونستانوپه خلاف د جهاد د تيار يوبرنامې جوړيدل شيخ فقيرالله رحمه الله اوملگري يې له نورستانه پاکستان ته راتلل او ددغې شورا سره اړيکې ساتل او پروگرامونو کې به برخې اخسته په لومړي سر کې امير مولوي حبيب الرحمن شهيد رحمه الله دلغمان ولايت اوکل بدین حکمتيار قومندان او برهان الدين رباني يې دخارجي چارو مسؤل ټاکل شوي وو.

د ۷ ثور د کميونستانو کودتا او د جهاد پيل

کله چې په ۷ ثور ۱۳۹۷ هـ ش د کميونستانوپه لاس دداود خان حکومت نسکور شو او واک يې کميونستانو ونيوه دمخکنې وينښتيا پر بنسټ له کودتا يوازې درې ويشت ورځې ځنډ سره دشيخ فقيرالله رحمه الله په قومنده او دشهيد محمد سفر نورستاني رحمه الله او د قاضي اخوندزاده کنړي په سرگروپې کې دجوزا په اوله نيټه دکنړ ولايت اړوند مانوگي ولسوالۍ دکميونستي حکومت پر خلاف مسلحانه چريکي کامياب عمليات ترسره شوي په نتيجه کې پشپړ ډول ولسوالۍ فتحه او غنيمتونه يې تر لاسه کړل چې دا په افغانستان کې دکميونستانوپه خلاف دهيواد په کچه لومړني اقدامي جهادي عمليات کيل کيږي اگر چې له دي وړاندې دکنړ ولايت دشیکل په سيمه کې دمجاهدينو يومشورتي غونډه باندې دکميونستانو لخوا برید ترسره شوې وو چې د مجاهدينو سخت مزاحمت سره مخ شو په پايله کې غنيمت هم اخستل شوې وو:

ديادونې ورده چې کوم قيادي شورا په پېښور کې جوړه شوې وه دکودتا وروسته دشورا امير شهيد مولوي حبيب الرحمن داعضاءوپه مشاورت او توافق دکميونستانوپر خلاف د جهاد پيل اعلان په داسې حالت کې وکړه چې برهان الدين رباني په يوسف رسعودي عربستان ته تللې وو او دشورا مشر شهيد مولوي حبيب الرحمن رحمه الله له اعلان وروسته عملي پيل لپاره افغانستان داخل ته ولاړه چې په پايله کې شهيد هم شواورباني چې کله دسفر نه راستون شو او د عملي جهاد پيل اعلان نه خبر شونو دمخالفت اظهار يې وکړ او ودي سره په مرکزي قيادي شورا کې اختلاف او گډوډي رامنځ ته شو برهان الدين رباني او حکمتيار سره لارې جلا کړې او دشورا اعضاء هم سره وويشل شول او دا يې دتنظيمونو دتعدد

دژوندئ نیولویلمنځه وړلویه خاطر دروسانوځانگړې قطعات پیاده شوي یاله طیاروښکته کړي هم وو

یوواړې خودکنړولایت مانوگي ولسوالی اړوندشاهي لام سیمه کې چې هلته د شیخ فقیرالله رحمه الله ځانگړې مرکز وو د ۱۲۰۰ روسانو لخوا محاصره شوي هم وو چې شیخ فقیرالله د ۷ کسانو مجاهدینوسره په ملتیا دهغوټولوپه میړانه مقابله وکړه او ډیرروسي عسکرومړي یې په ساحه کې پاتې شوي وو او نورويې د تیښتې نه کارواخیسته نو دالله په فضل محاصره ماته شوه

دتنظیمي اختلافاتواوجگرو پرمهال دریخ

(دهغو یادښتونوپراساس چې شیخ فقیرالله رحمه الله په خپل لاس لیکلې)

کله چې دکنړولایت مرکزله پاسه شاه بازي سیمه چې دکنړمرکز حاکمه نقطه کېل کیدله دروسانو او داخلي کمیونسټانو دکلونو پاڅه سنکرونه قرارلرل شیخ فقیرالله رحمه الله دقومندې لاندې مجاهدینو ورباندې بریدوکړه چې په پایله کې ۹ مجاهدین شهیدان شول چې ۴ کسان پخپله دشیخ صاحب رحمه الله کلیوال وو (۱) شهیدعبدالکریم (۲) شهیدقومندان غلام حسین (۳) شهیداخترمحمد (۴) شهید عبدالصمد تقیلم الله اوگن شمیريې ټپیان شول چې دخیرالناصرین ذات په مدداونصرت دحاکمی نقطی ټولی پوستی اوساحی فتحی شوی داووچې روسان اوکمیونسټان دکنړله مرکزله بې له جگړې په یوه شپه کې وتښتیدل اودهترتظیم مجاهدین بې له کومه مزاحمته دکنړمرکزاسعدابادته ننوتل اودخودسرووسله والو په لوټ ماریواوبدنظیمیوپییل وکړه خوبیادشیخ فقیرالله رحمه الله په ډیرهڅوډټولو جهادي تنظیمونوڅخه یوه متحده شورا جوړه شوه خوالته شهیدشیخ جمیل الرحمن رحمه الله په څنگ کې جلاشورا وساته دکلونوروسته چې کله شیخ فقیرالله په دي پوهه شونورنوپه کنړکې دتنظیمونواوقومونوترمنځ جگړې ته واررسیږي اودایې شرعاناووکنله اود کنړ مرکزې پرېښوده اوخپل ټاټوبې نورستان ته لاړه اوپه کنړکې مجاهدینواوقومونوترمنځ دجگړې لامل نه شواوپه کورکې ناسته یې خوشه وگنله.

لنډه داچې دافغانستان په بیلابلوولایتوکې دتنظیمونوترمنځ جگړې کیدلې خوشیخ فقیرالله رحمه الله کله هم په کنړاونورستان کې دمجاهدینوترمنځ په جگړه کې ښکیل شوي نه دي اونه یې دجگړې لامل گرځیدلې .

اوپاتې شوه دا خبره چې شیخ فقیرالله رحمه الله په تیر جهادکې دحزب اسلامي لخوا دکنړ او نورستان ډټول جهادپه اوږدوکې ولایتی امیراومسؤل او دهیواد په کچه دحکمتیار دباوري قومندانانوڅخه ووخوسره له دي دشیخ فقیرالله رحمه الله په لاس لیکلې شویو یادښتو نوپرېنست کله چې په کابل کې دحزب جمعیت اونوروجنگونوپه وروستيوکې شیخ صاحب رحمه الله له حزب اسلامي څخه بایکات اوپریکون کړي وو اولامل یې پخپله څه داسې لیکلې دي دجلال اباددفتحي وروسته په کابل کې د کمیونسټ حکومت

مشرداکټرنجیب اودکلیم جمومشردوستم ترمنځ ناچاقي او اختلاف پیدا شود جمعیت مربوط قومندان احمدشاه مسعودسره اړیکه ونیوله اوپه جبل السراج کې سره تړون وکړه چې یومشترک ایتلافي حکومت به جوړکړي اودمجاهدینودحکومت په نامه به اعلان کړي اوهمدغسې یې وکړه هم کابل ته دحزب اسلامي مجاهدین دیوې لورې ننوتل اودبل لورې نه جمعیت او کمیونسټانو په مشترک ډول دحزب اسلامي په مجاهدینو بریدوکړه له دي وخت څخه ترکلونو دایتلافي حکومت اوحزب اسلامي ترمنځ جگړې روانې وي بیانو ددې په ترڅ کې داسې وخت هم راغې چې دحکمتیارحزب اسلامي اودکمیونسټ کلم جم مشر عبدالرشید دوستم سره ایتلاف جوړکړه دشورا عالی هماهنگي انقلاب اسلامي افغانستان په نوم باندې نوله دغې ایتلاف له وجې دحزب اسلامي مخلص قومندانان اومجاهدین دحکمتیارڅخه ناراضه شول چې له دغې جملې څخه قومندان شیخ فقیرالله رحمه الله هم وو چې تردغووختونو کمیونسټانو سره جنگ لپاره ۳۰۰ خپل مجاهدینوسره په کابل چاراسیاب کې شتون درلوده دحکمتیار څخه بایکات اوپریکون اعلان کړه اوخپل ټاټوبې نورستان ته ستون شواوپه کورکینا ست .

داسلامي امارت سره پیوستون او دملاتري اعلان:

کله چې دکابل دفتحي و روسته دمجاهدینورهربران په دي ونه توانیدل چې یومتحداسلامي حکومت جوړاوشریعت نافذ کړي چې دشهیدانو هیلې اوارمانونه ترسره شوې وې بلکې بالعکس دشهیدانو او مجاهدینو ارمانونه اوهیلې دتنظیمي جگړوقرباني شواوهیوادپې دنامنیو اودشر او فسادزانکو شوه نود قندهار له لورې دطالبانواسلامي غورځنگ دامیرالمؤمنین ملامحمدعمرمجاهد رحمه الله په مشرئ سرراپورته کړه اوپه ډیرکمه موده کې دډیروفتوحاتو برخمن شواوافتوحاتولری. یی آن ترجلال اباداواکټرراورسیدیه نودطالبانوداسلامي غورځنگ له لورې څوواړې وفدونه شیخ فقیرالله رحمه الله خواته نورستان ته لاړل چې تاسویوهدف لپاره جهادکړي وودادې چې طالبان هم ددغې هدف ډیلي کولولپاره پورته شوي دي تاسودوئ سره پیوستون اوملایراعلان کړئ خوشیخ فقیرالله رحمه الله داسلامي نظام دشرعي اصولوموافق ارمانجن ووپه دغه اساس هغه دوفدبشیرقدراوعزت کولو ترڅنگ داسې وویل چې ستاسوپه راتک زه ډیرخوښ یم اوستاسوکړنوسره موافق هم یم البته اوس تاسویوتنظیم یاستئ ځکه نواوس ستاسوخواته نه درځم وفدلاره خوچې کله دطالبانوغورځنگ کابل هم فتحه کړه اودهیوادزیاتره برخه یې ترواک لاندې راغلل نوپه قندهارکې دزرگونوعلماء کرامو اوطالبانو او مخور مشرانو دغورځنگ مشرملامحمدعمر مجاهدسره شرعي بیعت ترسره کړه اوهغه ته یې دامیرالمؤمنین لقب په اوهیوادپې داسلامي امارت په نوم ونوماوه همدغه ورځ ووچې شیخ فقیرالله رحمه الله دخوشحالی نه نه ځاییده دشیخ فقیرالله رحمه الله دڅنگ ملگري ددغې ورځیې دسترگولیدلې حال راته څه داسې بیان کړه کله چې درادیوله لارې دملامحمدعمرمجاهد رحمه الله سره دشرعي بیعت خبره اوداسلامي

امارت نوم واوریده نودزیات خوشحالی له کبله چې څوک به ورسره په دغه ورځ میلایویدل دسلام څخه وروسته به ویل چې افغانستان اسلامی امارت او امیرالمؤمنین یې ملامحمد عمر مجاهد دې اوددې خبرې تکرار به یې هرچاته کولو.

له دې وروسته له ځنډپرتنه خپل ځوی شیخ منیب الله حفظه الله داسلامی امارت لخوا دکنړو لایت والي مولوي عبدالهادي رحمه الله خواته اودهغې په وساطت دننگرهاروالي اودشرفي زون رئیس مولوي عبد الکبیرحفظه الله خواته ولیرداوه چې ته ورشه اودوئ سره ملاقات وکړه نورنوددغې شرعي نظام ملاتړپرمونولازم دې په پایله کې دخپلوټولومجاهدینوسره په مشاورت اوموافقت جلال ابادته لاره داسلامی امارت مشرانوسره ملاقاتونه وکړل اوداسلامی امارت سره پیوستون اوملا تراعلان کړاودضعیف العمري له کبله کومه رسمي دنده وانه خپسته اوپه خپل ملاتړي اوپیوستون د اسلامی امارت سره ترمرگه وفاوکړه.

امریکایي اشغال او د اسلامي امارت له سقوط وروسته

دروسانو او کمونسټانو په خلاف دتیرجهاد رهبرانو او قومندانانوڅخه داسې خوش قسمته ډیرکم او د گوتوپه شمارولیدل شول چې هغوی پخپل تیرجهادي عزم کې ثابت قدم پاتې شوي وي او شیخ فقیرالله رحمه الله هم دتیرجهاددهغومبارکواونیک بختو څیروڅخه یوډې چې دشرفي طاغوت سره پنجه ازماي ترڅنګ دغربي طاغوت مخې ته هم پخپل ایماني فولادي جهادي عزم ثابت قدمه پاتې شو.

شیخ فقیرالله رحمه الله دامارت دسقوط او دصلیبانو دیرغل پرمهال له مخکې څخه دخپل ټاټوبي نورستان پرځای دکنړولایت نرنګ ولسوالۍ اړوند نرنګ په کلي کې اوسیده او هلته کې شخصي یوکورهم درلوده چې دقامیل سره پکې میشته ووپه پیل کې چې کله امریکایانو افغانستان اشغال کړدامریکایانو قرارگاوي په کنړاونورستان کې شتون نه درلوده کله کله به یې دجلال ابادڅخه دامریکایانو دشوبلو قطارونه په کومه کنړ ته راټلل او بیرته واپس تلل له دغې فرصت څخه په استفاده شیخ فقیرالله رحمه الله صاحب دکنړولایت مرکزپورې مربوط بیلابیل کلیواودنرنګ اوڅوکی ولسوالیوپورې اړونددرې لکه باډیل اودیوه گل اوپه بیلابیل کلیوکې دجهادپه اړه دذهن سازی او عامه پوهاوي ډیرزیات پروگرامونه اودعوتي غونډې ترسره کړل اوچې کله دکنړولایت مرکز اړوند توپچي ساحه کې دامریکایانو نظامي قرارگاه جوړه شوه نوپه کنړکې هغه لومړئ کس چې امریکایان یې دنیولو پلان درلودل شیخ فقیرالله رحمه الله ووخوامریکایانوفکرکاوه چې سپین ږیرې دي اودلته کورلري په مناسب تاکتیک به ونیسوڅو شیخ فقیرالله رحمه الله دهغوی له شوم پلان څخه په خپریدودکنړه نورستان ته منتقل شواوپه نورستان ولایت کې جهادي خوځښت دنورومجاهدین ملگروسره هماهنگ کړه چې یو منظم جهادي تشکیل بڼه غوره کړي خوچې کله امریکایانوته دشیخ فقیرالله رحمه الله ددوئ دلایه دوتلواونورستان کې خپل جهاد پرور ټاټوبې ته درسیدو خبرمعلوم شونو دکنړولایت په څوسپین ږیروا مشرانو مشتمل یو وفدشیخ رحمه الله خواته ولیرلوچې ته بیرته کنړولایت ته راشه یامونږ ستاملاقات ته

ستا کلي ارنس ته درڅو کله چې وفدشیخ رحمه الله خواته لاره نوشیخ رحمه الله ته دخپل ساحې مشرانو او مخلص مجاهدینودڅه وخت لپاره د خان پټونې غوښتنه اوکړه خو هغه وویل چې زه خان نه پټوم بلکې زماخودغه ارمان دې چې امریکایانوته دخپل ایمانی احساساتومخامخ اظهاراوکړم په دغه اساس هغوراغلیووفدکسانوته وویل چې زه خواوس لپاره کنړولایت ته نه درځم البته که امریکایان زمالیدوته راځي نوپه لاندنیو شرائطوراتلاي شي اودشرایطو په نه پابندی کې به دبدو عواقبومسؤولیت دامریکایانوپه غاړه وي .

(۱) امریکایان نورستان ساحې ته چې راځي نو فضاءکې به جازونه نه پاڅوي .

(۲) نورستان ولایت وایت وایگل ولسوالی اړوند ارنس کلي (چې دشیخ فقیرالله رحمه الله خپل کلي دي) کی یوه پوله وټاکله چې ددغې پولې نه دپخوا به امریکایان غیرمسلح حالت کې راځي .

(۳) دارنس په کلي کې دمحدودې مډې لپاره مذاکراتو په نامه دپاتې کیدواجازت لري چې نږدې پنځه ساعتونه ټاکلې وواوډټاکلې ساعتونوپه ختمیدوسم دلایه دارنس دکلی دحدودوپه وځي.

کله چې وفدامریکایانوته واپس ورغلل نوهغوی هم دشیخ فقیرالله رحمه الله ټول شرطونه ومنل اودکنړاونورستان شپیتوپورې نامورسپین ږیرې اومشران خان سره کړل چې دهغوی له جملې څخه ملک محمدزرین مشوانی اوملک عبدالجبارننگلامي شهیدحاجي ملک جمعه گل دنورستان اومعاوین حاجی دکنړبرکنډي اوداسې نوردي دټاکلې اصولواوشرایطوموافق دنورستان ولایت وایت وایگل ولسوالۍ اړوند ارنس کلي ته داخل شول اوپه کومه پوله چې دامریکایانوغیرمسلح کیدل ووله هغه ځایه څخه یوازې څلورامریکایانوته او درې ملکانونه ملتیا اوازت ووچې دمذاکراتي ټیم په شکل شیخ فقیرالله رحمه الله خواته هغه ځانگړې خونې ته بوتلې شي چې هلته کې شیخ صیب شتون درلوده.

دامریکایانوسره دماذدیگرله مانځه وروسته مخامخ خبرې پیل شوې اوترڅلوروساعتونوپې دوام وکړه

دیادونې ورده چې دامریکایانوله لورې دخبرولپاره راغلي امریکایې منصب داریولبناني الأصله مسیحي ازموده امریکایې ووچې په عربي ژبه هم روانه خبره کولې شواو ددواړوترمتځ زیاتې خبرې په عربي ژبې ترسره شولې اوڅه خبرې به دترجمان په توسط هم کیدلې خو وروسته جوتنه شوه چې دامریکایانوله لورې راغلي منصب داردامریکایانولور پورې عسکري اونظامي چارواکي وودجان ابي زیدپه نوم باندي چې دامریکایانو دافغانستان اوعراق په شمول دمركزي اسيا عمومي مشرهم پاتې شوې

لله الحمد د الله په مرسته د مکالمې او مذاکري ناسته په داسې بڼه پایې ته ورسیده چې امریکایې لورې کافي اغیزې لاندې وو د دغې مذاکراتو په پایله کې هم دوئ ونه توانیدل چې خپلوشومو موخوته ورسیري چې شیخ صیب خان سره بوځي وجه داوه چې دشیخ صیب تیرجهادي هیبت ترڅنګ په ارنس کلي کې مجاهدینوفضادپه داسې ډسپلین اماده کړې وه چې ددوئ په رواني حالاتواغیزوکړي

اویوه جمعه پس امریکایانو دشوبلو یواوړد قطار بیا نورستان وایگل ولسوالۍ سیمې ته راغلل خوداوار دارنس کلي مرکزته رانغلل

بلکې دارنس په حدودوکې پروت دځمبويلې په نوم سيمې پورې راغلل اودارنس ټوله دشورا غړې وروغوښتل چې تاسودمولوي فقيرالله ملکرتيلاس واخلئ اوولسونه ډير وډارول اودلسوورخومهلث اعلان کړه چې دومره موده کې يابه مولوي فقيرالله امريکايانو خواله به ورځي يابه همبارورباندي کيږي

سه کافي موده وروسته دارنس کلي اړوند اتازه سيمې کې پروت دمولوي غلام رباني رحمه الله په مدرسه جهات اوکورونوپه توره شپه دوخت ډکه همباروکړه چې نه کسان زنانه اوماشومان پکې شهيدان شول

اوسهاريه رناکيدوسره په طيارو اوشوبلو کې په سوونو امريکايان ارنس کلي ته ورسيدل نو همداوو چي دکلي بي وزله عوامودامريکايانوله وحشته ساتلويه موخه شيخ فقيرالله له کوره ووته اوپاکستان ته يي مهاجرشواودهجرت په ديارکي دنورستان ولايت داسلامی امارت سابقه مسؤل شهيد شيخ دوست محمد تقبله الله اودکونړولایت سابقه مسؤل شيخ عبدالرحيم حفظه الله په شمول ډيرو

مسؤلينوسره به په دوامداره توگه په جهادی اموروکې مفيدې مشورې اودعاگانې شريکولې اوددوئ به شيخ صيب سره له نږدې مجلسونه کيدل

شيخ صيب فقيرالله دضعيف العمرئ اودمسلسل بيمارتيا له کبله په خپله خو په سنگر کې دعلمي شرکت جوگه نه وو خوخپل يوستئ زوی شيخ منيب الله يې تل لپاره مجاهدینوسره مل ساتلې داسلامي امارت دنورستان په گچه په مختلفو دندو مسوليت هم ترسره کړې اودمرکزي کميسيون دشرقي حلقې غړې هم پاتې شوې.

شيخ فقيرالله رحمه الله دلسوکلنوسخه زيات اوږدې بناورغې وروسته چې څلور نيم کال يې شديدعلالت په بستر تير کړ د چهارشنبی ورځ ۴/شوال/۱۴۴۱ هـ ق [چي ۲۷/می/۲۰۲۰ ز او ۷/جوزا/۱۳۹۹ هـ ش سره سمون خوري] دفاتي نړئ څخه سترگه پټه کړه انالله وانا اليه راجعون اودارهجرت پښوراروند بدوسيمې دعمومي قبرستان څنگ کی شخصي قبرستان کې خاوروته وسپارل شو.

انسان، چه قدر مخلوق ناتوان است؟

ر- فطرت

الله متعال توانمندی ووضیعت مشرکین را در این آیه مبارکه این چنین بیان میکند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِّثْلُ مَا سَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ.

ترجمه: ای مردم! مثلی زده شده بدان گوش فرا دارید! آن بتهای جماد که به جای الله می خوانید هرگز بر خلقت مگسی هر چند همه اجتماع کنند قادر نیستند، و اگر مگس (ناتوان) چیزی را از آنها بگیرد قدرت بازگردان آن ندارند، (پس بدانید که) طالب و مطلوب (یعنی بت و بت پرست یا عابد و معبود یا مگس و بتان) هر دو ناچیز و ناتوانند.

بدون شک انسان در برابر قدرت الهی توان هیچ کاری را ندارد، حتی اگر مگسی از انسان چیزی را برباید توان بر گرداندن آن را ندارد، وقتی انسان این قدر نا توان وضعیف است؟ تمرد و سرکشی آن در مقابل قدرت الله نشان بی خردی و علامه ی جهالت آن است. جهل در مقابل علم نیست، بلکه جهل در مقابل عقل و خرد است، انسان وقتی قدرت نوشتن و کتابت را داشت به معنی آن نیست که دیگر جهل در اطراف آن خیمه نمی زند و از وادی آن رخت سفر بسته است، ما بسا انسان های باسواد بی خرد داریم که زندگی شان به دور از منطق انسانیت، اخلاق شان در ردیف چهار پایان بلکه بدتر از آنهاست.

کشور های ابر قدرت دنیا با داشته های شان دنیا را تهدید به نابودی میکردند، با فکر فرعونى و اندیشه شدادی درسدد بلعیدن دنیا بودند اما در مقابل یک ویروس نا مرئی به زانو در آمده به عجز و در ماندگی خویش اعتراف میکنند.

نزول ویروس کرونا بلاي بي درمان از طرف الله به عنوان لشکر بی مزد و سلاح کشنده در مقابل طغیان گران عصر- برای مسلمانان رحمت و برای کفار غضب است. ویروس که دنیا را در مانده ساخته است و تا هنوز دنیا از کنترل آن عاجز مانده اند یگانه راه کنترل آن وقایه، و علاج آن بلند کردن دست احتیاج به درگاه الله بی نیاز است.

پس بآیید! فرصت را غنیمت شمرده برای نجات خویش و سر بلندی ملت مسلمه دعا کنیم.

غازي عبدالصبور سالنګي اتل او قهرمان!

د - مختار

دوست په صفت ځان بشودلو لپاره غازي عبدالصبور د يوې ناوړې توطئې په مټ نيسي۔ او په ۲۰۱۶ م کال کې يې امريکايانو ته تسليموي چې په هغه وخت کې د غربپاله رسنيو له خوا غازي عبدالصبور سالنګي د ترهگر په صفت معرفي شو او زندان ته وليږدول شو

دادی اوس له څلورو کلنو بند وروسته تيره ورځ د باگرام له کرغیږن زندان څخه ازاد شو، پخپله د غازي جانان ته، د ده کورنۍ ته او د ده لارويانو ته د زړه له کومې مبارکي واييم

گرانو هيوادوالو! دغه زمونږ اصلي اتل او قهرمان دی، د خپلې خاورې، خپلې عقيدې او پاک قران نه يې دفاع وکړه، ده سره د اتلولۍ لقب خوند کوي، افغانستان هميشه په خپل تاريخ کې داسې بچيان لري، چې هيڅ وخت غلامي نه قبلوي او د يرغلګرو په ژامو کې يې غاښونه ور شميرلي دي نو راځئ خپل اصلي اتلان ولمانځو او د هغوی کرني وستايو

يادونه: د عبدالصبور پلار د حزب اسلامي غړی وو، دا چې اوس دی له زندانه د طالبانو د بنديانو په ليست کې يا د حزب اسلامي د بنديانو په ليست کې راخوشي شوی، دومره مهمه خبره نه ده، د خوند ځای دادی چې داسې يو اتل له زندانه په لوړ سر راووت او ځان يې د تل لپاره په تاريخ کې د اکبرخان غوندي ثبت کړ، افغانان به ورباندې فخر کوي.

غازي عبدالصبور سالنګي چې په کورنيو چارو وزارت کې يې دنده لرله او له دوه امريکايي سلاکارانو سره يې نژدې اړيکې لرلې، دغه سلاکاران د وزارت په رهبرۍ کې وو او د وزارت له رهبرۍ پرته هر چا نشوی کولای د دوی دفتر ته ځان ورسوي

کله چې په بگرام کې د امريکايانو له خوا قران عظيم الشان له نورو کتابونو سره يوځای په اور وسوځول شو نو غازي عبدالصبور سالنګي خپل اسلامي او افغاني احساس مجبور کړ چې له خپل اسماني کتاب او خپلې سپيڅلې عقيدې څخه دفاع وکړي

غازي عبدالصبور سالنګي د خپلې دندې پرمهال له ماسپښين وروسته په وزارت کې د امريکايي سلاکارانو دفتر ته چې د دروازې کوچ ورسره وو، داخلېږي او مخامخ په خپله تفنگچه لومړی سلاکار مارچينټې او بيا دوهم سلاکار لوفتيس تر حملې لاندې نيسي او ځای پرځای يې وژني نوموړی بيرته په ډير ځانګړي تکتیک او هنر له وزارت نه روغ رمټ ځان وباسي

له دغې وياړلې او تاريخ سازې اتلولۍ وروسته غازي عبدالصبور سالنګي د څلورو کلونو لپاره ايران ته ځي او له څلورو کلونو مهاجرت وروسته خپل کلي ته راستنېږي چې بيا د هغه وخت د کابل امنيه قوماندان ايوب سالنګي لخوا چې د غازي ايوب سالنګي کليوال هم وو، امريکانو ته د ښه وفادار

اې له غرب نه راغليه سيکولره!

د ازادۍ نعره له غلامې خولې سره نه ښايي، په غلامه خوله بايد د غلامۍ داستانونه، پرديو ګټو ته وفاداري او د سرټيټۍ نظمونه زمزمه شي، هغه خوله د ماتولو وړ ده چې په غلامۍ او پرديپالۍ يې هميشه رزق پيدا کړی او بيا يې په ډيره سپين سترګۍ د ازادۍ نغاره غږولې ده، د ازادۍ نعره د طالب جان سره زيب کوي؛ ځکه د طالب په مخ کې نورانيت، په زړه کې قوي ايمان او په عمل کې د رب لايزال فرمانونه دي، طالب دې ولس ته عزت وربښلی، پاکه خاوره کې يې يرغلګرو ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي، يو ځل بيا يې دغه خاوره د متجاوزينو په هديره بدله کړه او د ازادۍ وياړ يې په خپل نوم ثبت کړ، ډير ډير دې ورته مبارک وي. زه او ته دواړه د طالب جان له ښکلي مخ او پاکې ارادې نه لوګی شو.

د حضرت عمر بن عبدالعزیز رضی اللہ عنہ

د قبر سپکاوی د قیامت له علاماتو څخه دی

مقبره عمر بن عبدالعزیز

ضریح عمر بن عبدالعزیز

مفتي محمد گل سعید

ترمنځ کرکې او نفرت ته لمن وهي، د مقدساتو توهین کوي او په علني توگه د اسلام ضد عمل تر سره کوي.

رسول الله ﷺ وړاندوینه کړې ده، چې امت به يې دپخواني امتونو ټول ناوړه اعمال خپل کړي، تردې چې له هغوی څخه به هم درې لويشتې مخکې شي، ددې درې څيزونو په جمله کې يو د قبرونو څپرل دي.

په رښتيا چې په اسلامي ټولنه کې د قبرونو سپرل پېل شوي دي، که لامل يې هر څه وي، ولې دا کار په ډيره چټکۍ سره روان دی، خلک پخواني قبرونه سپري او لوڅوي يې، دا عمل شرعاً يو ممنوع او ناجائز عمل دی او د قیامت له علامو څخه شمارل شوی دی.

په اسلامي نړۍ کې داسې پېښې له شميره زياتې هره ورځ تر سترگو کيږي، په بيلابيلو نومونو د اولياؤ او لويانو قبرونه سپرل کيږي. مسلمانان په عمومي طور کمزوري شوي او په داسې کړنو باندي

هومره خلک يې زيارت کا پس له مرگه
څه بازار وي په مزار د درويشانو
بادشاهان ددې دنيا واره پراته وي
لکه خاورې په دربار درويشانو

په شام کې د اسلام عادل خليفه اميرالمؤمنين عمر بن عبدالعزيز رضی اللہ عنہ د ناز په خوب ویده ؤ. د اسلام ضد عناصر او د اولياؤ دښمنان هر وخت دا کوښښ کوي چې د خدای دوستان د ناز په خوب کې هم آرام نه پرېږدي. په ډير تأسف سره چې د سوريې هيواد د شام په ادليب ښار کې د اسلام د مشهور او عادل واکمن خليفه حضرت عمر بن عبدالعزيز رضی اللہ عنہ او د هغه د ميرمنې مقبره سپرل شوې اور ورته اچول شوی او د جسدونو بې حرمتي يې شوې ده، چې دا کرغړن عمل په سختو ټکو غنډل په کار دي. د گردې نړۍ مسلمانان بايد په يوه غبر د يهودو او نصاراؤ د زامنو دا منحوس کردار وغندي او دا کړنه يې د انسانيت او اسلاميت ضد عمل وگڼي. دا ډول ناوړه کړنې د هغو شريرو عناصرو کار دی، چې د مسلمانانو

اندلس د حاجيانو په جامو کې دوه تنه گمارلي ؤ ، چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم مقدسي حجرې ته ننوزي او د هغه مبارك جسد يوسي . يوه ژوره سمخه (غار) چې تقريباً د رسول الله صلى الله عليه وسلم تر قبره رسېدلې وه ، دا يې كيندلې وه . چې بيا شهيدسلطان نور الدين محمود رحمه الله د عماد الدين زنگي رحمة الله عليه زوى ددوى په مكر او فريب پوهه شو او دوى الله تعالى ذليل او ناکام كړل . دوى غواړي چې پخپل دې عمل سره د مسلمانانو زړونه غمجن او زخمي كړي . مسلمانان بايد زر تر زره ددې منحوس كردار عكس العمل وشايي او د امت د لويو هستيو په بې حرمتۍ باندي د يهودو څخه د انتقام هوډ وكړي .

ای صاحب حزن

اگر الله متعال سختی و غمی را به تو داده است بدان که توان تحمل و وسعت آن بار را در تو دیده است که بر دوشت گذاشته:

... لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا... البقرة آیه ۲۸۶ .

الله به هيچ کس جز به اندازه‌ی توانائيش تکليف نمی کند و فراموش نکن تمام غم و اندوه و سختی های زندگي

امتحاناته هستند که راه بهشت را برايتموارتر ميسازند...

برادر و خواهر مسلمانم از سختی ها غمگين نشو ابن حديث رسول الله صل الله عليه وسلم را حفظ کن و در سختی هایت بخوان:

پيامبر ﷺ فرمودند:

« مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ ، وَلَا هَمٍّ وَلَا حُزْنٍ ، وَلَا أَذًى وَلَا غَمٍّ ، حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُهَا ، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ »

«مسلمان، دچار هيچ گونه خستگي، بيماري، نگراني، ناراحتي، گرفتاري و غمي نمي شود مگر اين که الله به وسيله آن ها، گناهانش را ميبخشد. حتي خاري که به پایش مي خلد». (باعث كفاره گناهانش مي شود) رواه بخاری و مسلم

هيڅ احساسات نه پاروي . حضرت رسول اکرم ددې حالت وړاندوينه هم کړې ده . امام أبو عبد الله الحاكم محمد بن عبد الله النيسابوري (المتوفى: ۴۰۵هـ) په المستدرک علی الصحیحین (۴/ ۵۱۶) کې او أبو عبد الله محمد بن وضاح بن بزيع القرطبي (المتوفى: ۲۸۶هـ) په البدع والنهي عنها (۱۳۷/۲) کې له حذيفه بن اليمان ﷺ څخه د يو مرفوع حديث روايت رانقلوي، چې فرمايلي يې دي: "لَتَنْقُضَنَّ عُرَى الْإِسْلَامِ عُرْوَةٌ عُرْوَةٌ ، حَتَّى لَا يَقُولَ عَبْدٌ مَهْ مَهْ ، وَكَتَرَكِبَنَّ سُنَنَ الْأُمَّمِ قَبْلَكُمْ حَذْوَ النَّعْلِ بِالنَّعْلِ ، لَا تُحْطِئُونَ طَرِيقَهُمْ ، وَلَا يُحْطِئُكُمْ ، حَتَّى لَوْ أَنَّهُ كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ مِنَ الْأُمَّمِ أُمَّةٌ يَأْكُلُونَ الْعَذْرَةَ رَطْبَةً أَوْ يَابِسَةً لَأَكَلْتُمُوهَا ، وَسَتَفْضَلُوهُمْ بِثَلَاثِ خِصَالٍ لَمْ تَكُنْ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ مِنَ الْأُمَّمِ : نَبَشُ الْقُبُورِ .

ژباړه: خامخا د اسلام کړی به یو پر بل پسې ماتې کړئ، تر دې چې یو به هم داسې نه وي چې ووايي: مه کوه، د مخکینیو امتونو په لاره به لاړ شئ، په دقیقه توگه به د هغوی پلونو باندي پل ردئ، چې بلکل به یی لار درڅخه غلطه نه شي، او تاسو به هم نه غلطوي، تر دې چې که مخکې چا وچه یا لمده پلتي خوړلې وي، نو خامخا به یی تاسو هم وخورئ، او درې خویونه به مو لا ورڅخه زیات وي چې دا په هغوی کې نه ؤ، یو له هغو نه د قبرونو سپرل دي.

حضرت عمر بن عبدالعزيز ﷺ د اولي صدي مجدد دی، په الکواکب الدراري في شرح صحيح البخاري (۷۲/۱)، په المجالس الوعظية في شرح أحاديث خير البرية (۳۱۰/۱)، په صفة الصفوة (۱/ ۳۶۴)، په تاريخ دمشق لابن عساكر (۳۳۹/۵۱) او په التقوى تعريفها وفضلها ومحدوراتها وقصص من أحوالها (ص: ۱۶۲) کې د امام احمد بن حنبل ﷺ څخه روايت رانقل شوی دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: وقال أحمد بن حنبل: يروى في الحديث أن الله تعالى يبعث على رأس كل مائة عام من يصحح لهذه الأمة دينها فنظرنا في المائة الأولى فإذا هو عمر بن عبد العزيز .

ژباړه: رب العالمين د هرې صدي په سر کې يو مجدد رايري، چې ددې امت لپاره تصحيح ددې دين کوي او له بدعاتو او خرافاتو څخه يې ساتي . مور چې وکتل د اولي صدي په سر کې مو عمر بن عبدالعزيز ﷺ وليد .

لنډه دا چې په شام کې د اسلام د دومره عظيم خليفه د مقدس مرقد توهين د نصاراؤ او يهودو په لمسون شوی دی . نصرانيانو د

استعمار د استعمار ستر خطر

سعد کتوازی

بهرني سياست او...چې پر نوم يې گن وزارتونه او رياستونه شتون لري ملي شتمني او د يو اسلامي ملي نظام حياتي برخې گڼلې کېږي، په ټولو کې د اشغالګرو تر زور نفوذ او حتی د ملت له لاسه يې په خپل واک کې اخیستو پورې هرڅه يواځې د همدې دوو بنسټيزو موخو لپاره دي، ملت تر اوسه او بيا هم د يرغلګرو رحم او کرم ته پاتې دی.

اشغالګرو له نظامي يرغل او د هېواد له اشغال سره سم يوه د خپلې خوبې استعمارګره اداره او حکومت رامنځته کړ چې له يو اسلامي حکومت څخه په توپير د پارلمان په ګډون ډېرې نورې برخې لري، ټولې په مستقيم ډول د هغوی په واک کې وې او ورکې هو بهو د استعمار لپاره کار کېده، خو بيا هم وخت پر وخت د وګړو تش پر نوم رايو راغونډولو څخه پر استفاده يې ورته ملي نوم ورکړی وه.

د استعمار او استعمار پر دوو بنسټونو ولاړې د اشغالګرو ډېرې نورې موخې وې چې د دې دوو له رامنځته کېدو سره په فرعي او تبېعي ډول ورته لاره هوارېږي او د حالاتو او وختونو په تغير او توپير بدلېدونکې، ترلاسه کېدونکې او ياهم له منځه تلونکې دي.

دا چې له دې دوو موخو دوهمه يې په لومړۍ کې نغښې، د اشغالګرو د اټکل خلاف هغوی له لومړي سره د استعمار په رامنځته کولو کې دلته خنډونه وليدل او د طالبانو له شديد مزاحمت سره مخ شول، کار يې پخ او وخت يې هم ترې ډېر ونېوه، بياهم هومره ونشو چې دوی يې اټکل کړی وه او دا ځکه چې استعمار وده ونشوه کړای، خو د دې د هڅو په دوام کې تر ممکنه حده د ولس د استعمار هڅې هم وشوې، خو په خواشينۍ سره چې د ولس او ځوانانو ډېر پام د استعمار پرځولو او جګړې لورته وه، ورکې نغښتې استعمار ته يې پاملرنه ډېره نه درلوده چې له امله يې هغه تر يوې کچې وده وکړه او په دې وروستيو کې يې گڼې نښې او اغېزې را برسېره شوې.

په تېر ۱۹ کاله کې سلگونه داسې پېښې او هغه څه را منځته شول چې زموږ ولس ته يې د اشغالګرو او داخلي مزدورانو حيثيت، ټولې پټې او اصلي موخې، د تېر اېستونکو دعوو او وعدو واقعيت، د نظام د رامنځته کېدو څرنگوالی او حقيقت، جوړښت، چلښت او دوام يې، واک، وړتيا او موخې يې، تېر او راتلونکې، لاندې او باندې يې، چاري، چارواکي او پرسونل يې، زيانونه او د طالبانو پر وړاندې د جګړې او سياست داعيه يې، زموږ له ديني او ملي ارزښتونو سره دښمني، حساسيت او ورته يې حيثيت، د نظامي، سياسي، فکري او فرهنگي، تبليغاتي او اقتصادي جګړې ځمکنې او کره واقعيتونه او داسې ډېر څه يې بشپړ څرګند او واضح وښودل.

خو بياهم ځينې وګړي چې په ياده اوږده موده کې يې دا هرڅه له افواهاتو تر اصلي واقعيتونو پورې ټول ليدلي او پرې پوه شوي هم دي، خو لاهم پرې باور نلري او يواځې هغه څه په پټو سترګو مني، غور ورته نيسي. او عملي کوي يې چې پردې او پردييال يې وايي، کوي او ورته تلقی کوي يې او هم له همدوی څخه پر هغو واقعيتونو د پردې را کښولو او ځان پرې ناګاره اچولو لپاره نه منونکي او نامعقول توجهات او بهانې ترلاسه کوي چې خپله يې په رڼو سترګو ليدلي او پرې پر سر و مغزو پوهېږي.

ايا هغه هوايي شعارونه او بيا د عمل په ميدان کې تش په نوم نووښتونه، بيا رغونې او پرمختګونه چې اشغالګر او د هغوی لاسپوڅې يې تر سيوري لاندې راغلي او درلودل يې دي، پر هغو زرګونو هوايي بريدونو، شپڼيو چاپو، ويرونو او مرګونو، وړانيو وېجاړيو او د املاکو او

پر افغانستان د صليبي يرغل دوه بنسټيزې موخې وې چې د هېواد له استعمار او د وګړو له استعمار (فکري او فرهنگي پستی) څخه يې عبارت دي، استعمار خو لير پېژندل شوی او استعمار د ولس او وګړو بشپړې يې سوادۍ، له خپل تاريخ، تاريخي وياړونو او وياړمنو نيکونو له اتلوليو څخه ناخبرۍ، پرې بدګمانۍ او په اړه يې شک، تر ټولو غوره کلتور او فرهنگ ته د نيمګړتيا په سترګه کتلو، په خپله عقیده او مذهب باندې يې باورۍ، د خپلو ملي او مذهبي ارزښتونو، هستيو او شتمنيو په تړاو يې پروايي او په ساتنه کې يې ناغېږي، له هغوی څخه ليرې والي او داسې ډېرو نورو ته وايو چې پر ځای يې د پرديو هرڅه په پټو سترګو او له هر ډول پوښتنې، ګروېږنې او په اړه يې له شک پرته ومنو، په عمل کې يې وړاندې کړو او له دې سر بېرته د اسلاميت، افغانيت، مېړاني دعوو هم ولرو، بلکې لا د دې دريو واړو سرسخته دښمنان او پکې ماتې خوړلې د وخت تر ټولو منحوسي ځيري، لاسپوڅې او د پرديو ګوداګيان چې تاريخ پر خپله لمنه د تور داغ په توګه ثبت کړي او مور ته يې را پېژني د خپل غوره سلف په صفت ومنو ترڅو د افغانانو وياړلی تاريخ، پرگنې، غوره فرهنگ او ټول وياړونه او ارزښتونه د واقع خلاف ثابت او د نړۍ پرمخ وشموو.

د دغو دوو موخو د تر لاسه کولو لپاره اشغالګرو هر اړيزه نظامي او تبليغاتي جګړه رامنځته او د هېواد له اشغاله رانېولې تر پوځ او د امنيت تايمين، اقتصاد، رغنيزو چارو، معارف، صحت، کرهڼه او مالدارۍ، کورني او

عفتونو پر لوټلو ارزېدل چې ۱۹ کاله
ځمکنیو واقعیتونو په توګه هرچا
لیدلي، ویني او نړۍ ترې خبره او پرې
غږېدلې ده؟!

دا په داسې حال کې چې دغه
هوایي شعارونه مور ته د هغوی له
لوري د مرستندویه ډالیو په توګه له
خپلي او نړیوالي بودېجې څخه راکړه
تلقی او تبلیغ کېده، په دې مانا چې
دوی مو لا بډایه کړي او پکې زموږ یوه
آنه مال او یو وېبسته ځان هم مصرف
نشي، خو وینو چې له یوې خوا د دوی
شعارونه تش هوایي وختل او له بلې
خوا په تړلوونو ډالر مالي او پر لکونو
ځاني زیانونه هم مور ولیدل، فزیکي او
رواني ځورونه خو په حساب کې نه
راځي او هغه ملي شتمنۍ او شخصي
أملاک چې دوی راڅخه ولوټل د دوی
د مړیست یواځینې مرجع ګڼل کېږي او
په کار هم ده چې وګڼله شي، خو لاهم
استحمار خپلي نه پوهېږي یا هم ځکه
ځان نه پوهوي چې له هېواد او مل
سره د دوی کار نشته.

که ډېر لیري لار نشو، یواځي تېر
شپږ کاله ته پر ځغلندې کتنې د نظام د
درېیمې دورې نېمه خوا ټاکنو ترسره
کېدو سربېره ښکاره په ښکاره د پردیو
له لوري د ګډوله ادارې رامنځته
کېدل، د هغه له لومړۍ ورځې له
اشغالګرو سره د هېواد د څرخلاو
کرغېرن تړون، ورپسې له ګاونډي
هېواد سره پر فرضي کرښه مرموزه
معامله، پر یو او بل نوم له ګڼو لارو د
ولسي خلکو عام وژني، پر ملي عوائدو
او منافعو له پردیو سره سودا، د ګډولې

د چارواکو غبرګ عبدالله، غني، عطانور، دوستم، قیصاري او ډېرو نورو ترمنځ پرلپسې-
ناندرۍ او هر ځل ورسره د ملت په سرمایه، عسکرو او وېنو معامله کړي، د نا مسئوله
وسلوالو پر نوم داره مارو ته وده ورکول، د ملي شتمنیو چور، د نظام په سطحه اداري او
اخلاقي فسادونه، د ګڼ شمېر دېني عالمانو او بانفوذه شخصیتونو ترور او هڅې یې، له
ګاونډیو سره د پټې پېچې ملګرتیا او پراخو معاملو سربېره په ښکاره د هغوی پر نوم د خپلو
ولسونو قتل عام، په دې وروستیو کې د ولس په رایو، ملاتړ او نظام سیاسي معامله او...

د دې ډول بېلګو سلګونو او زرګونو د سترګو لیدلو مصداقونو په شتون کې بیا هم د
استحمار له امله ډېر ځوانان لا تر اوسه پر دې هیڅ ونه پوهېدل، د خپل افغانیت او
اسلامیت موخي او غوښتنې لا ترې ورکي او د پردیو او پردیپالو ور په ګوته کړي سراب او په
سترګو کې د اوبو پر بڼه ور برېښول شوې خټه پسې. د سر په بیه ستړي ستومانه دي، په دې
نه پوهېږي چې د دې سرچېنه څه ده؟ پر وړاندې یې څه باید وشي او له چا سره یې باید
حساب وشي؟ ایا هغه څه چې مور یې کوو یایې د دې حل ګڼو رښتیا یې هم حل دی یا علی
الأقل د دې هرڅه د لا پراختیا لامل خو به نه ګرځي؟.

دوی د خپلو هغو هر اړخیزو او ملي زیانونو پوښتنه نکوي چې په دې ۱۹ کاله کې مو
وکړل، د دې پوښتنه نکوي چې زموږ افغانیت، اسلامیت او انسانیت ته یې کومه ګټه وکړه،
د دې پوښتنه نشته چې اڅه دا مو د څه او چا لپاره وکړل، دا فکر نشته چې دغه داستان له
کومه را پیل، پر کومه روان او چیرې پای مومي، له طالبانو او په نورو ټکو له خپل ولس سره
د جګړې انګېزه مو څه ده، د ډاکټرانو ترمنځ، د لنډغري عطانور، دوستم، قیصاري، داعش
او د ارګ روزل شویو او پنځول شویو، خو د پر اصطلاح یې خپل سرو وسلوالو او ارګ ترمنځ
د خونړیو جګړو انګېزه څه ده، چې ټول له همدې ارګ څخه تمویل کېږي او بیا یې هېواد،
ملت، دین او افغانیت ته ګټه څه ده؟ ایا رښتیا یې هم ګټه ده که له هغې پرته سراسر زیان؟
له زیان وروسته چې بیا د معامله کړۍ له لاري دغه ناندري پای ته رسېږي دغه معاملې د
ملت په سرمایه نه وي؟! په دې ډول په یوه موکه ملت دوه زیانونه وویني.

بس همدا او دېته ورته ډېر نور لاملونه دي چې له امله یې د وګړو فکري او فرهنګي
پستی یا استحمار د استعمار ستر خطر ګڼل کېږي، د جګړې او سیاست له لاري به استعمار
را ونړول شي او له منځه به لاړ شي لکه چې نور تللی هم دی، خو ورکې نغښتی هغه
استحمار چې مور ورته په لومړیو کې ډېره پاملرنه نکوله او په ناپامۍ کې وغورېد، له منځه وړل
یې لا ډېر کار او پرلپسې هڅې غواړي.

د هر با احساسه افغان رسالت جوړېږي چې پکې پر خپل توان سپما ونکړي، سپین
روپي له خپلو تجربو او د خپل عمر په اوږدو کې وخت پر وخت د استحمار د سترګو لیدلو
مواردو او اغېزو څخه له ترلاسه کړو تجربو پکې کار واخلي، ځوانان هم له ځان سره یو موټی
کړي او له دېني عالمانو سره پکې په خپل ټول توان همکاري وکړي ترڅو د تېرو استعمارونو
په اثر رامنځته شوي استحمار بشپړ بېخ و اېستل شي او افغانان له هره اړخه خپلواک او ازاد
راتلونکي ولري چې طالبانو ورته تر اوسه هم ډېر کار کړی او لا ورځ تر بلې په پراخېدو او
کړندي کېدو دی ان شاءالله.

د اسلامي فوځ درې نه هېریدونکي اتلان

ع محمود

کي يي هم ذکر راغلی دی (فلما قضی زید منها وطرا) .

(دوهم اُتل) جعفر بن ابی طالب : په جعفر الطیار هم پیژندل کېږي ، د رسول الله صلی الله علیه وسلم د اکا ځوی وو ، د حضرت علي کرم الله وجهه ورور وو ، و حبشه وو ته د هجرت کونکو مسلمانانو امیر وو ، دا هغه څوک وو چي د نجاشي په مخ کي ودرید او اسلام يي ورته تشریح کړ .

(دریم اُتل) عبدالله بن ابی رواحة : دا د رسول الله صلی الله علیه وسلم شاعر وو ، او یو د هغه دوولسو نقباؤ څخه وو چي رسول الله صلی الله علیه وسلم قبل الهجره د مديني منورې لپاره ټاکلي وه ، دا هغه څوک وو چي دده په هکله رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي " رحم الله عبدالله بن ابی رواحة ، انه يحب المجالس اللتي تتباهى بها المائكة "

د غزوه مؤتة پیل له همدې ځایه وسو ، چي رسول الرحمة والسلام صلی الله علیه وسلم د حارث بن عمير په لاس د بصری و بادشاه ته لیک ولیږه ، د غسانپنو د قبیلې مشر شربیل پر ځای ددي چي د رسول الله صلی الله علیه وسلم د قاصد سره بڼه سوال او جواب وکړي بلکي هغه يي وواژه ، دې غدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ته سخت درد ورساوه ، او بیا يي د دريو زرو مجاهدينو لښکر تیار کړ تر څو چي ددغه غدر کونکو سره حساب وکړي ، د لښکر مشر يي زید بن حارثة منتخب کړ ، که چيري هغه شهيد سو بیا به د لښکر مشر جعفر وي ، که هغه شهيد سو بیا به عبدالله بن ابی رواحة وي ، سپين بیرغ يي ورته عقد کړ او زید بن حارثة ته يي ورکړ ، او بیا يي دا وصیت ورته وکړ " أغزوا بسم الله في سبيل الله من كفر بالله ، لاتغدرا ولاتغلوا ولاتقتلوا وليدا ولا امرأه ولاكبيراً فانيا ولامنعزلاً بصومعة ولاتقطعوا نخلاً ولا شجرة ولا تهدموا بناء "

کله چي د " معان " و بناړ ته او هلته د مؤتة نومي ځای ته ورسیدل ، او هلته يي ولیدل چي امپراطور هرقل په خپله د دوه لکه فوځ سره راوتلی دی د درو زرو نابلدو عسکرو د جنگ لپاره ، په دې وخت کي مسلمانانو خپل په مينځ کي مشوره سره وکړل چي جنگ کوو که شاته زو ، عبدالله بن ابی رواحة رضي الله عنه اصرار کاوه چي جنگ کوو ، خلاصه دا چي د دوه لکه روميانو سره د درې زره مجاهدينو جنگ شروع سو ، حضرت زید رضي الله عنه اول شهيد ددي معرکي سو ، بیا د اسلام بيرغ حضرت جعفر واخيست ، راسته لاس يي قطع شو ، بيرغ يي په چپ لاس کي واخيست ، هغه هم قطع شو ، خلاصه دا چي شهيد سو ، بیا عبدالله بن ابی رواحة واخيست او دا بيتونه يي وويل .

له نن څخه تقريبا ۱۳۸۹ کاله وړاندي له عربي صحراء څخه درې اتلان د درې زره عسکرو سره د شام و خوا ته ووتل ، مقابل لوری يي د روم د امپراطوری لښکر وو چي دوه لکه فوځ باندي مشتمل وو ، د رومي لښکر هدف داوو چي دا د درې زره ټولۍ به له مخکې له مخ څخه کاملاً فناء کوو ، مگر دا د درې زرو ټولۍ پر دوه لکه فوځ باندي هغه تاريخي بریا تر لاسه کړه چي د مخکې پر مخ له دې مخکي نوه لیدل شوي ، مگر دا کاميابي او بریا وروسته تر هغه راغله چي دې دريو قمندانانو خپل ارواح د آسمانونو او مخکو څښتن جل جلاله په دربار کي نذرانه کړل ، دا درې اتلان څوک وه ؟ (زید بن حارثة) - (جعفر بن ابی طالب) - (عبدالله بن ابی رواحة) وه .

(اول اُتل) زید بن حارثة : زید بن محمد هم ورته وپیل کیده ، دا هغه څوک وو چي رسول الله صلی الله علیه وسلم د خپل ځان لپاره ځوی بللی وو ، دا مخکي له هغه چي د تبني نظام په اسلام کي نه وو لغوه شوی ، و رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ډیر گران وو ، دا هغه څوک وو چي اول يي اسلام قبول کړ ، او په قرآن کریم

يا نفس إن لم تقتلي تموت ...
وماتميت قد لقيت ... إن تفعلي فعلهما
هديت ... وإن تأخرت فقد شقيت.

وروسته د دريو آتلانو د شهادته
د اسلام بيرغ حضرت خالد رضي الله
عنه په لاس کي واخيست ، حضرت
خالد رضي الله عنه له داسي جنگي
تکتیک څخه کار واخيست چي تر
ننه پوري په عربي حربي پوهنتونونو
کي درسيږي.

أول : کله چي شپه را داخله
سوه حضرت خالد رضي الله عنه له
ځانه سره يو ټولي د مجاهدينو
واخيست ټوله شپه يي د معرکي پر
مخکه آسونه و ځغلول تر څو چي
غبار او گردونه پورته شي و د بنمن
ته دا په خيال کي ورکول سي چي
مسلمانانو ته له مديني څخه کومک
راغلي دی .

دوهم : حضرت خالد رضي الله عنه د مجاهدينو د قطعو اطراف بدل کړه ، مثلاً مخکي
چي په راسته جهت کي جنگيدل هغه يي چپ جهت ته کړه ، او د چپ جهت دا يي راسته
جهت ته کړه ، او کوم مجاهدين چي د شا په قطعه کي وو هغه يي مخ ته کړل او د مخ دا
يي شا ته کړل ، تر څو چي د مجاهدينو مخکيني هيئت کاملاً بدل شو ، او د روميانو په دي
يقين شو چي مسلمانانو ته تازه دمي نور عسکر را رسيدلې دي.

دريم : يوه قطعه يي شا ته وليږل او پر يوه اواره ساحه يي منتشره کړه ددوی وظيفه دا وه
چي په لور اواز سره تکبيرونه ووايي او په آسونو باندي د معرکي و ميدان ته په داسي
حالت کي راسي چي د بنمن ته دا ور وښيي چي د مديني کومک ندي قطع شوی بلکي
مستمر راروان دی.

څلورم : حضرت خالد رضي الله د جنگ په دا بله ورځ و شا ته تگ وکړ او د مخکي و فراخ
ميدان ته يي ځان راسته کړ ، د روميانو دا يقين سو چي مسلمانانو کمين را ته نصب کړي
دی.

په همدې وخت کي الله رب العزت د کفارو و زرونو ته رعب او ويږه واچول چي
مخکي مو د دريو زرو مسلمانانو مقابله په ډيره سخته وکړای سوه اوس خو دادی نور
کومک هم ورته راوړسيد ، په همدغه وخت الله ج د مسلمانانو نصرت وکړ ، مسلمانان
فاتحين شول ، روميانو شکست وخوړ ، مسلمانانو ته ډير بي حساب غنيمتونه په لاس ورغله
، حضرت خالد رضي الله عنه په دې ورځ نه ۹۰۰۰۰ توري په جنگ کي د کفارو پر ککرو ماتي
کړ لي ، کفار بي شميره ووژل سول. اللهم انصر أمة محمد صلى الله عليه وسلم

وبا

ابن خلدون په خپل کتاب (المقدمة) کې ويلي:

د وبا سبب د هوا فاسدوالي دی او هوا د زياتې ابادې له کبله فاسدېږي، ځکه د زياتې ابادې
په صورت کې بد بويې او فاسد رطوبت زياتېږي چې پدې سره هوا فاسدېږي، پداسې حال کې چې
هوا دحيواني روح غذا ده او تل ورسره مل وي، پدغسې حالت کې فساد د روح مزاج ته سرايت
کوي، نو کله چې فساد قوي وي ناروغې په سږې کې رامنځته کېږي چې دا طاعون دی او دغه
ډول ناروغې تر سږيو پورې ځانگړې وي، مگر که فساد قوي نه وي خو تعفن زيات وي پدې حالت
کې بيا تېې راځي چې انسانان وژنې، د تعفن او رطوبت لامل د ابادۍ زياتوالي دی، په همدې بنياد
د اباديو ترمنځ بايد خلا او ازاده فضا موجوده وي، تر څو هغه تعفن چې په هوا کې د اباديو
دکثرت او حيواناتو سره د خلطوالي له کبله واقع کېږي د بادونو په واسطه له منځه لاړ شي او
صحيح هوا راشي، له همدې کبله مړينه په هغو ښارونو کې چې زياته ابادې لري ډيره وي نسبت و
هغو ته چې ابادې يې کمه وي.

محبه! ته نجیب څه پیژنې؟ هغه اتل، بوتل او که قاتل؟

هاتف

په افغانستان کې دیره کمه فیصدي خلک د نجیب ملاتړ کوي، دومره چې هېڅ په حساب نه ارزي.

په دوی کې دوه ډوله خلک دي، یو یې هغه چې د نجیب په جنایاتو اعتراف کوي او وایي چې نجیب رښتیا هم یو قاتل او ځان وو خو د خپل ملاتړ لپاره دا دلیل وړاندې کوي چې زموږ او ستاسو د همیشني دښمن (پاکستان) خلاف وو او په افغانستان کې یې د دوی د لاسوهنو مخه ډب کوله، نو تاسو او خدای، دا به څومره معقوله وي چې د زرگونو افغانانو قاتل ته دې له دې امله بښنه وشي، چې هغه دې تش د پاکستان په خلاف د سټیج په سر شعارونه زمزمه کړي وي؟

یو څوک چې رښتیا د خپل وطن له غمه مر وي، هغه به په یوه ورځ زرگونه د خپل ولس کسان په شهادت ورسوي؟ موږ دومره سادگان ولې شو چې فقط د څو شعارونو په بدرگه د زرگونو افغانانو وینې خپل دښمن ته وروښو؟ نه هېڅکله نه، دلته هر چا د خپل جرم سزا لیدلې او نجیب هم د زرگونه افغانانو وینې د دار تر پري ورساوه.

دوهمه ډله خلک هغه دي چې نوي ځوانان شوي او عمرونه یې د ۲۰ یا ۲۲ کالو ترمنځ وي، دوی ته په غیر شعوري ډول نجیب د یو اتل په توګه معرفي شوی، دوی ته د نجیب د هېڅ کوم قتل کیسه نه ده شوې، دوی هېڅ کوم بچی نه دی لیدلی چې پلار یې د نجیب تر تیغ تیر شوی، دوی هغه هدیره نه ده لیدلې چې په یوه ورځ د نجیب له خوا له مرو ډکه شوه، دوی فقط د نجیب هغه یو څو ویډیوي کلیپونه لیدلي چې په هغه کې د پاکستان په خلاف غږیدلی، زه یې د دې مخالفت په اړه هم زیات شکونه لرم.

د نظر محمد مطمئن خبره هغه ځوان چې اوس پیدا شوی او ۲۰ کاله وروسته د امریکا په خلاف د حامد کرزي ځیني ویډیوګانې وګوري او د خپل ولس په حال یې د اوبښکو ډکې سترګې وویني، آیا د ذهن په تخته به یې د یوه اتل او هیرو په صفت نشي ثبت؟ طبعي خبره ده او انکار ترې کیدای نشي خو د حامد کرزي غدر له دې وطن سره له هېچا پټ نه دی، نن چې وطن په کوم حال دی، په دې کې لوی لاس د همدې راتلونکي ځوان نسل د ایډیال حامد کرزي دی، د نن ورځې پیدا شوی هلک چې ۲۲ کاله وروسته د اشرف غني خلاصه سینه وویني او د خپل ولس سره د مینې د اظهار ویډیوي کلیپونه یې تر نظر تیر شي، هرو مرو به متاثره کيږي او وطن پلورونکی ځان غني به یې ذهن ته سم معرفي کيږي، خو دا واورئ چې دا رګم خلک په ټولنه کې ډیر کم وي ځکه دوی له واقعي تاریخ سره ناشنا وي او په شعور د بشري حقونو سازمان:

کابل د ډیرو بشري پېښو جزیات او څیړني پټي ساتي

که څه هم حکومت د نږدې هر برید او یا هم هرې لویې پېښې وروسته څېړنیز پلاوی ګوماري، خو د بشري حقونو خپلواک کمېسیون وايي، د دې ډول څېړنو پایلې نه ډاګیزه کېږي. دغه کمېسیون وايي، حکومت د هغو بریدونو د څېړنو پایلې پټې ساتي چې باید له خلکو سره شریکې شي. دا کمېسیون وروسته تر دې دا خبره کوي چې د کابل په دشت برچي روغتون له بریده د ۲۳ ورځو تېرېدو وروسته، د بې پولې ډاکترانو ټولنه وايي، دوی لا هم نه پوهېږي چې دا برید چا کړی. د دې کمېسیون کمېشنر او ویاند شکرالله مشکور ویلي، تر اوسه پورې د حکومت له خوا د هېڅ یوې پېښې وروستی راپور له خلکو او آن د بشري حقونو خپلواک کمېسیون سره نه دی شریک شوی. د بې پولې ډاکترانو ټولني په یوه اعلامیه کې ویلي، چې تر اوسه دوی نه پوهېږي چې د دشت برچي په سل بستریز روغتون برید چا او ولې کړی

خو دمشرانو جرګي یو سپین روبي غړي ملک قیس له رسنیو سره په خبرو کې ویلي چې کلک شواهد لري چې دننگرهار دښیوي ولسوالی دجنایي په برید کې چې دهغه ځوی هم پکې ووژل شو پخواني جنګ سالار حضرت علی پکي لاس درلود دملک قیس په وینا دی دا امکان نه ردوي چې دکابل ددشت برچي په روغتون دې هم دکابل اداري له منځه سازمان شوی وي

له روژې بعد زموږ مسؤلیتونه

مفتي حسن زوی

خوله توبه توبه ويل ندي بلکې توبه دا ده چې بنده گناه پرېږدي، پرې پنبېمانه شي او په راتلونکي کې يې دنه کولو عزم وکړي .

او دگناهونو همدا ترک په روژه کې دومره ضروري او اهم دی چې له دې پرته روژه داسې ده لکه بې روحه جسد.

حديث شريف کې راغلي دي : من لم يدع قول الزور والعمل به فليس لله حاجة في ان يدع طعامه وشرابه .

چا چې قول باطل (تولې ناروا خبرې) او پرې (پرمقتضايې) عمل پرې نښود نوالله دهغه خوراک اوڅښاک پرېښودو ته اړتيا نه لري (دالله تعالی په نزد دده عمل څه حيثيت نه لري ،نه ورته گوري اونه پرې اجر ورکوي).

نو رمضان دگناه پرېښودلو او ورنه دتوبې لوی پیغام له خان سره راوړي خو توبه درمضان سره خاص نده بلکې هر وخت يې په شريعت کې ډېر ستر اهميت دی ، قرآني نصوصو اونبوي ارشاداتو ته چې وکتل شي داسې ښکاري چې دايمان نه پس توبه له بل هرڅه زياته مهمه ده .

قرآن او احاديثو ته له نظر کولو نه پس داهم روښانه کېږي چې توبه يواځې دارتيا اومجبوريت شی ندی چې بس گناه کې بنده اخته شي نو توبه به وباسي بلکې توبه مستقل فرض عبادت دی ؛ الله تعالی ته دقرب اومحبوبيت سبب دی او دمعنويت ډگر کې دترقی او پرمختگ تر ټولو ستره ذريعه ده نو ځکه ورته ابرار ، صالحين اومقربين بندگان هم زيات اړ دي.

دالله تعالی صالحين اومقربين بندگان چې کله پرتوبه ويستونکي بنده دالله تعالی درحمتونوباران ويني نو خپل ډېر ستر عبادتونه ورته ډېر حقير ښکاري او پدې ډلې کې دشاملېدلو تمناگانې کوي .

برعکس دخينو خلکو حالت بيا ډېر اطمیناني غوندې وي ، داسې لکه چې کار يې په تمامومعنو پوره شوی اوپر اوږو يې هيڅ مسؤليت نه وي پاتې .

که غور وشي نو دا يو کيفيت اوحالت هم دشريعت داصولو او درمضان المبارک دروح اويپيغام سره برابر ندي .

داسمه ده چې دخيراوبرکت نه ډکه درمضان مياشت له موږ رخصت شوه خو الله تعالی او ورسره تړاو ؛ ايمان او دايمان غوښتنې ؛ شريعت او دشريعت احکام ؛ دالله تعالی کتاب اولارښوونې يې ؛ درسول الله صلی الله عليه وسلم سنت اودسنتو برکات خوباقی دي.

رمضان انتېانه بلکې ابتداء ده ؛ رمضان له خان سره دانعمتونه ، نه وړي بلکې دانعمتونه عاموي، ويشي يې ، خپروي يې اودخلکو تشې لمنې ډکوي اوديو عظيم پیغام پرېښودلونه پس بيا له موږ رخصتېږي .

درمضان په تېرېدو انسان له گناهونو سپکېږي خو په مسؤليتونو يې اوږې لاپسې درنېږي .

پدې مختصر مضمون کې دخپل توان سره سم موږ همدغو مسؤليتونو ته اشاره کوو کوم چې همېشني دي او درمضان په تېرېدو ترې مسلمان نه خلاصېږي .

توبه .

له ټولو وړاندې او له ټولو زيات دارتيا ورشی چې ورته دکوم زمان او مکان قيد نشته له خپلوکړو گناهونوتوبه ده ؛ توبه له رمضان المبارک پورې تړلې نده خو رمضان المبارک يې ښه محرک اومتقاضي دی او ډېره يې اسانوي ځکه چې تقوی درمضان لوی غرض او غايه ده او دتقوی په اصل مفهوم کې ترک پروت دی يانې د الله تعالی له وېرې دهغه نافرمانی پرېښودل اصل تقوی ده او توبه هم يواځې په

رمضان ته چې الله تعالی کوم مقام اومرتبه ورکړيده څرگنده ده چې په راتلو يې مسلمانان خوښ او چې تېره شي ورپسې به خفه وي .

دروژې دفضيلت اومقام په هکله د رسول الله صلی الله عليه وسلم په يو حديث کې راغلي دي چې (للسائم فرحتان : فرحة عند فطره وفرحة عند لقاء ربه)

دروژه دار لپاره دوه خوښی دي: يوه دروژه ماتې پر مهال اوبله درب سره دمخامخ کېدلو پرمهال.

دالله تعالی سره دمخامخ کېدلو پرمهال خو خوښي څرگنده ده ځکه چې دهمدې حديث په مخکې حصه کې راغلي دي چې الله تعالی فرمايې چې روژه زمالپاره ده او څه به يې بدله ورکوم ؛ الله تعالی چې دخپل شان سره سمې بدلې ورکوي نو طبعاً هغه به دبندگانو دتصور نه پورته وي نو به پرې ډېر خوشاله وي .

دروژه ماتې پر مهال دوه ډوله خوښی بنده ته ورپه برخه کېږي يوه معنوي اوبله فطري ؛ دروژه ماتې وخت چې له يوې خوا ددعاگانو دقبلېدو وخت دی اوله بلې خوا پدې وخت کې دبنده روژه پوره ،دالله تعالی مهمه فريضه ادا او دسترو ثوابونو دحصول امېدونه پيدا شي نو معنوي خوښي يې هم بې حده زياتې شي .

اودې وخت کې چې بنده ته داوړدې ولږې اوتندې نه پس دخوراک اوڅښاک اجازه ورکول کېږي نودلته فطري خوښي هم څه کمه نه وي.

نود روژې پسې دمسلمانانوخنگان طبعي دی ؛بايد چې ورپسې خفه شي.

خودرمضان دتېرېدو نه پس چې موږ خلکو ته وگورو نو پکې د ډېرو کيفيت دمايوسې وي ؛ داسې لکه يوډېرڅوڅو او قدرمن ميلمه چې له چارخصت شي اوبيا يې په لنډو ورځوکې دراتلو هيڅ تمه نه وي .

لنډه داچې درمضان نه پس تر ټولو وړاندې ، اهم ، اعلی او افضل کار دادی چې مور دخپلو ټولو کړو گناهونو نه توبه وباسو او استغفار خپل معمول وگرځوو ؛ حدیث شریف کې راغلي دي چې خوش قسمته دی هغه څوک چې دحشر- په ورځ خپلې عمل نامې کې زیات استغفار ومومي.

دایمان تجدید.

له توبې بعد بل تر ټولو مهم دایمان تجدید دی ؛ ډېر خلک گومان کوي چې بس یو خل ایمان راوړل به ضروري وي بیا یې په اړه دهیڅ کولو اړتیا نشته ، حال داچې خبره داسې نده ؛ دایمان راوړلو نه پس دایمان تجدید ، دایمان تازگی اوایمان ته غذا ډېره اړینه ده .

حدیث شریف کې راغلي دي چې ایمان داسې زړېږي لکه جامه چې زړېږي اوخیرنېږي ؛ دا نوې کوئی او خلوی ! صحابه کرامو عرض وکړ چې څرنگه یې نوی کړو ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل : لاله الاالله په کثرت سره وایئ ! نو موږ ټول دخپل ایمان تکمیل ، تجدید او تقویې ته ډېره اړتیا لرو چې دا په ډېرو طریقو ترسره کېدای شي .

الف: په پوره احساس ، توجواوشعوري ډول د لا اله الا الله زیات ورد ؛ که دا ذکر دغفلت سره وي ؛ په شعوري ډول نه وي او احساس او توجو ورسره نه وي مل نودثواب خبره یې جدا ده خو دغفلت دا ذکر یاده گټه نه رسوي.

دصحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم اجمعین نه دلا اله الا الله دزیات ویلو غوښتنه شوی وه ، څرگنده ده چې دکلمې په معنی دپوهېدو اوپه مفهوم کې له غور کولو پرته هغوی دکلمې تکرار او کثرت نه کولو.

ب: دالله تعالی د ذکر کثرت او پکې

قوت پیدا کول .

کثرت او قوت دواړه جدا جدا څیزونه دي ؛ په عامو حالاتو کې د ذکر کثرت په ذکر کې قوت پیدا کوي او دخاصوکیفیاتو اوحالاتوسره د ذکر قوت دکثرت قائم مقام گرځي .

دقوت معنی داده چې دخاصو کیفیاتو ، توجو او استحضار سره الله تعالی یاد کړای شي ؛ ددې کیفیاتو او خصوصیاتو سره دالله تعالی لږ یاد هم لږ نه بلکې ډېر دی او ډېر زیات اثرات یې وي خو دا لوی معنوي استعداد ، اعلی یقین یا داورد محنت ، ندامت اوانابت سره حاصلېږي.

(ج) داهل الله ، اهل یقین سره

صحبت او ملگرتیا.

داهسې کومه استجابي خبره نده بلکې دا دالله تعالی حکم دی ؛ دایمان دتقویې او تکمیل لپاره ډېره اړینه خبره او یو داسې حقیقت دی چې مسلمان خو مسلمان دی نامسلمان پوهان یې هم په ښه اثر اونتیجې قائل دی اوهیڅوک ترې هم انکار نه شي کولای.

دشریعت ټولو احکاموته ژمنتیا.

له رمضان وروسته بل مهم شی چې هیڅ وخت ترې باید غافل نه شو دشریعت احکامو ته ژمنتیا او ورباندې عمل کول دي.

رمضان دشریعت دټولو احکامو او په ځانگړي ډول دگناهونو دترک لپاره دتمرین خصوصي او ډېر مهم وخت دی چې په لعلکم تتقون کې ورته اشاره شویده .

دا ډېر د فکر خای دی چې حلال څیزونه ټوله ورځ ممنوع کړای شول او ور باندې بندیز ولگول شو نوهغه شیان چې دتل لپاره نا روا او حرام دي له رمضان وروسته یې قباحت او بدې ولې زموږ په نظرونو کې کمه شي؟

اصل خبره داده چې په هر مسلمان دالله تعالی له لورې دوه روژې فرض کړای شويدي یوه عارضي او بله دائمی .

درمضان په میاشت کې دصبح صادق نه تر لمر پرېوتو دخوراک ، څښاک او نورو ممنوعاتو نه خان ساتل عارضي روژه ده او دبلوغ نه پس تر مرگه پورې دمنوعات شرعيه و نه منع دائمی روژه ده.

الله تعالی فرمایلي دي واعبد ربک حتی یاتیک الیقین .

پدې آیه کې دیقین نه مراد موت دی او پدې هم موږ ټول پوهېږو چې په خطابات شرعيه و باندې بالغ مکلف بندگان مخاطب وي نودمکلفو بندگانو لپاره تر مرگه دالله تعالی بندگی او تابعداري دالله تعالی نه بدلېدونکی حکم دی .

دا دتعجب وړخبره ده چې دعارضي روژې بندیزونو ته ژمنتیا ضروري گڼل کېږي خو د دائمی روژې بندیزونه له نظره غورځول کېږي .

که دائمی روژه نه وای عارضي به هم نه وای ؛ عارضي روژه دلر له راختلو تر لمر ډوبېدلو ده او دائمی روژه دمکلفیت له زمانې دژونددلر ترډوبېدلو ده ؛ دعارضي روژو په پوره کېدلو خلک خوشاله وي او پرې دیوې ورځې اختر وي او ددائمی روژې له نیولو او پای ته رسولو وروسته هم یو اختر راروان دی چې دهغې خوشالي همېشنی ده ؛ بېخي نه ختمېږي او داسې ده چې سترگو لیدلی نده غوږونو اورېدلی نده او نه دچا په زړه کې تېره شویده .

دقرآنکریم سره تړاو.

انسانانو ته درشداو هدایت نه ډک تر ټولو ستر اسماني کتاب قرآنکریم امت ته په رمضان المبارک کې دالله تعالی ډېره ستره ډالۍ ده ؛ له قاصد نه دا ډالۍ ستره ده ؛ رمضان المبارک تېر شو خو خپل پیغام اوخپله ډالۍ یې انسانانو ته پرېښوده ؛ دقرآنکریم سره تړاو دهرمسلمان فریضه ده ؛ همدا دالله کتاب دالله تعالی ذات عالیه ته د قرب یواځنی ستره ذریعه ده ؛ الفاظ یې سم زده کول ، په معانیو یې خان پوهول ، پکې تدبیر کول ، د الله تعالی دکلام ، داسماني وروستی ژوندي کتاب او درشد اوهدایت داصل مرجع په صفت یې تلاوت کول ، په احکامو یې عمل کول او د خدای په ځمکه یې دنفاذ هڅې دقرآن حق او ورسره دتړاو غوښتنې دي .

نودقرآنکریم سره تعلق اوتړاو یواځې په رمضان کې نه بلکې په ټول کال کې ضروري دی ؛ رمضان ددې تړاو درایادولو یو لوی سبب او ذریعه ده .

غوره سلوک اوهمدردي

رمضان المبارک دغوره سلوک، همدردی، غمخواری، غریبو خلکوسره دمرستی او اعانت میاشت ده؛ دې میاشت ته شهر البر والمواساة ویل کېږي؛ دامیاشت پورته یادو شویوشیانو ته دژمنتیا پیغام له خان سره راوړي نوددې میاشت دتللونه پس زموږ مسئولیت دی چې داخانگه ژوندی، وساتو اودهغو ټولو ورونو مالي مرستی

جاري وساتوکوم چې زموږ مرستو ته سخت محتاج دي؛ هسې هم قیمتي اوبې روزگاري زیاته وه؛ غریب خلک د ډېرو اقتصادي ستونزو سره مخامخ وو اوس دکرونا له امله دهغو خلکو په شمېرکې ډېر زیاتوالی رغلی چې زیات اقتصادي مشکلات لري خو له خلکو خپل حالت پټ ساتي او چاته لاس نه ور اوږدوي؛ دوی تر ټولو زیات دتوجو او مرستی مستحق دي.

له اسلافو داخبره مور ته رارسېدلی ده چې په طبیعت کې نرمي اوپه زړه کې دهمدردی احساس دروژې دتاثیر او قبولیت لویه نښه ده. الله تعالی دې زموږ روژې او په رمضان کې کړي ټول عبادات قبول او دروژې اثرات دې باقي پاتې کړي آمین!

رئیس جمهوري ترکمنستان

مسجد مرکزی عشق آباد را افتتاح کرد

- قربانقلی بردی محمد اف رئیس جمهور ترکمنستان اولین روز ماه مبارک رمضان را با افتتاح یک مسجد جدید و برگزاری ضیافت الله افطاری در آن مکان مقدس آغاز کرد.

به گزارش خبرگزاری ترکمنستان (ترکمن پرس)، بردی محمد اف شب گذشته در مسجدی که خود آنرا در منطقه «پاراخات ۷» عشق آباد افتتاح کرد، اولین ضیافت افطاری را با حضور مقامات و روحانیون و ریشسفیدان کشور تناول و با آنها در باره موضوعات مختلف فرهنگی و اجتماعی گفت و گو و تبادل نظر کرد.

وی قبل از برگزاری مراسم افطاری در مسجد مرکزی پایتخت که هزینه های آن با حق التالیف کتاب هایش تامین شد، برای مخاطبان سخنرانی کرد و بعد از افطاری از بخش های مختلف مسجد بازدید کرد و به تشریح ویژگی های منحصر-به فرد این مسجد پرداخت.

وی پس از توضیح معنای برخی از آیه ها و جملاتی که درون و بیرون مسجد حک شده است، در بیان ویژگی گلدسته ها و گنبد های آن گفت: "ارتفاع گلدسته های مسجد بزرگ پایتخت ۶۳ متر برابر سال های عمر ارزشمند پیامبر اکرم، بلندی گنبد اصلی آن نیز ۴۰ متر برابر سال بعثت پیامبر و بلندی گنبد های کوچک آن ۲۳ متر برابر با مدت پیامبری آن حضرت است. روبرداشت.

قضا کې د امام ابو یوسف زورتیا

قاضي امام ابو یوسف رحمه الله ته په یوه موضوع کې د عباسي خليفه هارون الرشید رحمه الله یو وتلی او نږدې قومندان د شاهدي لپاره راوستل شو، خو هغه یې شاهدي ونه منله! قومندان هارون الرشید ته شکایت وکړ، هارون امام ابو یوسف ته وویل چې د ده شاهدي مو ولې ونه منله؟!

امام ابو یوسف ورته وویل: ځکه یوه ورځ مې له ده نه واوړیدل چې ستا په مخکې یې ویل: زه د امیر المؤمنین غلام یم، نو که دی رښتیا ستا غلام وي؛ د غلام شاهدي نه منل کېږي او که ستا غلام نه وي؛ دروغژن شو او د دروغژن شاهدي هم نه منل کېږي.

هارون الرشید ورته وویل: که زه شاهدي ووايم، منل کېږي؟ ابو یوسف رحمه الله ورته وویل: نه، هارون وویل: ولې؟! هغه ورته وویل: ځکه ته کېرجن یې، د جماعت لمانځه ته نه راځې او له عامو مسلمانانو سره یوځای د جماعت لمونځ نه کوي!

هارون الرشید هماغلته توبه گار شو، د خپلې دروازې خواته یې لوی جومات جوړ کړ او هلته به یې عامو مسلمانانو سره د جماعت لمونځ کوه. محاسن الإسلام؛ للامام محمد بن عبد الرحمن البخاري

دعاء...!!

لیکنه: موسی فرهاد

چنده زیات دی، نو طبعاً خپله بریا یې هم حتمي گنلې وه. خو تاریخي شکست یې د تاریخ برخه وگرځید.

ځکه چې مسلمانانو له اعداد وروسته دویمه وسله چې دعا وه؛ وکاروله، الله قبوله کړه، آسماني فرښتې یې د مرستې لپاره را ورسیدې، فتح یې نصیب شوه.

د حق او باطل ترمنځ معرکه خو هسي-هم نه ختمیدونکې ده، ترڅو چې قیامت قائمیري، د اسلام او کفر، حق او باطل، روح او شیطان ترمنځ تقابل به هرو مرو جاري وي، دا د الله تعالی فیصله ده.

په همدې خاطر د مسلمان لپاره پیغمبر علیه السلام د دعاء سپارښتنه په ډېر اهتمام کړې، که مسلمان دا وسله وکاروي، د مادي اعداد ترڅنگ معنوي اعداد ته شا ونه گرځوي؛ هیڅکله به د شکست مخ ونه ویني.

نو پر مؤمن لازمه ده چې باید په دې پوه شي، چې د ستونزو، مشکلاتو، آفاتو او مصائبو پرمهال یې باید همیشه لاسونه هغه رب ته پورته وي چې: (يجيب دعوة المضطر إذا دعاه، ويكشف كربة المكروب إذا ناجاه، ويزيل الغم ويذهب الهم، ويحب العبد الأواه المنيب إليه). د مجبور دعا قبلوي، د مصیبت خپلې تکلیف ختموي، غم او هم یې لري کوي، چې غوښتنه او فریاد ورته وکړي، بيشکه الله تعالی عاجزي کوونکی، زاري کوونکی بنده خوښوي.

همدغه د نصرت او فتح سبب بلل شوې، په خاصه توگه چې د ضعیفو او کمزورو بندگانو دعا وي، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: «إنما ينصر الله هذه الأمة بضعفها بدعوتهم وصلاتهم وإخلاصهم» يعني الله تعالی د دې امت نصرت د هغوی د کمزورو په دعاگانو، لمونځونو او د هغوی په اخلاص باندي کوي.

په حدیث شریف کې دعاء د مؤمن وسله بلل شوې، هغه ترټولو غښتلې وسله، او که چیري دعاء کوونکی اتقی او

پیغمبر علیه السلام فرمایي: " لَا يَرُدُّ الْقَضَاءُ إِلَّا الدُّعَاءُ " (یواځي دعا کولی شي، قضاء (د تقدیر پریکړه) دفع کړي).

مؤمن د مقابلې لپاره دوې وسلې لري، لومړۍ وسله یې دعا او دویمه یې اعداد دی. په داسي حال کې چې نامسلمان او باطل د ځان لپاره فقط یو اعداد لري، ځکه چې هغه د دعا لپاره اساس چې ایمان دی؛ نه لري.

کله چې له چا سره دوې وسلې وي او مقابل لوری یې فقط یوه وسله ولري؛ بیا څنگه شوني ده چې د دوو وسلو لرونکی دي د یوې وسلې لرونکي په وړاندي شکست وخوري؟!.

که چیري بیا هم له ماتي سره مخ کیږي نو ښکاره خبره ده چې ده له وسلې یا خو سم کار نه دی اخیستی او یا یې گردسره کارولې نه ده او یا دا چې یوه یې پری ایښي، تنها پر یوه یې اکتفا کړې او هغه هم نیمگړې.

د حق او باطل ترمنځ لومړنۍ عملي مقابله؛ (د بدر غزاه) کې د مسلمانانو شمېر خورا کم (۳۱۳) تنه وو، وسایل یې هم د نیشت برابر وو، اما د کفارو شمېر د دوی درې برابره، يعني څه کم (۱۰۰۰) تنه وو، وسایل یې هم بیخي ډېر وو.

مگر قاطع بریا د مسلمانانو په برخه شوه، دا ځکه چې لومړی خو د نبی کریم صلی الله علیه وسلم په لارښوونه صحابه کرامو د جگړې لپاره حتی الوسع ښه اعداد وکړ، په آخر کې نبی علیه السلام له څیمې را ووتی الله تعالی ته یې لاسونه لپه کړل، د مسلمانانو د بریا او فتح لپاره یې ترډېره پوري اوږده دعا وکړه. مسلمانانو ورسره آمین وایه. (چې لږ وروسته به یې روایت ذکر شي)

کفارو تنها پر وسایلو تکیه کړې وه، او په همدې ټکي غره وو چې گویا افراډي او توکیز ځواک یې تر مسلمانانو څو

پرهیزگاره وي، او په اخلاص سره دعا کوي، نو هغه امت به هرو مرو د الله له نصرت څخه تل تر تله برخمن وي.

متاسفانه په مسلمانانو کې اکثره له دې سلاح څخه غفلت کوي، چې د فتح، نصرت، فلاح او کاميابي تر ټولو اغيزمنه وسيله ده. ځکه چې الله تعالی فرمایي: «.. اذْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ..» تاسو له ما نه دعا غواړئ، زه مو دعاوي قبولم.

د دعا اهتمام ته ټول مؤمنان اړتيا لري، خو هغه خلک چې د خدای په لاره کې د دښمن مقابلې ته ولاړ مجاهدين وي؛ هغوی تر هر چا زيات ورته محتاج دي. چې بايد هومره دعا او عبادت مهم وگڼي لکه څنگه چې پوځي ټريننگ او اعداد مهم گڼي. نبی عليه السلام فرمایي: د غزا پرمهال د غازي فی سبيل الله او د نداء (آذان) پرمهال د مؤمن دعا نه ردېږي.

د رسول الله صلی الله عليه وسلم معمول دا و چې کله به غزا ته تللی نو دا دعا به يې ويله: «اللهم أنت عضدي وأنت نصيري وبك أقاتل» يا الله! ته مې ملاتړ کوونکی يې، ته مې مددگار يې او ستا د رضا لپاره جگړه کوم.

په غزواتو او جگړو کې چې کومو مؤمنانو له دعا او اعداد دواړو نه کار اخيستی؛ د فتوحاتو او نصرتونو بيلگې يې د تاريخ په ذخيره کې بې شماره دي.

د بدر پرمهال د دوعا يادونه مو مخکې وکړه، عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه فرمایي: « لَمَّا كَانَ يَوْمَ بَدْرٍ نَظَرَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِلَى أَصْحَابِهِ وَهُمْ ثَلَاثُمِائَةٍ وَنِيفَ، وَنَظَرَ إِلَى الْمُشْرِكِينَ، فَإِذَا هُمْ أَلْفٌ وَزِيَادَةٌ، فَاسْتَقْبَلَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْقِبْلَةَ، وَعَلَيْهِ رِدَاؤُهُ وَإِزَارُهُ، ثُمَّ قَالَ: "اللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي، اللَّهُمَّ إِنْ تَهْلِكْ هَذِهِ الْعَصَابَةُ مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ فَلَا تَعْبُدْ فِي الْأَرْضِ أَبَدًا" قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ: فَمَا زَالَ يَسْتَعِيثُ رَبَّهُ وَيَدْعُوهُ، حَتَّى سَقَطَ رِدَاؤُهُ عَنْ مَنْكِبَيْهِ، فَأَتَاهُ أَبُو بَكْرٍ فَأَخَذَ رِدَاءَهُ فَرَدَّاهُ، ثُمَّ التَزَمَهُ مِنْ وَرَائِهِ ثُمَّ قَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، كَفَاكَ مَنَاشِدَتَكَ رَبِّكَ، فَإِنَّهُ مَنَجَزَ لَكَ مَا وَعَدَكَ".

د بدر په ورځ چې نبی کریم صلی الله عليه وسلم خپلو صحابه کرامو ته وکتل، چې درې سوه یوڅه بالا کسان وو، او

بيا يې مشرکينو ته وکتل، چې هغوی زرتنه يا يوڅه زيات وو؛ نو قبلې ته يې مخ کړ، په داسې حال کې چې څادر او ملابند يې پر اوږو وو؛ او ويې فرمايل، خدايه راسره کړې وعده دې پوره که، يا الله که د مؤمنانو دا کوچنی ډله ته هلاک کړي؛ نو د ځمکې پرمخ به دي د بندگۍ او عبادت بيا څوک نه وي. عمر رضی الله عنه وايي، نبی عليه السلام پرلپسې همدا فریاد کاوه، تر دې چې څادر يې له اوږې را پرېووت، ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه راغی څادر يې وړ اوچت کړ پر اوږو يې وړ واچاوه او ورته ويې ويل: ای د خدای نبی! بس همدومره مناجات دي له رب سره کفايت کوي، بيشکه چې هغه به له تاسره وعده پوره کوي.

د صحابه کرامو او د اسلام د نورو سرښندنکو اتلانو هميشه همدا معمول پاتې شوی، چې د غزواتو او ملاحمو پرمهال به يې د دعا هومره اهتمام کاوه لکه څومره چې يې د اعداد کاوه، که د تاريخ پاڼي را وسپړو ډيری کسان به داسې

ومومو چې همدا پیغمبري سیرت یې د خپل ژوند معمول گرځولی وي.

د بیت المقدس د فاتح صلاح الدین ایوبی رحمه الله، یوه خبره ډېره مشهوره او د تاریخ برخه گرزیدلې، ویل کیږي چې نوموړی یوځل د شپې مهال راووتی پر یوه خیمه ور برابر شو چې گوري، دننه ورکي خلک پرلمانځه ولاړ دي، یا د قرآنکریم ذکر کوي او یا په دوعاگانو مشغول دي،،، صلاح الدین ایوبی وویل: "من هنا يأتي النصر" نصرت به له همدې ځایه راځي. یعني د دې ډول عبادتگزارو مجاهدینو په وجه به الله تعالی زموږ نصرت کوي او موږ به پر دښمن غلبه مومو.

تر دې وړاندي ولاړی، په بله خیمه کې یې ولیدل چې خلک بیده دي، هیڅوک عبادت کوونکي نه ښکاري، نوموړي وویل: "من هنا تأتي الهزيمة" (شکست به له همدې ځایه راځي) یعني د خدای تعالی له ذکر او عبادت څخه همدا غلغت به زموږ مسلمانانو د ماتي او شکست لامل گرزي.

قاضي ابن شداد رح وایی: " صلاح الدین ایوبی چې به کله د دښمن له لوري د هجوم خبر ترلاسه کړ، نو سمدستي به یې تندی پرځمکه ایښوده، یعني پرلمانځه به ودرید په سجده کې به یې دا دعا ویله: اللهم قد انقطعت أسبابي الأرضية في نصره دينك، ولم يبق إلا الاعتماد على فضلك، أنت حسبي ونعم الوكيل" و یقول: " ورأيتُه ساجداً ودموعه تتقاطر على شيبته ثم على سجّادته، ويقول: ولم ينقض ذلك اليوم إلا ويأتيه أخبار النصر على الأعداء.

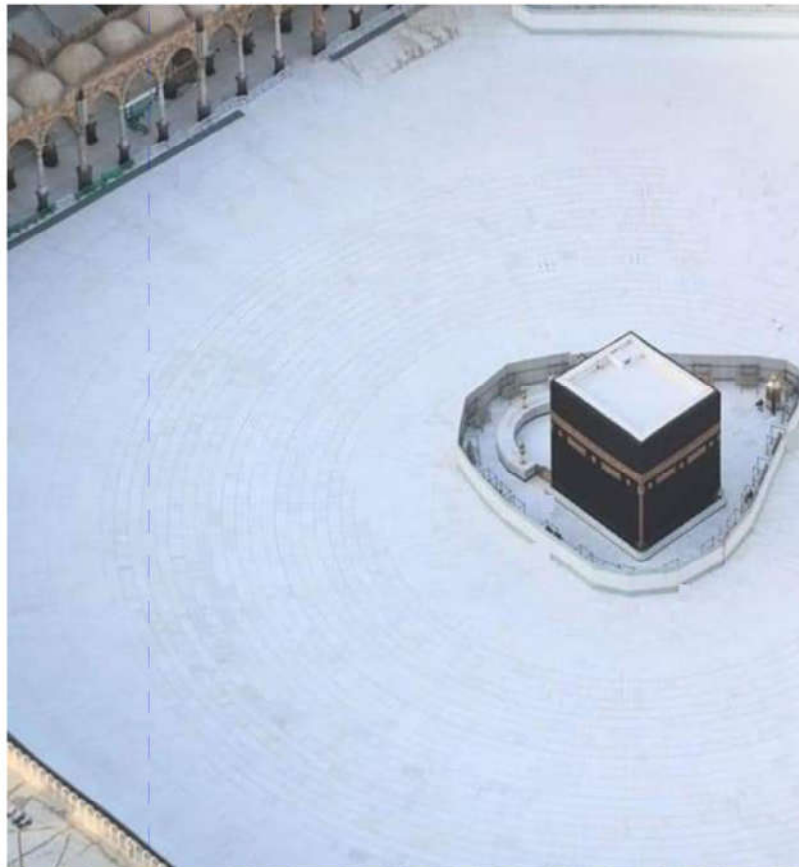
خدایه! ستا د دین د نصرت لپاره زموږ ځمکنی ټول اسباب ختم شوي، یوازي ستا فضل، رحم او نصرت ته سترگي په لاره یو، یا رب ته راته کافي او ښه مددگار یې. قاضي ابن شداد زیاتوي: ډېر ځله مې په داسي حال کې لیدلی چې پرسجده به پروت و چې راپورته به شو، گریوان او مصلی به یې په اوبنکو لامده وو، او دی وایی، زه شاهد یم چې، هغه ورځ به داسي نه تیریده چې د فتح او بریا خبرونه به نه راتلل.

الله تعالی په قرآنکریم کې د داسي مؤمنانو چې د الله په لاره کې یې خپل ژوند وقف کړی وي، داسي صفات بیانوي: « تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا...الآیه» [السجدة ١٦] (دوی هغه خلک دي چې ډډي یې له بسترځایونو جدا وي، له خپل رب څخه د ویري او امید په طمع دعاگاني کوي).

نو په دې کې شک نشته چې د جهاد د بریا لپاره د کامیابی او نصرت بل ستر لامل عبادت او دعاء ته ځانگړي توجه کول دی. که چیري د مجاهدینو دا اړخ نیمگړی نه وي، نو حتمي ده چې په یو نه یو شکل به د الله تعالی له کامل نصرت څخه برخمن کیږي، د شکست پرځای به یې فتوحات په نصیب وي.

نو د عامو مسلمانانو لپاره هم پکار دی، که د مجاهدینو عملي مرسته نشي کولای معذور وي، نو دعاء خو هرو مرو ورته کولای شي، امید دی چې هیڅ یو مؤمن به له دعاء کولو څخه غفلت نه کوي. کنه نو خدای به تري ناراضه وي.

پای....!

په hand Sanitizer باندې لاسونه مينځل؟

(اسلام پانه)

پوښتنه: د کرونا وائرس څخه د حفاظت لپاره چې د لاس وينځلو لپاره اوس کوم مواد استعمالېږي لکه سيني ټائزر په دې کې څو فيصده الکوحل کې دي نو ددې استعمال شرعا څرنگه ده؟

الجواب: کوم الکحل چې دانگورو او کجورو- خورما - د عصير- شيره - څخه جوړوي نو هغه نه يواځې دا چې حرام دي بلکه نجس او مردار هم دي، چې په هر شي کې شي هغه نجس گرزوي او د داسې موادو له استعمال څخه ډډه کول ضروري ده او شرعا جواز نه لري .
او کوم الکحل چې دنورو څيزونو څخه جوړوي دهغوئ څښل که څه هم ناروا ده مگر نجاست يې سخت او غليظه نه ده، چې د سختې اړتيا په مهال يې د استعمال گنجائش شته . او که ليرپه کوم بل مائع کې شي هغه نجس نه گرزوي
موجوده الکوحل په ځانگړي ډول چې په پرفيوم، هيند، سيناتائزراونورو خوراكي او غيرخوراک توکو کې گډېږي هغه له انگورو او کجورو څخه نه دي، او په ډير ليرمقدار باندې وي. نو استعمال يې د ضرورت په وخت شرعا مشکل نه لري .

في فتح الملهم . ”و أما غير الأشرطة الأربعة، فليست نجسة عند الإمام أبي حنيفة رحمه الله تعالى. و بهذا يتبين حكم الكحول المسكرة (Alcohals) التي عمت بها البلوي اليوم، فإنها تستعمل في كثير من الأدوية و العطور و المركبات الأخرى، فإنها إن اتخذت من العنب أو التمر فلا سبيل الي حلتها أو طهارتها، و إن اتخذت من غيرهما فالأمر فيها سهل علي مذهب أبي حنيفة رحمه الله تعالى، و لا يحرم استعمالها للتداوي أو لأغراض مباحة أخرى ما لم تبلغ حد الإسكار، لأنها إما تستعمل مركبة مع المواد الأخرى، و لا يحكم بنجاستها أخذًا بقول أبي حنيفة رحمه الله.
و إن معظم الكحول التي تستعمل اليوم في الأدوية و العطور و غيرها لاتتخذ من العنب أو التمر، إنما تتخذ من الحبوب أو القشور أو البترول و غيره، كما ذكرنا في باب بيوع الخمر من كتاب البيوع.” فتح الملهم (كتاب الأشربة، حكم الكحول المسكرة، ٦٠٨/٣، ط: مكتبة دار العلوم) فقط وهكذا الفتوى المصدرة من جامعة العلوم الاسلامية كراچی برقم: ١٤٤١٠٩٢٠٢٦٩٣

والله تعالى اعلم

کتبه: مفتي ابو حامد عفی عنه

١٦ شوال ١٤٤١ هـ ق

که امام ترمقديانو په لورځای ولاړوي؟

الاستفتاء: محترم مفتي صاحب دگرمي موسم دی زیاتره خلک دمازیکر، ماشام، ماخوستن اوسهار جماعتونه دباندي په لوڅو مسجدونو کې کوي، زموږ دمسجد امام صاحب په برنډه کې دريږي اومقتديان په صحن يعني په لوڅ مسجد کې دبرنډي برخه ترصحن څلور پنځه گوټي يا يوه لويشت لور دی يعني امام ترمقديانو يو څه په هسک ځای باندې دی دريږي اومقتديان کښته وي، دافاصله خوبه دامام اومقتديانو لپاره دجماعت دصحت مانعه نه وي؟ المستفتي مولوي عبدالمتين حماد

الجواب حامدا ومصليا وبعد: په حديث شريف کې صراحة ددي منعه راغلي ده چې امام دي په هسک ځای اومقتديان په ټيټ ځای وي .
روی الحاكم مرفوعا: نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم ان يقوم الامام فوق ويبقى الناس خلفه . الخ طحاوي ٤٣١١١ ومثله في ردالمحتار ٦٠٤١١ والعيني شرح الهداية ٨٠٥١١

همداراز دابوداود په يوه بل روايت کې راغلي دي: چې کله حضرت عمار بن ياسر په مدائن کې دجماعت لمونځ ورکاوه نوله مقتديانو څخه په لور ځای ودریده حضرت حذيفه رضی الله تعالی عنه چې وليد نووړوراندې شو او هغه يې ترلاس ونيول او له لور ځای څخه يې راکښته کړ .
اودمانځه له فراغت وروسته يې ورته وويل : ولي تاسو دپيغمبرصلى الله عليه وسلم دا حديث نه دی اوریدلی چې ويېلي يې دي : اذا ام الرجل القوم فلا يتم في مكان ارفع من مقامهم اونحو ذلك ، قال عمار لذلك ابتعتك حين اخذت على يدي . ابوداود ١١٩٥

په دغه دواړو حديثونو کې دلوروالي قدر اواندازه نه ده ذکر شوي ، بلکه مطلق رفع يعني لوروالی منعه شوی لکن فقهاؤ څخه په نوموړي مسئله کې اختلاف نقل شوی دی او په دې هکله دفقهاؤ متعدد اقوال راغلي دي دبيلگي په ډول

١= يو قول دادی چې که چېرې امام يولاس په اندازه تر مقتديانو هسک ولاړ و نو بيا دجماعت لمونځ مکروه کيږي او که له دې نه په کمه اندازه و نو لمونځ نه مکروه اوممنوع نه ده .

٢= بل قول دادی چې که امام په دومره هسکه دریده چې له مقتديانو څخه بيل اوجدا ښکاريده نو لمونځ مکروه کيږي نور که فاصله کمه وي يازياته .

په دغه دواړه قولونو کې علامه کاساني صاحب البدائع رح ، علامه ابن الهمام صاحب فتح القدير رح، علامه ابن النجيم صاحب البحر رح ، علامه طحاوي، اوعلامه شامي رحمهم الله ټولو دغه وروستی قول ظاهرالرواية گڼلی دی اوهمداقول يې مختار ه کړی دی .

البدائع ٢١٤١ والفتح ٣٦٠١١ وغيرهما

والله تعالى اعلم

کتبه: مفتي ابو حامد عفی عنه

Srak Magazine

ولایت خوست

بنائستونه...

تولیری چسپ له ځمکې نه کراره بنائستونه
له کلیونه، له غرونو نه، له پاره بنائستونه
خواره به څانگې وانگې شي په ډېرو خزان زړونو
که پاتې شي تر تیا پورې بهاره بنائستونه
خپل ځن ورته غم دی لکه ستاد گلو څانگې
په ملا مات دي د غم له درانه بهاره بنائستونه
ساتلي دلته ډېرو له حالاتو دي حجاب کې
ساتلي دلته ډېرو دي له ډاره بنائستونه
سپزلي یې نازک منخونه ټکنده غرموؤ
سپرو گوردو وهلي و غباره بنائستونه
را پرېوتل په زړه اړه، اړه اندام، اندام شول
دا ستا قدا او قامت په شپږ چناره بنائستونه
هر وختې پسې زړه خورمه، هر وخت پسې خوریم
یادیری مې کوچیه سپینه یاره بنائستونه